

TZ-one

ANGLICKO-ČESKÝ ČESKO-ANGLICKÝ

TECHNICKÝ SLOVNÍK

- více než 100 000 hesel a příkladových spojení
- odborná terminologie z 96 oborů
 - průmyslová odvětví
 - přírodovědecké obory
 - výpočetní technika
 - telekomunikace
 - jaderná fyzika

...nejen pro firemní praxi

**ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

**ANGLICKO-ČESKÝ
ČESKO-ANGLICKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

Informace pro uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v žádné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je určeno jen osobě, která ji legálně nabyla, a to v rozsahu stanoveném autorským zákonem.

Jakékoliv neoprávněné užití jako např. kopírování, úpravy, konverze do jiných formátů, prodej, pronájem, půjčování, darování, umístění na servery, sdílení atp. je zakázáno!

Odborný konzultant: Josef Heger, Agentura PENTAGLOT

první vydání 2013

© Mgr. Tomáš Zahradníček - TZ-one

ISBN 978-80-87873-10-6 (PDF verze)

PŘEDMLUVA

Anglicko-český/ česko-anglický odborný slovník má uživatelům nabídnout rozsáhlou lexikograficky zpracovanou tematiku převážně technických a vědeckých oborů v anglickém a českém jazyce.

Heslář zahrnuje více než 100 000 termínů z 96 oborů. Pomíjí základní slovní zásobu a věnuje se především odborným výrazům ve stěžejních oborech. Vedle tradičních průmyslových odvětví a vybraných výrazů přírodovědeckých oborů byla též přiměřená pozornost věnována technické terminologii nových, progresivních odvětví, jako jsou výpočetní technika, zpracování dat, informační technika, telekomunikace a jaderná fyzika. Jako zdroje pro sestavení souboru termínů a pojmů nám posloužily terminologické prameny, vícejazyčné odborné slovníky a moderní lexikografické příručky, jakožto i rozsáhlá terminologie z vlastní praxe. Příprava si vyžádala spolupráci s odborníky jednotlivých oborů a provedení odpovědného výběru termínů tak, aby slovník umožnil zprostředkování poznatků technických a ekonomických oborů od základních pojmů až po nejnovější termíny.

Z úsporných důvodů využívá slovník hnízdivání hesel, která jsou uspořádána alfabetycký. Struktura členění slovníku nabízí přehlednou orientaci při vyhledávání hlavních i odvozených hesel s využitím různé tučnosti a řezů písma. Členění textu vychází z principu srozumitelnosti, stručnosti a přehlednosti.

Doporučujeme všem, aby se před prací se slovníkem seznámili s jeho strukturou. Užívání slovníku předpokládá již jistou znalost anglického jazyka.

Uvědomujeme si, že rozsah odborné slovní zásoby nemůže být zdaleka vyčerpávající, proto rádi přivítáme vaše podněty a připomínky, které by mohly další upravené vydání zkvalitnit.

Autoři

POKYNY PRO UŽIVATELE

ROZLIŠOVACÍ ZNAKY

Hesla

Hlavním rozlišovacím znakem je tučnost písma. Základní heslo včetně synonym je vysazeno tučným stojatým písmem. Doplňující informace jsou vysazeny tučným menším stojatým písmem. Příslušný ekvivalent v obyčejném menším řezu písma.

abietin *m* (pryskyřičný olej) abietine *chem.*

Zkratky a rod podstatných jmen jsou vyznačeny obyčejnou kurzívou.

adresování *n* addressing *poč.*

RODY PODSTATNÝCH JMEN jsou vyznačeny zkratkami:

<i>m</i> (maskulinum)	pro rod mužský
<i>f</i> (femininum)	pro rod ženský
<i>n</i> (neutrum)	pro rod střední
<i>pl</i> (plurál)	pro množné číslo

aeronaut *m* aeronaut
aklimatizace *f* acclimatization
kachlíkování *n* tiling
alifáty *mpl* aliphatics

TYPY HESEL

Jednoslovná hesla

Terminologická slovní spojení jsou řazena podle řídícího podstatného jména v 1. pádě. Znamená to, že např. termín tovární budova nebude v hesláři pod „H“, nýbrž pod „B“ jako budova, tovární. Inverzi slovního pořádku proti přirozenému naznačuje čárka (,). Výjimku tvoří vlastní jména, která jsou uváděna v přirozeném slovosledu. Rovněž překlady hesel jsou psány vždy v přirozeném slovosledu.

obelisk *m* needle *arch.*, obelisk *arch.*

adekvátnost *f* modelu model adequacy *arch.*

budova *f*, **tovární** factory building

Nepovolaným vstup zakázán No admittance

HESLOVÉ ODSTAVCE

Vztahuje-li se ke klíčovému slovu více termínů, je využit tzv. **heslový odstavec**. Čtvereček (■) je v heslovém odstavci uveden pro přehlednost a rychlejší vyhledávání. Slovní spojení vztahující se ke klíčovému heslu (ať v přirozeném nebo převráceném slovosledu) jsou řazena abecedně.

agregát *m* aggregate *min., stroj.*; ... ■ ~, **budící** excitation set *el.* ■ ~, **čerpací** pumping set, water-pumping set ■ ~, **kompresorový**...

Tilda (~) nahrazuje jednoslovné nebo víceslovné heslo, popř. část slova, opakující se v dalších slovních spojení.

bagr *m* (plovoucí) dredger; (**pozemní**) excavator; (**rýhovač**) digger ■ ~, **čelní** trench hoe ■ ~, **dra-pákový** clamshell dredger ■ ~, **korečkový** bucket dredger, bucket-ladder dredger...

Lomítko (/) odděluje klíčové slovo, které je dále nahrazeno tildou (~).

Závorky () s textem psané kurzivou obsahují všechny doplňující informace k heslu. V závorkách psaných v obyčejném řezu písmu uvádíme dvojí možné znění hesla nebo překladu.

polyvinyl/acetal polyvinylacetal ■ ~ **acetate** polyvinylacetát ■ ~ **propionate** polyvinylpropionát ■ ~ **resin** vinylová pryskyřice, vinylová plastická hmota

břit m (nože) (cutting) edge; (*škrabáku, vah*) blade; (*při hloubení se spouštěnou výztuží*) bottom ring...

STRUKTURA HESLOVÉHO ODSTAVCE

1. klíčové heslo - čelist

čelist *f* jaw *stroj.*; (*opěry*) shoe, steady pad; (*sklíčidla*) chuck jaw; (*svěrací, upínací*) chucking jaw, clamping jaw; clip; (*česacího stroje*) nipper *text.*

2. slovní spojení v převráceném slovosledu - ■ ~, brzdová (čárka naznačuje inverzi slovního pořádku proti přirozenému)

■ ~, **brzdová** brake clip *žel.*, brake shoe *žel.*, *aut.*, gripper

3. slovní spojení v přirozeném slovosledu - ■ ~ nůžek

■ ~ **nůžek** shear blade, shear knife

POUŽITÉ ZKRATKY

<i>akust.</i>	akustika	<i>min.</i>	mineralogie
<i>am.</i>	americká angličtina	<i>mlyn.</i>	mlýnský průmysl
<i>apod.</i>	a podobně	<i>mot.</i>	motory
<i>arch.</i>	architektura	<i>n</i>	střední rod
<i>astr.</i>	astronomie	<i>n.</i>	nebo
<i>aut.</i>	automobilový průmysl	<i>např.</i>	například
<i>barv.</i>	barvy, pigmenty	<i>neskl.</i>	nesklonné
<i>biochem.</i>	biochemie	<i>n. dop.</i>	námořní doprava
<i>brit.</i>	britská angličtina	<i>obuv.</i>	obuvnický průmysl
<i>cukr.</i>	cukrovarnictví	<i>opt.</i>	optika, optické přístroje
<i>div.</i>	divadelní stavby, divadelní technika	<i>pap.</i>	papírenský průmysl
<i>dop.</i>	doprava	<i>petr.</i>	petrografie
<i>dřev.</i>	dřeviny, zpracování dřeva	<i>piv.</i>	pivovarský průmysl
<i>el.</i>	elektřina, elektrotechnika	<i>pl</i>	množné číslo
<i>energ.</i>	energetika	<i>plast.</i>	plasty
<i>f</i>	ženský rod	<i>plet.</i>	pletařství
<i>farm.</i>	farmaceutický průmysl	<i>plt</i>	pomnožné podstatné jméno
<i>film.</i>	filmařství	<i>poč.</i>	počítače, výpočetní technika
<i>fol.</i>	fotografie	<i>polygr.</i>	polygrafie
<i>fyz.</i>	fyzika	<i>potr.</i>	potravinářský průmysl
<i>gen.</i>	genetika	<i>prášk. metal.</i>	prášková metalurgie
<i>geod.</i>	geodézie	<i>pryž.</i>	gumárenský průmysl
<i>geofyz.</i>	geofyzika	<i>přád.</i>	přádelnictví
<i>geogr.</i>	geografie	<i>pūd.</i>	půdoznalství
<i>geol.</i>	geologie	<i>rad.</i>	radiotechnika, radiolokace
<i>geom.</i>	geometrie	<i>radiochem.</i>	radiochemický
<i>geot.</i>	geotechnika	<i>reg.</i>	regulace
<i>hod.</i>	hodinářství	<i>rop.</i>	těžba, zprac. ropy a zemního plynu
<i>horn.</i>	hornictví	<i>sklář.</i>	sklářský průmysl
<i>hovor.</i>	hovorový výraz	<i>slév.</i>	slévárenství
<i>hut.</i>	hutnictví	<i>spektr.</i>	spektroskopie
<i>hydr.</i>	hydraulika, hydromechanika	<i>stat.</i>	statistika
<i>hydrol.</i>	hydrologie	<i>stav.</i>	stavebnictví, stavební stroje
<i>chem.</i>	chemie, chemický průmysl	<i>stroj.</i>	strojí součástky, konstrukce strojů
<i>chromat.</i>	chromatografie	<i>st. sil.</i>	stavba silnic
<i>j. fyz.</i>	jaderná fyzika	<i>svař.</i>	svařovací technika
<i>ker.</i>	keramický průmysl	<i>syst.</i>	systematický
<i>kosm.</i>	kosmonautika	<i>telef.</i>	telekomunikace
<i>kov.</i>	kování	<i>tep. zpr.</i>	tepelné zpracování
<i>kož.</i>	koželužství, kožedělný průmysl	<i>text.</i>	textilní průmysl
<i>kryst.</i>	krystalografie	<i>tkalc.</i>	tkalcovství
<i>kvas.</i>	kvasný průmysl	<i>triv.</i>	triviální název
<i>kybern.</i>	kybernetika	<i>třísk. obr.</i>	třískové obrábění
<i>lesn.</i>	lesnictví	<i>TV</i>	televize
<i>let.</i>	letectví	<i>úprav.</i>	úpravárenství
<i>lis.</i>	lisování	<i>válc.</i>	válcování
<i>lod.</i>	stavba lodí, lodářský průmysl	<i>vodohosp.</i>	vodohospodářství
<i>log.</i>	logika	<i>vrt.</i>	vrtná technika
<i>m</i>	mužský rod	<i>výbuš.</i>	výbušniny
<i>mat.</i>	matematika	<i>vzduchotech.</i>	vzduchotechnika
<i>mech.</i>	mechanika, teorie mechanismů	<i>zem.</i>	zemědělství
<i>mech. h.</i>	mechanika hornin	<i>zast.</i>	zastaralý výraz
<i>met.</i>	metalurgie	<i>zbroj. tech.</i>	zbrojní technika
<i>meteo.</i>	meteorologie	<i>zkouš. mat.</i>	zkoušení vlastností materiálu
<i>metr.</i>	metrologie, měřicí technika	<i>žel.</i>	železniční stavby

ANGLICKO-ČESKÁ ČÁST

Aa

A.C. generator alternátor, generátor střídavého proudu

A.C. induction motor střídavý, motor asynchronní

abacus abakus *stav.*, sloupová nadhlavice *stav.*; souřadnicová síť; počítadlo

abalienate převést právní titul, zcizit *práv.*

abampere abampér, absolutní ampér

abamurus podpěrná zeď *stav.*

abandon opustit, zanechat, vzdát se, zřici se čeho; smazat (*bez předchozího uložení*) *poč.*, ukončit (*operaci*); opustit (*dílní dílo*) *horn.*, zastavit provoz (*dolu*) *horn.*

abandoned opuštěný; nedobytný (*pohledávka*) *ek.*; vytěžený *horn.* ■ **~ area** stařina (*prostor*) *horn.* ■ **~ goods** nepřijaté zboží

abandonment opuštění; přenechání; zřeknutí se práva; upuštění (*od žaloby*)

abate otesávat; tepat; ubývat (*např. síla*); snižovat (*cenu*)

abatement snížení, zmenšení; odstranění; dřevní odpad; srážka (*z ceny*) *ek.*, sleva *ek.*, rabat *ek.*; odročení soudního procesu

abating měkčení *kož.*

abatjour abažúr; pohyblivá žaluzie; stínítko

abattoir jatky

abaxial abaxiální, mimoosový

Abbe's number Abbeovo číslo

Abbe's refractometer Abbeův refraktometr

abbey opatství (*chrám*) *stav.*

abbreviate zkrátit (*slovo*) *poč.*; krátit (*zlomek*) *mat.*

abbreviated dial(l)ing zkrácená telefonní volba *tel.*

abbreviation zkratka; kódování

abbreviatory zkratkový

abbreviature zkratka; výpis

abcoulomb absolutní coulomb (*10 coulombů*)

abduce odvést, odvádět

abequose abekvosa

aberration aberace, odchylka, výchylka; systematická chyba *poč.* ■ **~ of light** aberace světla

abeyance odklad *ek.*; utajený stav *fyz.*

abhenry absolutní henry

abherent separátor *chem.*, separační prostředek *chem.*

abide dodržet, řídit se

ability dovednost, obratnost, zručnost; způsobilost; možnost; kapacita ■ **~ of loess subsidence** proseďavost spraše ■ **~ to flow** schopnost téci *fyz.*;

kapalnost (*živice*) *plast.* ■ **~ to pay** platební schopnost, solventnost ■ **~ to work** práceschopnost, pracovní způsobilost

abiogenesis abiogeneze

abiogenetic abiogenetický

abiotic abiotický, neslučitelný s životem, neživotný

ablation ablace

able nadaný, schopný; oprávněný ■ **~ to pay** schopný platit *ek.*, solventní *ek.* ■ **~ to work** práceschopný

abnegation popírání

abnormal abnormální, neobvyklý, nesprávný, mimořádný, výjimečný; nadměrný ■ **~ wear** nadměrné opotřebení

abolition odstranění; zrušení

abort zrušení, náhlé ukončení programu *poč.*; přerušený start *let.*, přerušení letu *let.*; ztroskotat

abortion přerušení, nedokončení; selhání (*plánu*); potrat

abortive nepodařený, neúspěšný, nezdařilý; předčasný

about kolem, dokola, okolo, asi, přibližně

above nad; přes; shora uvedený ■ **~average** nadprůměrný ■ **~ critical** nadkritický ■ **~ ground** nadzemní; povrchový ■ **~ sea level** nad mořem, nad hladinou moře (*údaje nadmořské výšky*)

abradability ošetruvzdornost; ošternost (*koksů*)

abradant brusivo, brusný materiál

abrade brousit, obrušovat; pískovat; oškrabávat

abrade platform abrazní plošina *geol.*

abrading obrušování, obrus; brusný (*např. materiál*)

■ **~ agent** brusivo, brusný materiál

abramer brusivo, brusný materiál

abrasion ošetr, ošetr; obrus, obrušování; opotřebování;

abrazie *geol.*; zarovnávání ■ **~ belt** brusný pás

■ **~ dust** brusný prach, brusiny ■ **~ hardness**

vrypová tvrdost ■ **~ polishing** leštění broušením

■ **~ resistance** odolnost proti ošetr, ošetruvzdornost

■ **~ test** zkouška odolnosti proti opotřebení

abrasive brusivo, brusný materiál; brusný, brousící

■ **~ action** odírání, obrušování; brousící účinek;

abrazivní působení ■ **~ band** brusný pás ■ **~ belt**

polishing nejjemnější broušení (*brusným papírem*)

■ **~ cleaning** čištění pískováním *slév.*, pískování *slév.*

■ **~ diamond** průmyslový diamant *stroj.* ■ **~ disc**

brusný kotouč ■ **~ grain** brusné zrno ■ **~ hardness**

vrypová (*povrchová*) tvrdost; tvrdost brusiva

■ **~ ingredient** brusná přísada ■ **~ material** brusný

materiál, brusivo ■ **~ paper** brusný papír ■ **~ peeling**

abrazivní čištění, abrazivní loupání ■ **~ polishing**

leštění broušením ■ **~ power** brusivost, ošternost

■ **~ quality** brusivost ■ **~ resistance** odolnost proti

odírání ■ **~ solid** abrazivní látka ■ **~ stick** brousek

■ **~ storage** hopper zásobník brusného písku

■ **~ surface** třecí plocha ■ **~ wear** ošetr; opotřebení

odíráním, opotřebení ošetr ■ **~ wheel** brusný

kotouč, lešticí kotouč

abrasiveness abrazivnost, obrušovací schopnost

abridge zkrátit, zmenšit; omezit

abridged zkrácený, zmenšený

abridgement zkrácení; zkrácené znění, výtah

abrine abrin

abrogate odstranit, zrušit, anulovat

abrogation of an agreement anulování smlouvy

abrupt příkrý, strmý; ulomený, roztržený; náhlý, prudký; nesouvislý ■ ~ **discharge** okamžitý výboj
el. ■ ~ **slope** prudké klesání

abruption přerušení, přetrhnutí

abscess mušle, pecka (*v kovu*); absces, hlíza; vřed
abscissa úsečka *mat.* (*x-ová, vodorovná souřadnice v kartézské soustavě*)

absence nedostatek, absence, nepřítomnost, neúčast, neexistence ■ ~ **from work** pracovní absence

absentee absentér, nepřítomný účastník; nezvěstný (*osoba u soudu*)

absenteeism absentérství, absence (*celková*)

absinth(e) absint (*hořký alkoholický nápoj z pelyňku*); pelyněk

absinthin absintin

absocoulomb absolutní coulomb

absolute absolutní, naprostý, úplný, reálný ■ ~ **address** absolutní adresa (*při programování počítače*), reálná adresa ■ ~ **altitude** absolutní výška, nadmořská výška ■ ~ **branch** absolutní skok *poč.* ■ ~ **ceiling** absolutní dostup *let.*, teoretický dostup *let.* ■ ~ **code** strojový kód, absolutní kód ■ ~ **continuity** absolutní spojitost *mat.* ■ ~ **coulomb** absolutní coulomb ■ ~ **counting** absolutní měření *j. fyz.* ■ ~ **degree** teplotní stupeň (*podle Kelvinovy stupnice*) *fyz.* ■ ~ **delay** absolutní zpoždění

■ ~ **diamagnetic constant** reluktance, magnetický odpor ■ ~ **dielectric constant** absolutní permitivita ■ ~ **dimension** absolutní rozměr ■ ~ **efficiency** absolutní účinnost ■ ~ **figure** absolutní částka ■ ~ **fix** absolutní poloha *let.* ■ ~ **humidity** absolutní vlhkost ■ ~ **language** strojový jazyk ■ ~ **level** absolutní úroveň ■ ~ **magnitude** absolutní hodnota, absolutní veličina; absolutní velikost (*hvězdy*) *astr.* ■ ~ **majority** nadpoloviční většina ■ ~ **mass** absolutní hmotnost *fyz.*, hmotnost ve vakuu *fyz.*

■ ~ **measurement** absolutní měření ■ ~ **mobility** absolutní pohyblivost ■ ~ **motion** absolutní pohyb ■ ~ **orientation** absolutní orientace ■ ~ **potential** absolutní potenciál ■ ~ **pressure** absolutní tlak ■ ~ **rate theory** teorie absolutních rychlostí ■ ~ **scale** absolutní stupnice, Kelvinova stupnice ■ ~ **sensitivity** absolutní citlivost *poč.* ■ ~ **system** absolutní systém ■ ~ **temperature** absolutní teplota, teplota podle Kelvinovy stupnice ■ ~ **time** absolutní čas ■ ~ **unit of current** absolutní jednotka proudu, absolutní ampér ■ ~ **value** absolutní hodnota ■ ~ **vector** absolutní vektor ■ ~ **velocity** absolutní rychlost ■ ~ **viscosity** absolutní viskozita, dynamická viskozita ■ ~ **volt** absolutní volt

absolutely absolutně, dokonale
absolutization absolutizace; vysoušení rozpouštědla
absolve zprostit, zbavit; osvobodit
absorb absorbovat, vstřebávat, pohlcovat, tlumit,

odčerpát

absorbability schopnost absorpce, vstřebatelnost; pohltivost; nasákavost; tlumivost (*nárazů*)

absorbable absorbovatelný

absorbance absorbance

absorbate absorbát, absorbovaná látka

absorbed absorbovaný, pohlcený, spotřebovaný ■ ~ **charge** zbytkový náboj (*magnetu*) ■ ~ **particle** pohlcená částice *j. fyz.*

absorbency savost papíru

absorbent absorbent, absorpční činidlo; absorpční, absorbující, vstřebávající ■ ~ **cartridge** pohlcovač (*dýchacího přístroje*); regenerační patrona ■ ~ **fabric** absorpční tkanina ■ ~ **paper** absorpční papír

absorber absorbér; pohlcovač, pohlcovací nádoba; tlumič; pračka; absorpční činidlo

absorbing/ capacity absorpční kapacita, absorpční schopnost ■ ~ **capacity for heat** pohltivost tepla, tepelná akumulace ■ ~ **column** absorpční kolona *chem.* ■ ~ **isotope** absorbující izotop *j. fyz.*; pohlcovač neutronů *j. fyz.* ■ ~ **power** absorpční schopnost, pohltivost, jímavost, nasákavost ■ ~ **tower** absorpční věž

absorbite aktivní uhlí

absorbance pohltivost, absorptance, činitel pohlcování (*světelného toku*)

absorptiometer měřič pohltivosti

absorption absorpce, pohlcování; tlumení (*otřesů*); útlum *rad.*; absorpční ■ ~ **bulb** absorpční nádoba ■ ~ **capacity** absorpční mohutnost, jímavost, pohltivost, nasákivost ■ ~ **chamber** absorpční komora ■ ~ **column plate** patro absorpční kolony ■ ~ **control** absorpční kontrola *j. fyz.*, řízení metodou pohlcování neutronů *j. fyz.* ■ ~ **cross-section** účinný průřez pro absorpci ■ ~ **equivalent** absorpční ekvivalent ■ ~ **free** neabsorbující ■ ~ **hygrometer** absorpční vlhkoměr ■ ~ **limit** absorpční mez, mez absorpce ■ ~ **medium** absorpční prostředí, pohlcující prostředí, absorbující látka ■ ~ **of heat** pohlcování tepla, absorpce tepelného záření ■ ~ **of light** pohlcování tepla ■ ~ **of moisture** pohlcování vlhkosti ■ ~ **of shocks** tlumení otřesů; zachycování nárazů ■ ~ **of water** absorpce vody, pohlcování vody ■ ~ **of waves** pohlcování vln *rad.* ■ ~ **pipette** absorpční pipeta ■ ~ **plant** absorpční zařízení

■ ~ **power** pohltivost, jímavost, nasákavost, nasákivost ■ ~ **pyrometer** optický pyrometr ■ ~ **shielding** absorpční stínění ■ ~ **spectroscopy** absorpční spektroskopie ■ ~ **spectrum** absorpční spektrum ■ ~ **tower** promývací věž, sušící válec, chlorkalciová věž; absorpční kolona ■ ~ **tower place** patro absorpční kolony ■ ~ **trap** absorpční kapsa, absorpční pojistka, absorpční předloha ■ ~ **tube** absorpční trubice, chlorkalciová trubice; absorpční kolona

absorptive absorpční, pohltivý, pohlcující, nasákvý, nasáklivý ■ ~ **height** sací výška ■ ~ **power** absorpční schopnost; koeficient absorpce; schopnost absorbovat záření

absorptivity absorpční schopnost, absorptivita, pohltivost, součinitel pohltivosti, nasákavost, extinkční koeficient

abstat ampere statampér, absolutní elektrostatičká jednotka proudu

abstract výpis, výtah (*článek*); abstrahovat, oddělit, provést výtah (*článek*); abstraktní, odtažitý
 ■ ~ **symbol** abstraktní symbol

abstraction oddělování; odvádění; výraz *poč.* ■ ~ **of pillars** těžba pilířů *horn.*

abundance nadbytek, hojnost; přebytek; četnost, vydatnost

abundant hojný, vydatný

abuse zneužití; zneužit

abut dotýkat se, přiléhat; spojoval natupo; dosedat natupo; hraničit, sousedit

abutment podpora, opěra; boční opření; podpěrný pilíř, břehový pilíř; šikmá opora (*mostu*); patka klenby ■ ~ **block** umělá opěra, tížná opěra, tížný blok (*např. klenbové přehrady na boku*) ■ ~ **joint** tupý spoj; spojení natupo ■ ~ **piece** parapet; práh (*dveřního rámu*) ■ ~ **pressure** patkový tlak *horn.* ■ ~ **wall** opěrná zeď

abutting dosedající, přiléhá ■ ~ **joint** tupý spoj; tupý svar

abvolt absolutní volt (*zn. aV; 10⁻⁸ voltů*)

abyss propast; jícen

abyssal hlubinný, abysální

A.C. (Alternating Current) střídavý proud

acacia gum arabská guma, klovatina

academic akademický, vědecký

Acadian akad (*střední kambrium*) *geol.*

acajou mahagonové dřevo

acanthus (leaf) akantový list *stav.*

acaricide akaricid (*prositředeč na hubení roztoků*)

accelerant urychlovač, katalyzátor; urychlující, zrychlující

accelerate urychlit, zrychlit

accelerated urychlený, zrychlený ■ ~ **development** urychlený rozvoj ■ ~ **reaction** urychlená reakce, pozitivně katalyzovaná reakce ■ ~ **stall** dynamické přetažení *let.* ■ ~ **tannage** rychločinění *kož.*

accelerating zrychlování, urychlování; zrychlující, urychlující ■ ~ **ability** akcelerační schopnost ■ ~ **chamber** urychlovací komora *j. fyz., en.* ■ ~ **controller** regulátor zrychlení *en.* ■ ~ **force** urychlující síla, zrychlující síla ■ ~ **impact** urychlovací náraz *j. fyz.* ■ ~ **period** rozjezd, perioda rozjezdu ■ ~ **potential** zrychlovací napětí ■ ~ **relay** rozjezdové relé, spouštěcí relé ■ ~ **resistor** rozjezdové relé; spouštěcí relé ■ ~ **tube** urychlovací trubice ■ ~ **voltage** zrychlovací napětí *j. fyz., el.*

acceleration akcelerace, urychlení, zrychlení ■ ~ **constant** konstanta zrychlení ■ ~ **noise** akcelerační hluk ■ ~ **period** akcelerační perioda

accelerative effort urychlující síla, zrychlující síla

accelerator akcelerační, urychlovač; katalyzátor; pedál plynu *aut.* ■ ~ **for hardening** urychlovač

tvrdnutí ■ ~ **principle** akcelerační princip ■ ~ **spring** pružina plynu *aut.*

accelerometer akcelerometr, měřič zrychlení

accendibility hořlavost; zápalnost

accendible hořlavý; zápalný

accent diakritické znaménko; akcent, přízvuk

accentuate vyznačovat (*tiskem*); zdůrazňovat, zvýrazňovat (*v tisku*)

accentuated zdůrazněný (*členící prvek*)

accentuation zdůraznění; předzkreslení (*ve vysílači*); kontrastnost *for.*

accept akceptovat, přijmout, uznat, souhlasit ■ ~ **a call** přihlásit se *tel.*, ohlásit se *tel.* ■ ~ **gauge** přejímací kalibr

acceptability přijatelnost, vhodnost

acceptable akceptovatelný, přijatelný, únosný; přípustný (*odchylka*) ■ ~ **deviation** přípustná odchylka, dovolená odchylka (*regulované veličiny*)

acceptance akceptování, přijetí, schválení, souhlas; přebrání, převzetí (*zboží*), přejímka (*práci*); přijetí (*hovoru*) *tel.*; schválení *poč.*, příjem (*zprávy*) *poč.* ■ ~ **certificate** přejímací protokol ■ ~ **gauge** přejímací kalibr *stroj.* ■ ~ **of finished job** přejímka práci

accepted přijatý, vyhovující

accepting přijímací (*stanice*) ■ ~ **station** přijímací stanice

acceptor akceptor, příjemce; přijímač (*podnětů*); akceptant (*směnky*) *ek.* ■ ~ **impurity** akceptorová příměs, nečistota akceptorového druhu (*produkující díry*) *el.*

access přístup, příchod, příjezd; vchod, vstup; výběr (*místa v paměti*) *poč.*; přístupový (*adresa*) *poč.*, výběrový (*kód*) *poč.*; vyvolat (*data z počítače*) *poč.* ■ ~ **balcony** pavlač ■ ~ **code** přístupový kód, výběrový kód ■ ~ **condition** podmínka přístupu ■ ~ **for firefighting** přístup pro protipožární zásah ■ ~ **front** vstupní strana, průčelí ■ ~ **hatch** výlez (*na půdu*) ■ ~ **hole** kontrolní otvor, přístupový otvor; vstupní průlez ■ ~ **key** přístupový klíč ■ ~ **level** úroveň přístupu ■ ~ **method** přístupová metoda, metoda výběru ■ ~ **network** přístupová síť (*účastnická*) ■ ~ **panel** poklop v podhledu, výlez ■ ~ **permission** povolení přístupu ■ ~ **point** připojení; místo připojení ■ ~ **ramp** přístupová rampa ■ ~ **right** povolení přístupu, oprávnění k přístupu ■ ~ **road** přístupová cesta, příjezdová komunikace ■ ~ **shaft** vstupní šachta *horn.* ■ ~ **table** přístupová tabulka

accessability přístupnost, dostupnost, dosažitelnost

accessibility dostupnost

accessible dosažitelný, dostupný, přístupný ■ ~ **region** dostupná oblast

accession přistupování; zpřístupnění; přírůstek (*majetku*)

accessories příslušenství, doplňkové artikl; vybavení, výstroj, výzbroj; pomocné zařízení

accessory vedlejší, pomocný; průvodní jev; doplněk (*zařízení*); (spolu)účastník ■ ~ **part** náhradní díl,

náhradní součástka ■ ~ **plant** pomocné zařízení; pobočný závod ■ ~ **plate** kompenzátor (*u polární-začínho mikroskopu*)

accident porucha, havárie; nehoda, neštěstí, úraz; nerovnost, nepravidelnost (*povrchu*); náhoda ■ ~ **assistant squad** záchranná četa ■ ~ **emergency case** lékárníčka ■ ~ **hazard** úrazové riziko ■ ~ **rate** nehodovost, úrazovost ■ ~ **to machinery** porucha stroje

accidental náhodný, neúmyslný, nezaviněný; občasný, nahodilý; vedlejší ■ ~ **contact** nahodilý dotek *el.* ■ ~ **killing** zabití jako následek nehody ■ ~ **release** havarijní únik ■ ~ **variance** náhodná disperze *fyz.* ■ ~ **xenolith** xenolit (*cizorodá hornina uprostřed magmatu*) *geol.*

acclimatization aklimatizace (*přizpůsobování novým životním podmínkám*)

acclimatize aklimatizovat, přizpůsobit (*např. teplotě*)

acclimatized aklimatizovaný

acclivous stoupající, příkrý

accolade spojka *polygr.*, závorka *polygr.*

accommodate přizpůsobovat; zařizovat; ubytovat, umístit, uložit; vyhovovat; vypomoci (*finančně*)

accommodating úslužný, ochotný; výhodný; kulantní

accommodation akomodace, přizpůsobení; ubytování, nocleh; umístění, rozmístění; urovnání, narovnání, vyrovnání; dohoda; finanční výpomoc, půjčka na krátkou dobu ■ ~ **accordion door** harmonikové dveře, skládací dveře ■ ~ **services** ubytovací služby ■ ~ **standard** bytový standard, úroveň vybavení bytu ■ ~ **unit** bytová jednotka

accompany doprovázet, provázet

accompanying průvodní

accomplish plnit; dokonat, dokončit

accord dohoda, soulad; smlouva; sladit; propůjčit

accordance souhlas; shoda; konkordance (*vrstev*)

accordant souhlasný, konkordantní

accordion skládací posuvné dveře; skládací posuvná přička ■ ~ **to contract** v souladu se smlouvou, podle dohody ■ ~ **door** shrnovací dveře ■ ~ **folding** harmonikové skládání *polygr.*

accessible přístupný (*břeh*)

account účet, konto; výkaz, vyúčtování; úvaha, referát; výpověď; zisk, prospěch; příčina; klient (*v reklamě nebo v marketingu*); účtovat, vykazovat; udávat důvod ■ ~ **history** historie účtu ■ ~ **payable** účet dodavatele, účet věřitele ■ ~ **section** účtárna

accountability (z)odpovědnost; evidenční povinnost; prokazatelnost přístupu *poč.*

accountancy účetnictví ■ ~ **department** účtárna

accountant účetní; účetní revizor

accounted for vyúčtovány

accounting účetnictví, účetní evidence; konto, účet; soupis; odpovědnost; referát, zpráva, popis, vysvětlení; úsudek, úvaha; účetní ■ ~ **check digit** evidenční kontrolní číslice ■ ~ **department** účtárna ■ ~ **process** zúčtování ■ ~ **statement** účetní výkaz

accounts účetní uzávěrka; účty ■ ~ **payable**

remittance zaplacení pohledávek

accomplishment spojení, vazba; svlak; postavení (*sloupů*) blízko sebe *stav*; kleště *stav*.

acoustic shielding protihluková bariéra

accreditation akreditace, způsobilost

accredited akreditovaný, pověřený, schválený

accretion nános, náplav; narůstání, přírůstek

accretions připálenina, usazenina (*v peci*)

accruals přírůstky; výdaje a příjmy příštích období *úč.*

accrue nahromadit, akumulovat; narůstat (*o úrocích*) *ek.*

accumulate akumulovaný; nahromaděný; celkový; akumulovat, (na)hromadit, nakupit

accumulated kumulovaný, akumulovaný ■ ~ **deviation** kumulovaná odchylka *mat.* ■ ~ **error** akumulovaná chyba, součtová chyba, celková odchylka

accumulating/ dial sčerné počítadlo ■ ~ **electrode** akumulární elektroda

accumulation akumulace; nahromadění, shromáždění; jímání; nános *geol.*, usazenina *geol.* ■ ~ **of capital** akumulace kapitálu ■ ~ **of energy** akumulace energie ■ ~ **of heat** akumulace tepla, jímání tepla ■ ~ **of stress** koncentrace napětí ■ ~ **refrigeration** akumulární chlazení

accumulative akumulární, hromadný, kumulativní ■ ~ **dimension** součtová kóta; celkový vnější rozměr

accumulator akumulátor; zásobník (*energie*); sběrač; střadač (*počítače*); akumulátorový ■ ~ **car** akumulátorový vozík ■ ~ **charge** náboj akumulátoru ■ ~ **charging** nabíjení akumulátoru ■ ~ **jar** nádoba akumulátoru ■ ~ **locomotive** akumulátorová lokomotiva ■ ~ **plant** nabíjecí stanice ■ ~ **register** operační registr ■ ~ **room** akumulátorovna ■ ~ **truck** akumulátorový vozík ■ ~ **vessel** vana akumulátoru ■ ~ **voltage** akumulátorové napětí

accuracy přesnost, správnost ■ ~ **class** třída přesnosti ■ ~ **of dimension** rozměrová přesnost ■ ~ **of manufacture** výrobní přesnost ■ ~ **rating** třída přesnosti ■ ~ **to shape** přesnost tvaru ■ ~ **to size** rozměrová přesnost

accurate přesný, správný ■ ~ **dimension** přesný rozměr; přesná kóta ■ ~ **scanning** přesné snímání *rad.*

accusation obvinění, nařčení, obžaloba

aceanthrene aceantren

acenaphthalene acenaftalen

acenaphthene acenaften

acentric acentrický

acephenanthrene acefenantren

acerb ostrý; trpký *potr.*

acerbity ostrost; trpkost *potr.*

acescence octové kvašení; kysání

acescency nakyslost, kyselost, navinulost

acetacetate acetoctan

acetal acetal ■ ~ **resin** polyacetátová pryskyřice, polyformaldehyd, polyoxymetylen

acetaldehyde acetaldehyd

acetalization acetalizace

acetamide acetamid
acetamidine acetamidin
acetate octan, acetát ■ ~ **butyrate** acetobutyrt (celulózy) ■ ~ **cellulose fibre** acetátové vlákno *text.*; acetátová stříž *text.* ■ ~ **fibre** acetátové vlákno *text.*; acetátová stříž *text.* ■ ~ **film** acetátový film, acetylcelulózový film; acetátová fólie ■ ~ **kinase** acetatkinasa
acetic octový ■ ~ **acid** kyselina octová ■ ~ **acid fermentation** octové kvašení; kysání ■ ~ **aldehyde** acetaldehyd, etanal, octový aldehyd ■ ~ **amide** acetamid, amid kyseliny octové
acetification octování; octové kvašení; kysání; výroba octu, octářství
acetify octovat; octově kvasit
acetoacetaldehyde acetoacetaldehyd, aldehyd acetotový
acetoacetate acetooctan, acetoacetát
acetoacetic acid kyselina acetoctová
acetohydrazonol acetohydrazonol
acetoïn acetoin
acetylolysis acetylolyza
acetometer octoměr
acetone aceton ■ ~ **azine** acetonazin ■ ~ **cyanohydrin** acetonkyanhydrin ■ ~ **extract** acetonový extrakt ■ ~ **resin** acetonová živice *plast.*
acetonemia acetonemie, přítomnost acetonu v krvi
acetonide acetonid
acetonitrile acetonitril, nitril kyseliny octové
acetonylacetone acetonylaceton
acetonylidene acetonyliden
acetophenetidin fenacetin
acetophenone acetofenon
acetophenone oxime oxim acetofenonu, acetofenon-oxim
acetose octově kyselé
acetostearin acetostearin (*změkčovadlo*) *plast.*
acetous octový; kyselé
acetoxy acetoxyl
acetyl acetyl ■ ~ **bromide** acetylbromid ■ ~ **cellulose** acetylcelulóza, acetát celulózy ■ ~ **chloride** acetylchlorid ■ ~ **fluoride** acetylfluorid ■ ~ **phosphate** acetylfosfát
acetylable acetylovatelný
acetylate acetylovat
acetylation acetylace
acetylcellulose acetylcelulóza
acetylcholine acetylcholin
acetylene acetylen ■ ~ **apparatus** vyvíječ acetylenu ■ ~ **cylinder** acetylenová láhev ■ ~ **dichloride** acetylendichlorid, 1,2-dichloretylen ■ ~ **generator** vyvíječ acetylenu ■ ~ **hydrocarbon** acetylenový uhlovodík, alkin ■ ~ **welding** svařování acetylenem
acetylenic acetylenický, nenasycený (*s trojnou vazbou*) ■ ~ **hydrocarbon** acetylenický uhlovodík, acetylen, alkin
acetylde acetylid
achieve dosáhnout, dokázat

achievement výkon; dosažení (*dobrých výsledků*); vymoženost ■ ~ **test** výkonnostní test
achiral achirální
achlorhrydia achlorhrydie (*nepřítomnost kyseliny chlorovodíkové v žaludeční šťávě*)
achrodextrin achrodextrin
achromatic achromatický, bezbarvý, bez pigmentu ■ ~ **lens** achromatická čočka
achromatism achromatizmus, bezbarvost
achromic bezbarvý, bez pigmentu
achromycin achromycin
acícula jehlicovitý krystal
acicular jehlicovitý, jehličkový ■ ~ **iron ore** železná ruda, goethit
acid kyselina; leptat kyselinou; kyselý, trpký ■ ~ **agglomerate** kyselý aglomerát *hut.* ■ ~ **attack** účinek kyselin, působení kyselin ■ ~ **azide** azid (*kyseliny*) ■ ~ **base equilibrium** rovnováha kyselina-zásada ■ ~ **Bessemer converter** Bessemerův konvertor ■ ~ **Bessemer process** bessemerování, Bessemerův pochod ■ ~ **Bessemer steel** Bessemerova ocel, bessemerová ocel ■ ~ **bottom** kyselá půda ■ ~ **burn** popálenina kyselinou ■ ~ **carbonate** hydrouhlíčitán, bikarbonát ■ ~ **cleaning process** moření (*kovů*) *hut.*, čištění v kyselinách *hut.* ■ ~ **converter process** bessemerování ■ ~ **cure** vulkanizace chloridem sirným ■ ~ **embossing** matování kyselinou (*skla*) *sklář.* ■ ~ **ester** ester kyseliny ■ ~ **fan** kyselinotvorný ventilátor ■ ~ **forming** kyselinotvorný ■ ~ **frosting** matování kyselinou (*skla*) *sklář.* ■ ~ **gas** kyselý plyn ■ ~ **hearth** kyselá nistěj (*pece*) *hut.* ■ ~ **measurer** kyselinoměr ■ ~ **of lemons** kyselina citronová ■ ~ **phosphate** superfosfát ■ ~ **pickling** kyselý moření, moření v kyselinách ■ ~ **polishing** chemické leštění *sklář.*, leštění kyselinou *sklář.* ■ ~ **resisting** kyselinovzdorný ■ ~ **soil** kyselá půda ■ ~ **solution** kyselý roztok ■ ~ **stability** kyselinovzdornost, odolnost vůči kyselinám ■ ~ **stain** chemické mořidlo ■ ~ **strength** síla kyseliny ■ ~ **sulphite** hydrosiřičitan ■ ~ **tank** nádrž na kyselinu, nádoba na kyselinu
acidic kyselý
acidific kyselinotvorný; okyselovací
acidification okyselení
acidify okyselit, okyselovat
acidimeter acidimetr, kyselinový hustoměr
acidimetry acidimetrie
acidity acidita, kyselost ■ ~ **of ground** kyselost půdy
acidobasic acidobazický
acidoid acidoidní (*půda*)
acidophilous milk acidofilní mléko
acidosis acidóza
acidproof kyselinovzdorný, odolný vůči kyselinám ■ ~ **paint** kyselinovzdorná nátěrová barva; kyselinovzdorný povlak
acidulate okyselovat
acidulation okyselení, zpracování kyselinou

acidulous water kyselka
acierage navázení oceli, zocelování
aciform jehlovitý
acinose bobulovitý, zrnitý
acknowledge (*ACK*) potvrdit; potvrdit, přiznat; potvzrovací (*znak, signál*)
acknowledged potvrzený (*přenos dat*) poč.
acknowledgement uznání, poděkování; potvrzení (*příjmu*); potvzrovací (*znak*) poč.
acinal horizontální *geol.*, bez sklonu *geol.*
acline akлина, magnetický rovník
acme vrchol, kulminační bod
acompetitive inhibition akompetitivní inhibice
aconitic acid kyselina akonitová
aconitine akonitin
acorn hrot, špička; žalud
acorne akoron
acoustic akustický, zvukový; viz **acoustical**
 ▪ ~ **absorber** akustický pohlcovač; tlumič zvuku
 ▪ ~ **absorption** pohlcování zvuku ▪ ~ **alarm** zvuková výstraha ▪ ~ **altimeter** akustický výškoměr
 ▪ ~ **barrier** zvuková bariéra ▪ ~ **ceiling** zavěšený akustický podhled ▪ ~ **clip** pružný závěs (*podhledu*), spona s pružnou vložkou ▪ ~ **coupling** akustická vazba ▪ ~ **damping** tlumení zvuku ▪ ~ **dazzle** ohlušení zvukem ▪ ~ **deck** akustický podhled *am.*
 ▪ ~ **dispersion** disperze zvuku ▪ ~ **engineering** technická akustika ▪ ~ **jar** dutinový rezonátor, (*vestavěná*) rezonující nádoba ▪ ~ **lining** akustické obložení; akustické vyložení ▪ ~ **noise** akustický šum ▪ ~ **response** zvuková odezva ▪ ~ **signal** akustická návěst ▪ ~ **stiffness** akustická tuhost
 ▪ ~ **tile** zvukotěsná obkládačka; zvukoizolační deska; podhledová deska (*akustického stropního podhledu*)
 ▪ ~ **warning** akustická výstraha, akustický poplach
 ▪ ~ **wave** akustická vlna
acoustical akustický, zvukový; viz **acoustic**
 ▪ ~ **material** zvukově izolační materiál, materiál pro akustické účely ▪ ~ **radiator** akustický zářič
 ▪ ~ **resistance** akustický odpor
acoustics akustika ▪ ~ **of rooms** akustika místností, akustičnost místností
acousto-electric effect akustoelektrický jev (*v polo-vodiči*)
acquaintance informovanost
acquire získat, nabýt; pořídit; osvojovat si ▪ ~ **energy** nabýt energii, získat energii
acquirer nabyvatel
acquisition získání, nabytí, pořízení (*koupi*); sběr (*dat*) poč., pořizování (*dat*) poč. ▪ ~ **of data** sběr dat ▪ ~ **of information** sběr informací, příjem informací
acquittal of a debt splacení dluhu
ACR (*airfield control radar*) letištní radiolokátor
acre akr (*4046,87 m²*)
acreage výměra v akrech, počet akrů
acrid ostrý, pálivý, palčivý, štiplavý
acridine akridin

acridone akridon
acriflavine akriřflavin
acrimonious ostrý, prudký, žiravý
acritol akrit
acrobatic aeroplane akrobatický letoun
acrocentric akrocentrický
acrolein akrolein
acromyocine akromyocin
acronym akronym poč.
acropodium podstavec (*plastiky*)
acropolis akropole
acroteria sokl, pedestal
acroterion akrotérie *arch.*
acroterium akrotérie *arch.*
acrylaldehyde akrylaldehyd, propenal, akrolein
acrylamide akrylamid, amid kyseliny akrylové
acrylate akrylan, akrylát
acrylic acid kyselina akrylová
acrylic resin akrylová pryskyřice
acrylic sheet plexisklo
acrylonitrile akrylonitril, vinylkyanid
acryloyl akryloyl
acrylyl chloride akrylylchlorid, chlorid kyseliny akrylové
act úkon, akt; působení; zákon; protokol, spis; nařízení, usnesení; konat, vykonávat; zastupovat; působit (*o napětí, síle*)
actinic aktinický *řot.*, fotochemický *řot.*
actinide aktinid
actinium aktinium ▪ ~ **bromide** bromid aktivity
actinodaphnine aktinodafnin
actinoids aktinoidy
actinolite aktinolit *min.*
actinometer aktinometr
actinomycin aktinomycin
actinon aktinon *chem.*
action činnost, působení, vliv, účinek; akce, jednání; chod, běh (*stroje*); činnost poč., zákrok (*operátora*) poč., úhoz (*na klávesnici*) poč. ▪ ~ **area plan** územní projekt, podrobný územní plán ▪ ~ **chart** funkční schéma, diagram činnosti ▪ ~ **desk** manipulační stůl
 ▪ ~ **lag** akční zpoždění ▪ ~ **period** funkční perioda
 ▪ ~ **turbine** rovnotlaká turbína, akční turbína
actionometer aktinometr *meteol.*, *řot.*
activable aktivovatelný
activate aktivovat, oživovat, regenerovat, spustit, uvést v činnost, zapnout (*zařazení*) ▪ ~ **button** spouštěcí tlačítko
activated aktivní, aktivovaný, oživený; aktivací (*energie*) *j. fyz.* ▪ ~ **adsorption** aktivovaná adsorpce, chemisorpce ▪ ~ **carbon** aktivní uhlí ▪ ~ **charcoal** aktivní dřevěné uhlí ▪ ~ **molecule** aktivovaná molekula, vybušená molekula ▪ ~ **sludge tank** aktivací nádrž ▪ ~ **tool** nastřelovací pistole *stav.*
activating (*re*)agent aktivující přísada, aktivátor *fyz.*, *chem.*
activation aktivace, oživování, regenerování, uvedení v činnost, spuštění (*programu*) ▪ ~ **cross-section**

aktivační průřez ■ ~ **energy** aktivační energie
 ■ ~ **polarization** aktivační polarizace ■ ~ **record**
 aktivační záznam ■ ~ **yield** výtěžek aktivace

activator aktivátor

active účinný, aktivní; provozuschopný; wattový *el.*
 ■ ~ **capital** aktiva *ek.*, oběžné prostředky *ek.*, oběžný kapitál *ek.* ■ ~ **cell** aktivní buňka ■ ~ **chlorine** aktivní chlor, atomární chlor ■ ~ **cutting edge** činný řezný břit ■ ~ **deposit** radioaktivní usazenina ■ ~ **element** aktivní prvek ■ ~ **energy** činný výkon *el.*, wattová energie *el.* ■ ~ **flight** aktivní let ■ ~ **hydrogen** aktivní (atomový) vodík ■ ~ **input** činný (wattový) příkon *el.* ■ ~ **molecule** aktivní molekula ■ ~ **network** aktivní síť, síť se zdrojem elektromotorického napětí ■ ~ **output** činný výkon *el.* ■ ~ **oxygen** aktivní kyslík, ozon ■ ~ **power** činný výkon, wattový výkon ■ ~ **principle** účinný základ, účinná složka ■ ~ **screen** aktivní obrazovka ■ ~ **storage** zásobní prostor (nádrže někdy včetně ochranného prostoru) *hydrol.*; aktivní paměť *poč.* ■ ~ **volcano** činná sopka ■ ~ **zone** aktivní zóna *fyz., el.*, silové nehomogenní pole *fyz., el.*

activity aktivita, (ú)činnost, působnost ■ ~ **grade** stupeň aktivity ■ ~ **level** úroveň aktivity *j. fyz.* ■ ~ **report** výkaz o činnosti, zpráva o činnosti ■ ~ **sequence** posloupnost činnosti

actual skutečný, efektivní, reálný, absolutní
 ■ ~ **address** absolutní adresa ■ ~ **allowance** skutečná úchylka ■ ~ **capacity** využitelná kapacita, užitečná kapacita; skutečný výkon ■ ~ **current** skutečný proud, účinný proud ■ ~ **depreciation** skutečné opotřebení ■ ~ **deviation** skutečná úchylka ■ ~ **dimension** skutečný rozměr, skutečná míra ■ ~ **discharge** skutečný průtok ■ ~ **fact** skutečnost ■ ~ **moisture** momentální (okamžitá) vlhkost *lesn.* ■ ~ **output** skutečný výkon, užitečný výkon; skutečná těžba ■ ~ **size** skutečný rozměr, skutečná velikost ■ ~ **time** reálný čas, skutečný čas

actuate ovládat, řídit; uvádět do pohybu, uvádět do chodu; pohánět; aktualizovat; budít *el.*; spouštět *poč.*

actuated ovládaný, řízený; uváděný v činnost; hnaný, poháněný; aktualizovaný; buzený *el.*

actuating ovládání, řízení, manipulace; uvádění do chodu, spouštění; budící, ovládací, regulační; hnací, pohonný ■ ~ **appliance** ovládací zařízení; řídicí orgán ■ ~ **by foot** nožní ovládání ■ ~ **circuit** ovládací obvod *el.* ■ ~ **current** vybavovací proud *el.*, budící proud *el.* ■ ~ **device** ovládací zařízení *en., poč.* ■ ~ **element** ovládač *en.*, ovládací prvek *en.* ■ ~ **force** budící síla, hnací síla ■ ~ **key** ovládací tlačítko ■ ~ **mechanism** servopohon; akční člen *poč.* ■ ~ **motor** servomotor ■ ~ **pulse** budící impulz *el.* ■ ~ **push-button** ovládací tlačítko *el.*

actuator ovládač

actuality působivost

acuity crack ostrá trhлина *j. fyz.*

acumination zahrocení; hrot; ostrost (obrazu)

acuminous zahrocený

acute zahrocený, ostrý, prudký, silný, akutní, pronikavý (zvuk); čárka (*diakritika*) ■ ~ **accent** apostrof ■ ~ **angled** ostrohranný; ostroúhlý ■ ~ **irradiation** krátkodobé ozáření ■ ~ **triangle** ostroúhlý trojúhelník

acutinine akutinin

acyclic acyklický; jednopólový *en.*

acyl acyl (*radikál*) *chem.* ■ ~ **azide** acylazid ■ ~ **bromide** acylbromid ■ ~ **chloride** acylchlorid ■ ~ **fluoride** acylfluorid ■ ~ **halide** acylhalogenid ■ ~ **iodide** acyljodid ■ ~ **phosphate** acylfosfát ■ ~ **transferase** acyltransferasa ■ ~ **urea** acylmočovina

acylable acylovatelný

acylate acylovat

acylation acylace

acyloin acyloin

adamantage adamantan

adamantine spar odrůda korundu

Adams catalyst Adamsův katalyzátor

adapt adaptovat, přizpůsobit, převzít, upravit

adaptability adaptabilitnost, přizpůsobivost

adaptable adaptabilní, přizpůsobivý

adaptation adaptace, přizpůsobení, úprava

adapter redukční tvarovka; přechodový nátrubek; nástavec, adaptér; přizpůsobovací člen; vymezovací kroužek (*závitové pojistky*) ■ ~ **sleeve** upínací pouzdro (*valivého ložiska*)

adapting piece tvarovka (*potrubní*)

adaptation adaptace, přizpůsobení, úprava

adaptive adaptivní, přizpůsobivý ■ ~ **controller** adaptivní regulátor ■ ~ **system** adaptivní systém ■ ~ **use** adaptace, restrukturační, přestavba do nové funkce

adatom adatom, adsorbovaný atom

adcut logotyp *polygr.*

add přidat, doplnit, při(po)číst; přiložit (*náklad*);

příplatit ■ ~ **in memory** přidavná paměť (*vnitřní*) ■ ~ **in program** přidavný program, pomocný program ■ ~ **on** přidavné zařízení (*hardware*) *poč.*; přidavná funkce (*software*) *poč.*; připojený, přidáný ■ ~ **on memory** přidavná paměť

added/ metal kovová přísada, kovová příměs

■ ~ **outlay** dodatečný výdaj ■ ~ **reinforcement**

přídavná výtěž ■ ~ **substance** přísada

addend sčítanec *mat.*

addendum dodatek, doplněk; přepracovaný podklad; výška hlavy zubu (*ozubeného kola*) *stroj.*

adder sumátor, sčítačka; superpoziciční zesilovač *TV*

addiction závislost (*na návykových látkách*), návyk (*na něco*), toxikomanie

adding sčítání, přidávání, sčítací (prvek) ■ ~ **machine** sčítačka (*stolní*) ■ ~ **up** sečtení

addition přidavek, dodatek, připočítání; sčítání; přísada; příměs, přimíšenina; přidavek *hut.*; tavivo *hut.* ■ ~ **agent** přísada; příměs ■ ~ **compound** adiční sloučenina, molekulová sloučenina ■ ~ **of vectors** sčítání vektorů ■ ~ **reaction** adiční reakce

▪ ~ **rubber** adiční kaučuk ▪ ~ **without carry** negace ekvivalence *mat.*, nonekvivalence *mat.*

additional dodatkový, doplňkový, doplňující, dodatečný, zvláštní (*znak*) ▪ ~ **air** přídavný vzduch ▪ ~ **battery** přídavný akumulátor ▪ ~ **building** přístavba ▪ ~ **charge** dodatečný poplatek *ek.*, přírážka *ek.*, vícenákklady *ek.*; dobíjení *el.* ▪ ~ **cost** dodatečné náklady *ek.*, vícenákklady *ek.* ▪ ~ **device** přídavné zařízení ▪ ~ **discount** mimořádná sleva ▪ ~ **equipment** přídavné zařízení *poč.*, dodatkové zařízení *poč.* ▪ ~ **expenditure** dodatečný výdaj ▪ ~ **fee** přírážka *ek.* ▪ ~ **fertilizing** přihnojení *zem.* ▪ ~ **firing** pomocné topení ▪ ~ **flotation** kontrolní flotace, přeflotování ▪ ~ **insurance** připojištění ▪ ~ **lane** přídavný pruh ▪ ~ **load** dodatečné zatížení, přetížení, příkládka ▪ ~ **memory** přídavná (*pomocná*) paměť ▪ ~ **parameter** doplňující parametr ▪ ~ **pressure** přídavný tlak ▪ ~ **reinforcement** přídavná výztuž ▪ ~ **requirement** dodatečný požadavek ▪ ~ **set** pomocné zařízení, pomocný agregát ▪ ~ **softening** doměkčování (*vody*) ▪ ~ **support** doplňková výztuž ▪ ~ **tax** daňová přírážka ▪ ~ **treatment** dodatečná úprava

additive přísada, příměs; přídavný, doplňkový, dodatkový, pomocný; sčítací, součtový; adiční *chem.* ▪ ~ **colour display** aditivní barevná prohlížečka ▪ ~ **constant** součtová konstanta ▪ ~ ~ **oil** aditivovaný olej ▪ ~ ~ **property** aditivní vlastnost

additivity aditivita

addle zkažený; zatuchlý

address oslovení; adresa; adresovat; adresový ▪ ~ **adjustment** úprava adresy ▪ ~ **assignment** přiřazení adresy ▪ ~ **book** adresář ▪ ~ **card** navštívenka, vizitka ▪ ~ ~ **change** změna adresy ▪ ~ **code** kód adresy ▪ ~ **constant** adresová konstanta ▪ ~ **error** chyba adresy ▪ ~ **for service** adresa pro doručení ▪ ~ **header** hlavička adresy ▪ ~ **key** klíč adresy ▪ ~ **label** visačka (*na zavazadlo*); adresní štítek (*nalepovací*); relativní adresa *poč.* ▪ ~ **list** soubor adres, seznam adres ▪ ~ **operation** adresová operace ▪ ~ ~ **pattern** formát adresy ▪ ~ **search** vyhledávání adresy ▪ ~ ~ **selection** volba adresy, výběr adresy ▪ ~ **side** uliční strana, hlavní průčelí ▪ ~ ~ **structure** struktura adresy ▪ ~ ~ **substitution** předadresování *poč.*, změna adresy *poč.* ▪ ~ ~ **transfer** přesun adresy, přenos adresy ▪ ~ ~ **validity** platnost adresy

addressable adresovatelný ▪ ~ ~ **record** adresovatelný záznam

addressed adresovaný ▪ ~ ~ **memory** adresovaná paměť počítače

addressee adresát, příjemce

addressing adresování *poč.*; adresový *poč.* ▪ ~ ~ **level** úroveň adresování ▪ ~ ~ **machine** adresovací stroj

adduct adukční sloučenina *chem.*

adenine adenin ▪ ~ **nucleotide** adeninnukleotid

adenohypophysis adenohypofýza

adenosine adenosin ▪ ~ **diphosphate** adenosindifosfat

▪ ~ **triphosphate** adenosintrifosfat

adenovirus adenovirus

adenylic acid adenylátová kyselina

adenylosuccinate adenylsukcinát

adequate adekvátní, přiměřený, odpovídající

▪ ~ ~ **accuracy** postačující přesnost

ader wax surový ozokerit *geol.*, zemní vosk *geol.*

adermin adermin, vitamin B₆, pyridoxin

adhere přilnout, připojit se, lepit, spojovat, přidržovat se, dodržovat

adherence adheze, přilnavost; dodržování, zachování; množina izolovaných bodů (*dané množiny*) *mat.*

adherent přivrženec, stoupenec; přilnavý, lpící, slepený, srostlý ▪ ~ **point** bod dotyku *mat.*

adhesion adheze, přilnavost, lnutí, soudržnost

▪ ~ **agent** aktivant, přísada *st. sil.* ▪ ~ **force** adhezí síla

adhesive lepidlo, pojivo; adhezí, přilnavý, lepidlý, lpící, lepkavý ▪ ~ **agent** lepidlo, pojivo ▪ ~ **attachment** přilepení ▪ ~ **capacity** přilnavost ▪ ~ **foil** lepicí fólie ▪ ~ **force** adhezí síla ▪ ~ **label** nálepka, samolepka ▪ ~ **power** adheze, přilnavost, lepidlost, lepkavost, klíživost ▪ ~ **tape** (samo)lepicí páska ▪ ~ **water** vázaná voda

adhesiveness adheze, přilnavost; lepidlost, lepkavost, klíživost

adiabate adiabata (*křivka vyjadřující vztah mezi tlakem a objemem plynu*) fýz.

adiabatic adiabáta; adiabatický ▪ ~ **compression** adiabatická komprese, adiabatické stlačení ▪ ~ **expansion** adiabatická expanze ▪ ~ **power** adiabatický příkon ▪ ~ **reactor** adiabatický reaktor ▪ ~ **variation** adiabatická změna

adion adion; adsorbovaný ion

adipate adipát

adipic acid adipátová kyselina, kyselina hexandiová

adipose tukový

adipoyl adipoyl

adit štola *horn.*; vchod do štoly *horn.* ▪ ~ ~ **for draining** odvodňovací štola ▪ ~ ~ **level** stolové patro

adjacent přilehlý, hraničící, sousední; bezprostřední (*nadloží*)

adjoin přiléhat, hraničit, sousedit; připojovat; přidávat

adjoining sousední, vedlejší ▪ ~ ~ **piece** styčný tybník

adjoin přidružený *mat.*, připojený *mat.* ▪ ~ ~ **process** přidružený proces

adjourn odložit, odročit, přerušit (*jednání*)

adjudicate soudně rozhodnout

adjunct asistent, výpomocná síla; doplněk, příloha, přídavek; připojený, přidružený

adjust nastavovat, seřizovat (*stroj*); opravovat; přizpůsobovat, upravovat, regulovat; odsouhlasit (*účty*); zaostřovat *opt.*; likvidovat škodu *poj.*; přizpůsobit (*soubor*) *poč.*, upravit (*adresu*) *poč.*

adjustability nastavitelnost, regulovatelnost

adjustable nastavitelný, seřiditelný; přizpůsobitelný, regulovatelný; premístitelný, přestavitelný, posuvný

▪ ~ **bearing** naklápečí ložisko *stroj.* ▪ ~ **braking**

stupňovité brzdění *žel.* ■ ~ **clamp** nastavitelná svorka ■ ~ **clearance** nastavitelná vůle *stroj.* ■ ~ **collar** stavěcí kroužek ■ ~ **pedal** nastavitelný pedál ■ ~ **pitch airscrew** stavitelná vrtule ■ ~ **reamer** stavitelný výstružník ■ ~ **resistor** nastavitelný odpor; reostat ■ ~ **seat** nastavitelné sedadlo ■ ~ **spanner** stavitelný klíč; francouzský klíč ■ ~ **stop** nastavitelná zádržka *stroj.* ■ ~ **voltage** regulační napětí *el.* ■ ~ **wrench** francouzský klíč

adjusted nastavený; upravený; očištěný; přesný ■ ~ **sequence** uspořádaná posloupnost *mat.*

adjuster montér; instalatér; regulátor (*nastavení*); likvidátor škod *poj.*, havarijní dozorce *poj.* ■ ~ **bolt** regulační šroub, nastavovací šroub ■ ~ **cotter** průtůžný klín, stavěcí klín

adjusting adjustování, nastavení, seřízení; regulace; namontování, zasazení; oprava; přizpůsobení; lícování; odsouhlasení (*účtů*); zaostření *opt.*; justování (*sazby*) *polygr.*; likvidace (*škody*) *poj.*; nastavovací, regulační; vyrovnávací ■ ~ **collar** stavěcí kroužek *stroj.* ■ ~ **contact** nastavitelný kontakt *el.* ■ ~ **device** regulační zařízení ■ ~ **element** ovládací prvek; nastavovací člen *el.* ■ ~ **entry** opravná položka *ek.* ■ ~ **equipment** regulační zařízení ■ ~ **gauge** seřizovací měrka ■ ~ **item** opravná položka ■ ~ **lever** regulační páka *stroj.* ■ ~ **motion** regulační pohyb, regulační zařízení *stroj.* ■ ~ **pin** montážní kolík *stroj.*; rektifikační jehla *geod.* ■ ~ **resistor** nastavitelný odpor, reostat ■ ~ **ring** stavěcí kroužek *stroj.* ■ ~ **screw** regulační šroub, seřizovací šroub ■ ~ **tool** olovnice ■ ~ **valve** regulační ventil

adjustment adjustace, nastavení, seřízení, úprava (*záseh*), přizpůsobení; regulování; uspořádání; odsouhlasení *účtů ek.*; pojistná náhrada, výpočet pojistné náhrady; nastavovací, regulační ■ ~ **eccentric** (*of a drum brake*) seřizovací excentr; výstředník (*bubnové brzdy*) ■ ~ **lever** nastavovací páka *stroj.* ■ ~ **of gauge** kalibrování měřidla ■ ~ **of prices** přizpůsobení cen ■ ~ **pin** rektifikační jehla *geod.* ■ ~ **pressure** nastavovací tlak ■ ~ **wedge** stavěcí klín

adjustage hubice; výtoková tryska; trubkový nástavec; násadec *stroj.*

adjuvant adjuvans

adlumine adlumin

admeasurement vyměření, změření, výměra

administer spravovat, řídit; vykonávat (*úředně*)

administration administrativa, správa, řízení

administrative administrativní, správní ■ ~ **centre** správní centrum

administrator správce, hospodář; vykonavatel *práv.*

admiralty coal nespěkové uhlí; chudé antracitové uhlí

admissibility přípustnost

admissible přípustný, povolený, dovolený, tolerovaný ■ ~ **error** přípustná chyba ■ ~ **load** přípustné zatížení, dovolené zatížení ■ ~ **stress** dovolené namáhání *el.*

admission vstup, vtok, přívod, přístup, nasávání; doznání, přiznání ■ ~ **edge** přepouštěcí hrana *stroj.* ■ ~ **fee** vstupné; zápisné ■ ~ **free** volný vstup, vstupné zdarma ■ ~ **hole** vstupní otvor ■ ~ **line** přívodní potrubí; admisní křivka ■ ~ **of steam** přívod páry ■ ~ **office** přijímací kancelář ■ ~ **opening** nasávací otvor ■ ~ **pipe** nasávací trubka *aut.*; přívodní trubka *aut.* ■ ~ **space** objem plnění, plnění (*válce parního stroje*)

admit přiznat, přijmout, uznat (*reklamací*); vpouštět, přivádět; vstupovat

admittance admittance *el.*, zdánlivá vodivost *el.*

admix přimísit

admixture příměs, přimíšenina; přísada; přídavek

admonition napomenutí, výstraha

adobe nepálená hliněná cihla, vepřovice; stavba z nepálených cihel

adopt přijímat, osvojovat si; schvalovat; uznávat; zaujímat (*stanovisko*)

adoption adopce; přijetí, schválení

adorn (vy)zdobit

ADP (*automatic data processing*) automatické zpracování dat

adrenaline adrenalin

adrenergic adrenergický, adrenerní

adrenolytic adrenolytický

adrenosterone adrenosteron

adrift unášený proudem *lod.*, unášený větrem *lod.*

adsorb adsorbovat, pohlcovat

adsorbate adsorbát, adsorbovaná látka

adsorbed/atom adsorbovaný atom ■ ~ **gas** adsorbovaný plyn ■ ~ **ion** adsorbovaný ion ■ ~ **molecule** adsorbovaná molekula ■ ~ **water** adsorbovaná voda

adsorbent adsorbent, adsorbující látka

adsorption adsorpce ■ ~ **apparatus** adsorbér, adsorpční zařízení ■ ~ **column** adsorpční sloupec, adsorpční kolona ■ ~ **equilibrium** adsorpční rovnováha ■ ~ **force** adsorpční síla ■ ~ **isotherm** adsorpční izoterma ■ ~ **substance** adsorbent, adsorbující látka ■ ~ **surface** adsorpční povrch, adsorpční plocha

adsorptive adsorptivní

adulterated znehodnocený přimíšeninami, falšovaný

advance postup; záběr; posun; pokrok, zlepšení, zušlechtní; povýšení; ražení *horn.*, hloubení *horn.*; předstih (*proudu před napětím*) *el.*; předstih (*fázový*) *poč.*; záloha, závavek; přihození k ceně (*při dražbě*) *ek.*; zvyšovat; postoupit (*dopředu*); posunovat, stoupat v ceně, stoupat v hodnotě; poskytnout zálohu ■ ~ **account** účet záloh *ek.* ■ ~ **axle** vodicí náprava ■ ~ **booking** předprodej ■ ~ **boring** předvrtávání ■ ~ **control** regulace předstihu zapalování ■ ~ **credit** předběžný úvěr, předfinancovací úvěr ■ ~ **fire** předstih (*zážehu*), předzápal ■ ~ **germination** předklíčování *lesn.* ■ ~ **heading** předrážka *horn.*, chodba ražená v předstihu *horn.*; směrná chodba *horn.* ■ ~ **lever** nastavovací páčka zapalování *aut.*; předstihová páka

žel. ■ ~ **mining** dobývání do pole *horn.* ■ ~ **motion** posuvný pohyb, postupný pohyb ■ ~ **of money** finanční záloha ■ ~ **payment** akontace, záloha (*při placení*), zálohová platba ■ ~ **sign** návest před křižovatkou ■ ~ **signal** předzvěst *žel.* ■ ~ **system** těžení do pole (*dobývání uhelné sloje současně s otvirkou od jámy k hranici*) *horn.* ■ ~ **timbering** hnaná výdřeva *horn.*; hnané pažení *horn.* ■ ~ **wage payment** záloha na mzdu ■ ~ **workings** příprava; přípravné práce

advanced zvýšený (*cena*); vyšší (*stadium*), pokročilý, zdokonalený, pokrokový, progresivní, vyspělý ■ ~ **ignition** předzápal *aut.*

advancement povýšení, funkční postup; pokrok, vývoj

advancer posouváče fáze *el.*

advancing postup(ováni); posun, posuv; přibližování; urychlování; předstih(ováni); stoupání (*cen*); navrhování, předkládání; dobývání do pole *horn.* ■ ~ **on the strike** směrné dobývání *horn.*, dobývání ve směru ložiska *horn.* ■ ~ **sign** předzvěst; návest (*dopravní značka*) ■ ~ **support** posuvná výztuž *horn.* ■ ~ **to the dip** úpadní dobývání *horn.*

advantage prospěch, užitek; výhoda; přednost; převaha, náskok

advantageous výhodný ■ ~ **tariff** zvýhodněný tarif

advection advekce (*přenos tepla vodorovným prouděním vzduchu*) *meteo.*

adventure důl; obchodní podnik

adverse nepříznivý, nežádoucí, odmítavý, zamítavý; pasivní (*balance*) ■ ~ **criticism** odmítavá kritika ■ ~ **slope** protisklon, návodní sklon

adversely nepříznivě, zaujatě

advertise oznamovat, upozorňovat; inzerovat, propagovat; publikovat, uveřejňovat

advertisement oznámení; reklama; inzerát, propagace; veřejná vyhláška

advertising inzerce, reklama; nábor; reklamní, propagační ■ ~ **expenses** propagační náklady ■ ~ **material** reklamní materiál ■ ~ **sign** reklamní tabule, reklamní štít

advertising am. inzerce, propagace, reklama

advertographer akcidenční sazeč *polygr.*

advice oznámení, sdělení, vyrozumění; pokyn, poučení, rada ■ ~ **bureau** poradna ■ ~ **note** návště; avízo (*o odeslání objednaného zboží*); ohlášení předem; oznámení (*o platbě*) ■ ~ **of delivery** doručenka; zpráva o doručení

advise oznámit, avizovat, varovat, radit, poučit ■ ~ **advisor** poradce, znalec, školitel

advisory poradní ■ ~ **engineer** inženýr poradce, expert ■ ~ **opinion** posudek; expertiza ■ ~ **services** poradenství

adze tesářská sekera, teslice

aedicle edikula *arch.*

aeolation činnost větru *geol.*, vyvívání *geol.*

aeolian eolický, navátý *geol.* ■ ~ **deposit** navátý písek, větrný nános

aeon éra *geol.*

aequorin ekvorin

aerage větrání, ventilace

aerate větrat, provětrat; kypřit (*písek*)

aerated provzdušněný ■ ~ **concrete** provzdušněný beton, lehký beton ■ ~ **flow** provzdušněný proud

aerating větrání; provzdušňování; kypření (*půdy*); větrací, provětrávací ■ ~ **system** větrací systém

aeration větrání, ventilace; provzdušňování; zkyprění (*písku*); nasycení plynem ■ ~ **flue** větrací kanál, větrací komín, větrací průduch

aerator aerátor, provzdušňovač; stroj na kypření písku, kypřič písku

aerenchyma aeranchym

aerial anténa *rad.*; vzdušný, nadzemní, letecký; závěsný

■ ~ **acrobatics** letecká akrobacie ■ ~ **connection** připojení antény ■ ~ **infrared thermography** letecká termografie ■ ~ **lead** anténní svod ■ ~ **line** povrchové vedení, venkovní vedení ■ ~ **navigation** letecká navigace ■ ~ **photo(graph)** letecký snímek

■ ~ **photograph converter** obkreslovač leteckých snímků ■ ~ **platform** pojízdná plošina ■ ~ **railway** visutá lanovka ■ ~ **spraying** letecký postřik

■ ~ **survey** letecké vyměřování, letecký průzkum, letecká topografie ■ ~ **telegraphy** bezdrátová telegrafie ■ ~ **temperature** teplota vzduchu

■ ~ **triangulation** aerotriangulace, snímková triangulace

aerification provzdušňování, zplyňování

aerify zplyňovat; nasycovat vzduchem

aeroba aerob

aerobic aerobní (*za přístupu vzduchu*) ■ ~ **decomposition** aerobní rozklad ■ ~ **process** aerobní proces

aerocamera letecká fotokamera

aerochlorination aerochlorace

aerocraft letadlo

aerodnetics aerodonetika, nauka o plachtění

aerodrome letiště; letištní ■ ~ **beacon** letištní maják ■ ~ **control radar** letištní radiolokátor ■ ~ **control tower** letištní dispečerská věž ■ ~ **zone** letištní okrese, letištní prostor

aerodromics nauka o letectvu

aerodynamic aerodynamický, proudnicový ■ ~ **braking** aerodynamické brzdění *let.* ■ ~ **drag** aerodynamický odpor ■ ~ **efficiency** aerodynamická účinnost *fyz., let.* ■ ~ **force** aerodynamická síla ■ ~ **load** aerodynamické zatížení ■ ~ **raising** aerodynamický vztlak *let.* ■ ~ **turbine** plynová turbína (*s uzavřeným cyklem*) ■ ~ **twist** aerodynamické zkroucení

aerodynamics aerodynamika

aeroembolism aeroembolizmus, kesonová nemoc

aerofilter Stroganův filtr, aerofiltr (*k čištění odpadních vod*)

aerogenerator větrná elektrárna

aerograph střikací pistole (*retušérská*) *polygr.*

aerohydroplane hydroplán, vodní letoun

aeroline letecká trať; letecká společnost

aerolite aerolit *meteo.*, silikátový meteorit *meteo.*
aerological aerologický *meteo.*
aerologist aerolog *meteo.*
aeromechanic letecký mechanik
aeromechanics aeromechanika (*nauka o rovnováze a pohybu plynů*)
aerometer plynový hustoměr, vzduchoměr
aeronaut aeronaut, letec
aeronautical letecký; leteckonavigační ■ ~ **chart** letecká mapa
aeronautics aeronautika, letectvo
aeronavigation letecká navigace
aerophare rádiový maják
aerophysics aerofyzika
aeroplane letadlo, letoun
aeropot letiště
aerosite pyrrargyrit *geol.*
aerosol aerosol ■ ~ **droplet** kapička aerosolu ■ ~ **generator** zmlžovač
aerospace kosmický prostor (*včetně atmosféry*)
 ■ ~ **craft** kosmické letadlo, kosmická loď ■ ~ **industry** kosmický průmysl
aerospacial letecko-kosmický
aerostat aerostat, letadlo lehčí než vzduch
aerostatic aerostatický
aerostatics aerostatika
aerothermodynamics aerotermodynamika
aerugo měděnka, patina
affair věc, záležitost; řízení, obchod
affect ovlivňovat, působit (*na něco*), postihnout, účinkovat
affected ovlivněný, postižený
afferent aferentní
affiliate připojit, přidružit, spojit, přičlenit; přičleněná organizace
affiliated přidružený, spojený, přičleněný ■ ~ **branch** filiálka, pobočka
affinage afinace *cukr.*; vytahování (*kovu, drátu*)
affinated sugar afináda *cukr.*, afinovaný cukr *cukr.*
affination afináda *cukr.*; vytahování (*kovu, drátu*) *hut.*
 ■ ~ **sugar** afináda *cukr.*, afinovaný cukr *cukr.*
affinity afinita, slučivost, chemická příbuznost
affirm připevnit, připojit, přilepit; vyslovit souhlas, ujišťovat, prohlásit; potvrzovat (*soudně*)
affirmation potvrzení; prohlášení, výrok; přísězná výpověď
affirmative kladný (*odpověď*)
affix připojovat, přilepovat, připevňovat; připona
 ■ ~ **a seal** opatřovat plombou
affixion připojení, přilepení, připevnění
affluence blahobyť, bohatství, hojnost, nadbytek
affluent bohatý (*společnost*), blahobytný; přítok (*řeky*)
afflux přívod, přítok
afford poskytovat, udělovat; dovolit si, dopřát si, moci (*si koupit*)
afforest zalesňovat
afforestation zalesnění, zalesňování

afatoxin aflatoxin
afloat plovoucí, nesený vodou, na hladině; na palubě lodi
after potom, poté, později; po, za ■ ~ **sales service** poprodejní servis
afterbay dolní voda, dolní rejdá (*plavební komory*)
afterbleaching dobělování *text.*
afterbody záď *lod.*
afterburning dohořívání (*směsi ve spalovacím motoru*); přídavné spalování *let.*
aftercooler dochlazovač (*kompresoru*)
aftercooling dochlazování *potr.*
afterdeck záďová paluba *lod.*
aftereffect dodatečné působení; dodatečný účinek
afterflame další samovolné hoření
aftergas dusivý plyn
afterglow dosvit *TV*; doznívání emise *meteo.*; dožeh *text.*
aftermarket následný trh
afternoon shift odpolední směna
afterpulsing dokmitávání
afterrun doběh (*při destilaci*) *chem.*
afterstrut zadní vzpěra *let.*
aftertouch retušování *foto.*
aftertreat ošetřování (*betonu*)
aftertwist dokrut (*nití*) *text.*
against proti (*čemu*), ve srovnání (*s čím*)
agar agar *potr.*
agarc mineral vápenná moučka *min.*
agate achát *min.*; 5 1/2 bodové písmo *polygr.*; tiskařské leštítko *polygr.*
age věk, stáří; epocha; životnost, trvanlivost; stárnout ■ ~ **hardenable alloy** vytvzovatelná slitina
 ■ ~ **hardening** vytvzování (*hliníkových slitin*), tvrzení stárnutím ■ ~ **of rocks** stáří hornin
 ■ ~ **of sludge** stáří kalu ■ ~ **resistor** stabilizátor, zpomalovač stárnutí
aged starý; zastaralý, neplatný; dozrálý
ageing stárnutí (*materiálu*); zrání (*potravinářských výrobků*) *potr.*; žloutnutí papíru *pap.*; přirozené radioaktivní rozpadávání *j. fyz.*; paření *text.*; stárnoucí; způsobující stárnutí ■ ~ **process** stárnutí; zrání (*potravinářských výrobků*) *potr.* ■ ~ **resistance** odolnost proti stárnutí
agency agentura, kancelář, služba; zastoupení (*firmy*), zastupitelství, jednatelství; zprostředkování
agenda agenda; program jednání; zápisník
agent agent, jednatel, zástupce (*obchodní*), zprostředkovatel; činidlo, prostředek ■ ~ **for protection from corrosion** antikoroziní prostředek
 ■ ~ **of fusion** tavídl ■ ~ **of mineralization** mineralizátor *geol.*
agglomerate aglomerát, spečenec; shluk; nános; aglomerovat, spékat (*se*); nahromadit, shlukovat *se*
agglomerated aglomerovaný, spěkaný ■ ~ **ore** aglomerovaná ruda
agglomerating aglomerační *hut.* ■ ~ **plant** aglomerační zařízení ■ ~ **strand** aglomerační pás

agglomeration aglomerace, spékání; shlukování, shluk

agglutinant pojivo; aglutinační, lepicí

agglutinate aglutinát, sopečná spečená hmota; aglutinovat, shlukovat, srážet ■ ~ **ability** pojivost, vaznost

agglutinin aglutinin

aggradation nános, náplav, naplavenina

aggravate zhoršit

aggregate agregát; soustava strojů; štěrk, kamenivo; přísada do betonu; součet *ek.*, úhrn *ek.*; spojit (v celek), shlukovat seskupovat; agregátní, celkový, úhrnný ■ ~ **amount** celková částka *ek.*, úhrn *ek.* ■ ~ **capacity** celková výkonnost; výkonost agregátu ■ ~ **coarse** nadsitný štěrk ■ ~ **demand** celková poptávka ■ ~ **drier** sušič kameniva ■ ~ **sand** prosátý štěrkopísek

aggregated agregovaný, souhrnný, úhrnný; spojený, smontovaný, sestavený

aggregates kamenivo

aggregation agregace, nahromadění, seskupování

aggressive agresivní, útočný ■ ~ **medium** agresivní prostředí ■ ~ **substance** škodlivina

aggressivity agresivita (*např. vody*)

aging zrání (*potravinářských výrobků*), stárnutí (*materiálu*); paření *text.*

agitate (pro)míchat; (pro)třepat; budit *j. fyz.*

agitation míchání, promíchávání; třepání; proudění ■ ~ **type flotation machine** flotační míchačka úprav.

agitator agitátor *horn.*, mísidlo *horn.*; míchadlo, míchačka; lopatkové kolo (*ventilátoru*) ■ ~ **sprocket** natřásací řetězka *zem.*, natřásáč *zem.*

aglet sběrovací jehla; návléčka (*šněrovadla*)

aglopomite agloporit, aglomerovaná škvára

aglow žhnoucí, žhavý, rozžhavený

aglycone aglykon

agmatine agmatin

agone agona (*čára nulové magnetické deklinace*) *geogr.*

agonist agonista

aggravic beztížný

agreed price smluvní cena

agreeing shodný, soulasný

agreement souhlas (*s čím*), shoda, dohoda, kontrakt, domluva, ujednání, úmluva, svolení ■ ~ **to sell** smlouva o prodeji

agribusiness agrokomplex, zemědělský podnik

agricultural zemědělský, rolnický ■ ~ **chemistry** agrochemie ■ ~ **cooperative** zemědělské družstvo ■ ~ **drain** meliorační drenáž ■ ~ **lime** vápno (*na hnojení*) ■ ~ **work** zemědělská práce

agriculture zemědělství

agriculturist agronom

agrochemical agrochemikálie; agrochemický

agroclavine agroklavin

agro-town zemědělské město

aid pomoc, podpora; pomocný prostředek, pomůcka

■ ~ **team** výpomocná brigáda

aileron křídello let.

aim značka, cíl *geod.*; cílit, nastavovat, zaměřovat

aiming zaměřování, sledování cíle; cílový ■ ~ **circle** cílový znak, cílový kruh ■ ~ **point marking** cílová značka (*virtuálního letiště*) let. ■ ~ **symbol** cílový znak

air vzduch, ovzduší, atmosféra; tah; větrat, provětrávat, sušit na vzduchu; vzduchový, vzdušný ■ ~ **accident** letecká nehoda ■ ~ **acetylene flame** plamen vzduch-acetylen ■ ~ **agitated mixer** pneumatický míšič ■ ~ **assist forming** vakuové tváření ■ ~ **blast** vítr, dmýchaný vzduch; proud vzduchu; vlna přetlaku; dmýhání; dmýchadlo ■ ~ **blast cleaning** čištění proudem vzduchu, ofoukání ■ ~ **blast nozzle** vzduchová hubice, vzduchová tryska ■ ~ **blasting** vhnání vzduchu ■ ~ **blower** větrák, dmýchadlo (*na vzduch*) ■ ~ **blowing** dmýhání vzduchu, foukání vzduchu ■ ~ **box** okružní větrovod (*kuplovní*) *hut.*; vzduchová komora; větrník (*čerpadla*) ■ ~ **braking** brzdění vzduchem, aerodynamické brzdění ■ ~ **break** unikání vzduchu ■ ~ **break contactor** vzduchový stykač ■ ~ **breaker** vzduchový vypínač, vzduchový jistič ■ ~ **brush** stříkací pistole ■ ~ **bubble** vzduchová bublina ■ ~ **buffer** vzduchový tlumič, vzduchový nárazník ■ ~ **cargo** letecký náklad ■ ~ **carrying** letecká doprava ■ ~ **cement gun** tryska pro stříkání torkretu *horn.* ■ ~ **chamber** vzduchová komora; větrník (*čerpadla*) ■ ~ **change** výměna vzduchu ■ ~ **channel** vzduchový kanál, vzduchovod; odvzdušňovací kanálek; průduch ■ ~ **chimney** větrací komín, odvzdušňovací trubka ■ ~ **chock** odvzdušňovací kohout ■ ~ **chuck** pneumatické sklíčadlo ■ ~ **classifier** vzduchový klasifikátor ■ ~ **cleaner** čistič vzduchu, vzduchový filtr ■ ~ **collector** sběrač vzduchu; zásobník vzduchu, vzduchojem ■ ~ **compressor** vzduchový kompresor ■ ~ **condition** klimatizace, úprava vzduchu; upravovat vzduch ■ ~ **conditioned** klimatizovaný ■ ~ **conduit** větrací potrubí, vzduchovod ■ ~ **consumption** spotřeba vzduchu ■ ~ **cooled heat exchanger** vzduchem chlazený výměník tepla ■ ~ **cooler** chladič vzduchu ■ ~ **course** větrná chodba ■ ~ **crash** letecká nehoda, letecké neštěstí ■ ~ **cushion** vzduchový polštář ■ ~ **dam** větrná hráz, větrná přehrada ■ ~ **discharge purification system** systém čištění vzduchu ■ ~ **distribution system** rozvod vzduchu ■ ~ **draught** průvan, tah vzduchu ■ ~ **drive** pneumatický pohon ■ ~ **drying** sušení na vzduchu, přirozené sušení ■ ~ **duct** vzduchovod, vzduchový kanál; větračka *horn.*, lutna *horn.*; větrovod (*kuplovní*) *hut.* ■ ~ **eddy** vzdušný vír ■ ~ **elutration** vzduchové třídění, vzduchové prosévání ■ ~ **elutriator** vzduchový třídící ■ ~ **entraining agent** provzdušňovací přísada, provzdušňovací prostředek ■ ~ **entrainment** provzdušňování ■ ~ **escape** odvzdušňovací otvor, unikání vzduchu, průduch ■ ~ **exhaust** odsávání

vzduchu ▪ ~ **exit** výstup vzduchu ▪ ~ **fan** vzduchový ventilátor ▪ ~ **feeder** vzduchová hadice ▪ ~ **filter** vzduchový filtr ▪ ~ **filtering** filtrace vzduchu ▪ ~ **fleet** letectvo, letadlový park ▪ ~ **flooding** vhnání vzduchu (*do ložiska ropy*) ▪ ~ **flotation** flotace vzduchem ▪ ~ **flow** proud vzduchu ▪ ~ **flue** vzduchový kanál, vzduchovod; větrací kanál, větrací komín, větrací trouba ▪ ~ **flushing** profouknutí stlačeným vzduchem ▪ ~ **for combustion** spalovací vzduch ▪ ~ **forging hammer** pneumatický buchar ▪ ~ **free** odvzdušněný, bez vzduchu, neobsahující vzduch ▪ ~ **freight** letecký náklad; letecká nákladní doprava ▪ ~ **freight tariff** tarif pro leteckou nákladní přepravu ▪ ~ **funnel** difuzor *aut.*; větrací jáma ▪ ~ **gap** vzduchová mezera ▪ ~ **gate** větrací chodba *horn.* ▪ ~ **gauge** tlakoměr, barometr, manometr (*k měření deprese větru*) ▪ ~ **gun** stříkací pistole; pneumatická nýtovačka ▪ ~ **hammer** pneumatické kladivo, pneumatická sbíječka, pneumatický buchar ▪ ~ **hardening lime** vzdušné vápno ▪ ~ **head** větrací chodba *horn.* ▪ ~ **heater** ohříváč vzduchu; ohříváč větru *horn.* ▪ ~ **heating apparatus** ohříváč vzduchu ▪ ~ **holder** zásobník vzduchu, vzduchojem ▪ ~ **horn** pneumatická houkačka *aut.* ▪ ~ **hose** vzduchová hadice, hadice na stlačený vzduch ▪ ~ **hostess** letuška ▪ ~ **house** nafukovací objekt ▪ ~ **hydraulic** pneumaticko-hydraulický ▪ ~ **humidifier** zvlhčovač vzduchu ▪ ~ **humidity** vlhkost vzduchu ▪ ~ **impurity** znečištění vzduchu ▪ ~ **inlet** přívod vzduchu; otvor pro přívod vzduchu ▪ ~ **intake** přívod vzduchu; (na)sávání vzduchu ▪ ~ **intake scoop** sběrač nasávaného vzduchu ▪ ~ **ion** aeroion, vzdušný iont ▪ ~ **jacket** vzduchový plášť ▪ ~ **jet** vzdušník *aut.*, proud vzduchu *aut.*; vzduchová tryska *aut.* ▪ ~ **leakage** unikání vzduchu; netěsné místo; větrné ztráty (*při větrání*) ▪ ~ **level** vodováha, libela; větrací horizont ▪ ~ **lift agitator** pneumatické míchadlo ▪ ~ **light troffer** osvětlovací a vzduchotechnická stropní kazeta ▪ ~ **line** vzduchové potrubí, vzduchovod; vzdušná čára, ortodroma (*nejkratší spojnice dvou míst*) *geod.*; venkovní vedení *el.* ▪ ~ **liquefying** zkapaňování vzduchu ▪ ~ **lock** vzduchový uzávěr; větrní komora *horn.*; vzduchová kapsa (*v potrubí*) ▪ ~ **mechanics** aeromechanika ▪ ~ **mixture** vzduchová směs ▪ ~ **moistener** zvlhčovač vzduchu ▪ ~ **motion** proudění vzduchu ▪ ~ **navigation aids** navigační zařízení ▪ ~ **nozzle** vzduchová tryska, vzdušník ▪ ~ **operated** pneumatický, pneumaticky řízený, ovládaný stlačeným vzduchem ▪ ~ **outlet** výstup vzduchu; otvor na odvádění vzduchu ▪ ~ **partition** větrná přehrada *horn.* ▪ ~ **pick** sbíječka ▪ ~ **pipe** větrací lůta *horn.* ▪ ~ **pipe connection** vzduchová přípojka ▪ ~ **pit** větrací jáma *horn.* ▪ ~ **pocket** vzduchová kapsa (*v potrubí*); vzduchová bublina (*v kovu*); vzduchová dutina *stav.* ▪ ~ **pollution** znečištění ovzduší, exhalace ▪ ~ **preheater** předehříváč vzduchu ▪ ~ **press** pneumatický lis ▪ ~ **pressure brake** pneumatická

brzda, brzda na stlačený vzduch ▪ ~ **pressure drop** tlakový rozdíl ▪ ~ **pump** kompresor; hustilka; vývěva ▪ ~ **purger** odvzdušňovač ▪ ~ **purifier** čistič vzduchu; vzduchový filtr ▪ ~ **raid precaution** civilní protiletecká obrana ▪ ~ **rammer** pneumatická pěchovačka *slév.* ▪ ~ **reduction** redukční pražení ▪ ~ **reheater** ohříváč vzduchu ▪ ~ **release** vypouštění vzduchu ▪ ~ **relief** částečné odpouštění vzduchu ▪ ~ **renewal** výměna vzduchu ▪ ~ **reservoir** vzduchojem ▪ ~ **route** letecká trasa, letecká linka ▪ ~ **sampler** zařízení na odebrání vzorků vzduchu, vzduchový vzorkovač; plynový vzorkovač ▪ ~ **sander** pneumatická leštičí bruska; leštička ▪ ~ **scrubber** pračka vzduchu; moký čistič vzduchu ▪ ~ **separator** vzduchový třídič ▪ ~ **service** letecká doprava; letecko-technická služba ▪ ~ **setting** tuhnutí na vzduchu ▪ ~ **shaft** větrací jáma *horn.* ▪ ~ **sifter** pneumatický třídič *horn.* ▪ ~ **slaked lime** hašené vápno (*zasucha*) ▪ ~ **slaking** dohašování (*vápna v omítce*), hašení vápna (*zasucha*) ▪ ~ **slide** vzduchové šoupátko, vzduchové hradítko ▪ ~ **slot** vzduchová šterbina ▪ ~ **space** vzduchová mezera ▪ ~ **space insulation** vzduchová izolace ▪ ~ **split** větrná přehrada, větrná hráz ▪ ~ **spray nozzle** provzdušňovací tryska ▪ ~ **stabilized structure** přetlaková konstrukce, pneumatická konstrukce ▪ ~ **starting** vzduchové spouštění ▪ ~ **strainer** vzduchový filtr ▪ ~ **stream** proud vzduchu, vzdušný proud ▪ ~ **suction box** lapač prachu ▪ ~ **supply** přívod vzduchu, dodávka vzduchu; množství priváděného vzduchu; výkon kompresoru ▪ ~ **supply hosepipe** vzduchová hadice ▪ ~ **suspension** pneumatické zavěšení; pneumatické odpružení ▪ ~ **swirl** vzdušný vír ▪ ~ **tamper** pneumatická pěchovačka, pneumatické dadadlo ▪ ~ **tank** zásobník na stlačený vzduch, vzduchojem; vzdušník ▪ ~ **taxi way** vzdušná pojezdová dráha *let.* ▪ ~ **temperature** teplota vzduchu ▪ ~ **terminal** terminál na letišti ▪ ~ **termination network**bleskosvodná síť ▪ ~ **ticket** letenka ▪ ~ **tower** kompresor pro huštění pneumatik (*u čerpací stanice*) ▪ ~ **track** vzdušná trasa, skutečná trať letadla ▪ ~ **traffic regulations** předpisy pro leteckou dopravu ▪ ~ **transport** letecká doprava, letecká přeprava ▪ ~ **treatment** úprava vzduchu ▪ ~ **tube** odvzdušňovací trubice, provzdušňovací trubice; vzdušný chladič; větráčka *horn.* ▪ ~ **tunnel** aerodynamický tunel ▪ ~ **turbine** vzduchový motor *horn.*; větrná turbína ▪ ~ **twirl** vzdušný vír ▪ ~ **tyre** pneumatika ▪ ~ **valve** vzduchový ventil; větrací ventil ▪ ~ **vent** větrací otvor; vývod vzduchu; odvzdušňovací kanálek ▪ ~ **vessel** zásobník vzduchu; větrník (*u čerpadla*) ▪ ~ **void** vzduchová dutina, vzduchový pór, vzduchová bublina (*v betonu*) ▪ ~ **volcano** bahenní sopka ▪ ~ **water air conditioning system** klimatizace „vzduch-voda“ *airborne* letadlový, palubní; dopravovaný letadlem; roznášený vzduchem

airburst vzdušný výbuch

airbus dopravní letadlo

aircraft letadlo ▪ ~ **accident** letecká nehoda
 ▪ ~ **computer** palubní počítač ▪ ~ **fuel** letecké palivo
 ▪ ~ **gate** odletová nástupní hala, odletová brána
 ▪ ~ **radio-installation** palubní radiostanice
 ▪ ~ **sprayer** letadlový postřikovač

airdiox system rozpojování hornin stlačeným vzduchem

airdrome letiště, letištní plocha; letištní

airfield letiště, letištní plocha

airfreighter dopravní letadlo

airing rack sušák (*na prádlo*)

airless vzduchoprázdný, bez vzduchu

airline letecká trať, letecká linka, aerolinie; vzdušná trasa

airliner dopravní letadlo

airplane letadlo, letoun

airport letiště (*dopravní*) ▪ ~ **beacon** letištní maják

airscrew thrust tah vrtule

airshaft větrací jáma *horn*.

airshed hangár

airship vzducholoď

airspace vzdušný prostor, vzduchová mezera (*ve dvoj-skle*)

airspeed indicator ukazatel vzdušné rychlosti, rychloměr

airtight vzduchotěsný, neprodyšný, hermetický
 ▪ ~ **seal** neprodyšný uzávěr ▪ ~ **transmitter** palubní vysílač

airway vzdušná cesta, letová trať; provětrávací vzduchová mezera; vzduchovod; větrná chodba *horn*.

airy room vzdušná místnost

aisle ulička (*mezi lavicemi, v dopravním prostředku*); dílenská chodba; boční chrámová loď *arch.*; průsek *zem.* ▪ ~ **wall** boční zeď

aiwan ajván *arch.*

ajacine ajacín

aklavinone aklavinon

akuammicine akuammicin

akyrism manýra, použití napodobeniny

alabaster alabastr; alabastrová sádra, jemná štukatérská sádra ▪ ~ **glass** mléčné sklo ▪ ~ **plate** sádrokartonová deska

alabastrite alabastrová sádra

alamethicin alameticin

alane alan

alaninamide alaninamid

alaninol alaninol

alantoin alantoin

alarm poplachový signál; poplachové zařízení ▪ ~ **and warning system** poplachové zařízení ▪ ~ **device** poplachové zařízení, varovné zařízení, výstražné zařízení ▪ ~ **equipment** výstražné zařízení ▪ ~ **horn** poplachová houkačka ▪ ~ **message** výstražná zpráva ▪ ~ **signal** poplachový signál, výstražný signál; poplachová návěst ▪ ~ **system** zabezpečovací

systém, poplašné zařízení (*proti odcizení*) ▪ ~ **valve** pojistný ventil

albedo albedo, součinitel odrazu

albedometer albedometr

albert coal albertit (*odrůda asfaltitu*) *geol.*

Albian stage alb *geol.*

albinism albinismus

albite albu, sodný živec

albitization albitizace

alumen bílek

albumin albumin ▪ ~ **glue** albuminové lepidlo

albuminate albuminat

albuminoid bílkovný; bílkovinný; bílkovinně podobný; albuminoid

alchemist alchymista

alchemy (*též alchymy*) alchymie

alcad obložený hliníkem

alcohol alkohol, líh ▪ ~ **acid** hydroxykyselina

▪ ~ **burner** lihový kahan ▪ ~ **containing beverage**

alkoholický nápoj ▪ ~ **content** obsah alkoholu

▪ ~ **distillation** destilace alkoholu ▪ ~ **distillery**

lihovar ▪ ~ **plant** lihovar

alcoholate alkoholát

alcoholic alkoholický, lihový ▪ ~ **extract** alkoholický extrakt ▪ ~ **fermentation** alkoholické kvašení

alcoholometer alkoholometr, lihoměr

alcoholysis alkoholýza

alcove alkovna; výklenek ve zdi (*od podlahy*)

aldehyde aldehyd

alder olše, olšové dřevo

aldimine aldimin

alditol alditol

aldohexonic acid aldohexonová kyselina

aldohexose aldohexosa

aldolase aldoláza

aldolization aldolizace

aldose aldóza

aldoside aldozid

aleatory variable náhodná veličina *mat.*

alert výstraha, poplach, varování ▪ ~ **box** výstražné okno, výstražný rámeček ▪ ~ **signal** výstražný signál

alertness bdělost, ostražitost; hbitost, čilost

alexipharmic protijed; protijedový

algebra algebra; algebraická struktura, algebraický systém ▪ ~ **of sets** množinová algebra

algebraic(al) algebraický ▪ ~ **equation** algebraická rovnice ▪ ~ **fraction** algebraický zlomek ▪ ~ **system**

algebraická soustava

algid studený, chladný

alginate alginát *chem., plast.*

Algoman algoman *geol.*

Algonkian algonkium *geol.*

algorithm algoritmus *mat.* ▪ ~ **of control** algoritmus řízení

algorithmic algoritmický

alias alternativní (*zástupné*) jméno

aliasing schodovitost, vzorkování

alicyclic alicyklický *chem.* ■ **~ compound** alicyklická sloučenina

alidade al(h)idáda *geod.*, záměrné pravítko *geod.* ■ **~ level** alhidádová libela *geod.*

aliform křídlový

alight přistávat *let.*, přistát *let.*

alighting speed přistávací rychlost

align uspořádat (*podle určitého řádu nebo algoritmu*); vyrovnávat (*do přímky*), srovnat do jedné úrovně; vytyčit (*trasu*); seřizovat (*přístroj*); srovnat (*stojku*) *horn.*

aligned vyrovnaný, vyřízený, seřazený; sousý; seřizený

aligner screw rektifikační šroub, vyrovnávací šroub

alignment vyrovnání do přímky; vyrovnání do řady; sousost; zarovnání, srovnání; regulace, usměrňování; seřízení (*přístroje*); vytyčovací trasa *geod.*; účaří (*pisma*) *polygr.*; vyrovnání (*důlního díla*) *horn.* ■ **~ of the line** trasování ■ **~ pin** lícovaný kolík ■ **~ wire** vodič drát

aliment potrava, pokrm

alimental výživovací

alimentary potravinový; jedlý; výživný

alimentation výživa; stravování

aline srovnat, vyrovnat (*do řady, do osy*)

aliphatic alifatický ■ **~ hydrocarbon** alifatický uhlovodík, alkan

aliphatics alifáty, alifatické sloučeniny

alite alit

alitizing alitování (*hliníkování difuzí*)

alive pod proudem, pod napětím; v činnosti, v chodu; produktivní (*o ložisku*) *geol.*; aktivní (*záznam*)

alizarin alizarin

alkadiene alkadien

alkadiyne alkadiin

alkalescence alkalita, zásaditost; alkalizace

alkali alkálie, žiravina, zásada; hydroxid alkalického kovu; alkalický ■ **~ aggregate reaction** bazická reakce s kamenivem (*v betonu*) ■ **~ cellulose** alkaliceululóza ■ **~ feldspar** anortoklas ■ **~ free** bezalkalický ■ **~ free glass** bezalkalické sklo ■ **~ fusion** alkalické tavení ■ **~ ly** alkalický loup ■ **~ solubility** rozpustnost v alkáliích

alkaliferous obsahující alkálie

alkalimetry alkalimetrie (*titrace zásadou*)

alkaline alkalický, bazický, zásaditý ■ **~ hydrolysis** alkalická hydrolyza ■ **~ splitting** alkalické štěpení ■ **~ storage battery** alkalický akumulátor ■ **~ water** alkalická voda, zásaditá voda

alkalinity alkalita, zásaditost

alkaliproof odolný proti alkáliím

alkalize alkalizovat

alkaloid alkaloid

alkane alkan, parafinický uhlovodík

alkanoic acid alkanová kyselina

alkanone alkanon

alkanoyl alkanoyl

alkene alken, olefinický uhlovodík

alkenylation alkenylace

alkenyne alkenin

alkoxide alkoxid

alkoxycarbonyl alkoxykarbonyl

alkyd alkyd *plast.* ■ **~ resin** alkydová pryskyřice

alkyl alky (radikál) ■ **~ aryl ether** alkyaryleter

■ **~ aryl ketone** alkyarylketon ■ **~ benzene**

sulfonate alkybenzensulfonan ■ **~ ester** alkylester

■ **~ halide** alkyhalogenid ■ **~ phosphate** alkyfosfat

■ **~ sulfate** alkylsulfat

alkylable alkylovatelný

alkylacetylene alkylacetylen

alkylate alkylát; (z)alkylovat

alkylation alkylace

alkylene nitrosite alkylennitrosit

alkylene oxide alkenoxid, epoxalkan

alkyloxide alkyloxid

alkyne alkin, uhlovodík s trojitou vazbou

all celý; vše; docela, naprosto ■ **~ aged** různověký *lesn.* ■ **~ air air conditioning system** vzduchový klimatizační systém ■ **~ ceramic** celokeramický

■ **~ electric interlocking apparatus** elektrické stavědlo *žel.* ■ **~ flotation process** úprava flotací

■ **~ glass** celoskleněný ■ **~ glass wall** celoskleněná stěna ■ **~ metal** celokovový ■ **~ pass** širokopásmový

rad. ■ **~ plastic** celoplastový ■ **~ purpose** víceúčelový, univerzální ■ **~ purpose controller** univerzální regulátor

■ **~ silk** čisté hedvábí; hedvábná tkanina ■ **~ steel body** celocelová konstrukce, celokovová konstrukce ■ **~ stretcher bond** běhounová vazba

■ **~ weather** nezávislý na počasí ■ **~ welded** celosvařovaný ■ **~ wood** celodřevěný

allantoic acid alantoová kyselina

allele alela

allocatalytic alelokatalytický, vzájemně se katalyzující

Allen head screw imbusový šroub

allergen alergen

alleviate zmírnit, ulehčit, upokojit, zmenšit

alley alej, stromořadí; (*slepá*) ulička, (*úzký*) průchod

alliance aliance, spolenectví

allicine allicin

allied spojenecký; spřízněný

alligation mísení, přímíchávání, ředění

alligator wrench klíč na trubky, aligátorový klíč

alligatoring popraskání nátěru (*hluboké*), praskliny (*nátěru*) tvaru „krokodýlí kůže“

alliine aliiin

allobar allobar (*nepřírodní izotop*)

allocate alokovat, přidělit, vyměřit; stanovit, určit; rozdělit (*podle klíče*)

allocated přidělený, přiřazený

allocation přidělení, přiděl, udělení zakázky, zadání veřejných prací; rozdělení, rozvrh; vyměření, stanovení; vyhrazení (*panetí, prostředků*) ■ **~ of costs** rozvrh nákladů *ek.*, alokace nákladů *ek.* ■ **~ of tolerance** stanovení tolerance

allocator alokátor *poč.*, přidělovací program *poč.*

allochthonous alochtonní *geol.*; cizorodý, druhotný
alogamy alogamie
allogene alogenní, cizorodý
allomone alomon
allonge alonž (*papír přiložený ke směnce*)
allophane alofán *min.*
allopolyploidy alopolyploidie
allopregnane allopregnan
allosteric alosterický
allostery alosterie
allot přidělit, rozdělit, přikázat, určit
allotment rozdělení, přiděl, podíl; přidělení (*např. důlního pole, dobývacího prostoru*); důlní pole, důlní mira; dobývací prostor; parcela, pozemek (*přidělený*); parcelace; rozdělení akcií z nové emise *ek.*, emise cenných papírů zájemcům *ek.* ■ ~ **garden** zahrádka (*v zahrádkářské kolonii*)
alotriomorphic alotriomorfní *geol.*, xenomorfní *geol.*
allotropic alotropický, polymorfní, mnohotvarý
allotropy alotropie, mnohotvárnost
allottee upisovatel akcií
allotype allotyp
allover celoplošný (*vzorek*)
allow dovolit, povolit, připustit; umožnit
allowable dovolený (*např. tlak, teplota, normou*), povolený, přípustný; odpočítatelný, odečitatelný ■ ~ **bearing capacity** dovolené namáhání základové půdy *stav.*, únosnost půdy *stav.* ■ ~ **item** odpočítatelná položka *ek.* ■ ~ **load** dovolené zatížení, přípustná zátěž ■ ~ **settlement** přípustné sedání *geol.* ■ ~ **stress** dovolené napětí, dovolené namáhání ■ ~ **variation** dovolená odchylka, přípustná tolerance ■ ~ **voltage** dovolené napětí
allowance dovolení, povolení; přípustná odchylka, tolerance; licovací vůle; přídavek (*na obrábění, smrštění*); rezerva; nadměra *lesn.*; náhrada důlních škod; odškodné, (*peněžení*) příspěvek, vyměřená částka; sleva (*dodatečná*), srážka, skonto; pevný plat ■ ~ **contraction** dovolené smrštění ■ ~ **for grinding** přídavek na broušení ■ ~ **for machining** přídavek na obrábění *stroj.* ■ ~ **in weight** váhová tolerance
allowed dovolený, přípustný
alloxan aloxan
alloxazine aloxazin
alloy slitina; legovací kov, legující prvek; pismovina *polygr.*; legovat ■ ~ **cast iron** legovaná slitina ■ ~ **treated steel** nízkolegovaná ocel
alloyed slitinový ■ ~ **steel** legovaná ocel
alloying legování, slévání; legující; legovací
alluvial aluviální, naplavený, naplaveninový ■ ~ **bench** aluviální terasa ■ ~ **deposit** říční náplav ■ ~ **fan** náplavový kužel, náplavová lavice, nánosový kužel, dejekční kužel (*svahových sutí*) ■ ~ **flat** aluviální niva, údolní niva ■ ~ **mining** těžba z aluviálních náplavů; rýžování (*dobývání rud z naplavenin*) ■ ~ **plain** aluviální rovina; údolní niva; náplavové území, záplavové řečiště ■ ~ **sand** naplavený písek

■ ~ **terrace** aluviální terasa, akumulární terasa
alluviation naplavování; nanášení; agradace
alluvion nános, naplavenina; záplava
alluvium aluvium, mladší čtvrtohory; nános, naplavenina ■ ~ **sediments** náplav, naplavenina
allyl alyl (*jednomocný radikál*) *chem.* ■ ~ **alcohol** alylalkohol
allylic alylový
allysine allysin
almanac ročenka; knižní kalendář
almandine almandin *min.*
almond mandle
almost-metric pseudometrika *mat.*
alnico alnico (*slitinová ocel obsahující hliník, nikl a kobalt*)
aloft ve vzduchu *let.*; nad palubou *lod.*, v lanoví *lod.*
aloin aloin
Aloxite aloxit (*syntetický korund*) *ker.*
alpaca alpaka, pakfón
alpax silumin (*slitina*)
alpha alfa (*tranzistoru*) *el.*, činitel proudového zatížení *el.* ■ ~ **active** alfa(radio)aktivní, vyzařující záření alfa ■ ~ **brass** alfa mosaz ■ ~ **emitter** zářič alfa *j. fyz.* ■ ~ **particle bombardment** ozařování částicemi alfa, bombardování částicemi alfa ■ ~ **radiation** záření alfa ■ ~ **receptor** alfa-receptor
alphabet abeceda
alphabetic abecední ■ ~ **character** abecední znak *poč.* ■ ~ **code** abecední kód *poč.* ■ ~ **file** abecední soubor *poč.* ■ ~ **listing** abecední seznam ■ ~ **order** abecední pořadí
alphanumeric(al) alfanumerický, abecedně číslcový, znakový ■ ~ **address** abecedně-číslcová adresa ■ ~ **representation** alfanumerické zobrazení ■ ~ **sorting** alfanumerické třídění
alpine alpínka, vysokohorská rostlina
Alpine folding alpské vrásnění *geol.*
alstonine alstonin
altar oltář; obřadní stůl
alter (vy)měnit, přeměnit; upravovat, adaptovat
alterable měnitelný
alteration změna, obměna, pozměnění, úprava, adaptace, modifikace; přestavba, předělávka
altered dimension změněná kóta, upravená kóta
alternate alternativa, druhá možnost; střídavý; záložní; střídát (*pravidelně*); střídát se, alternovat; kolísat ■ ~ **layout** alternativní uspořádání ■ ~ **load** dynamické zatížení ■ ~ **route** náhradní komunikace, náhradní trasa ■ ~ **routing** alternativní směrování, náhradní směrování; směrování oklikou *el.* ■ ~ **solution** náhradní řešení
alternately střídavě
alternating střídající; změna; střídavý, střídající; na střídavý proud ■ ~ **axis** rotačně reflexní osa (*symetrie*), alternující osa ■ ~ **current (AC)** střídavý proud ■ ~ **load** střídavé zatížení, proměnné zatížení ■ ~ **stress** střídavé napětí; střídavé namáhání

alternation střídání; změna ■ ~ **of stress** změna napětí, změna namáhání

alternative alternativa, varianta, obměna; střídavý, výměnný, náhradní ■ ~ **plan** protínávrh

alternator alternátor, generátor na střídavý proud, synchronní generátor ■ ~ **belt** řemen alternátoru

altimeter altimetr *geod.*, (*barometrický*) výškoměr *geod.*

altimetry výškopis *geod.*, měření výšek *geod.*

altitude výška ■ ~ **traverse** výškový tah *geod.*

altitudinal výškový

altogether coal netříděné uhlí, těžné uhlí

altritol altritol

altro-hexose altro-hexóza

altrose altróza

alum kamenec (*vodnatý podvojný síran*) ■ ~ **leather** jircha *kož.* ■ ~ **liquor** roztok kamence; jirchářská jácha *kož.*

alumina oxid hlinitý (*přírozený*) ■ ~ **cement** bauxitový cement

aluminat hlinitan

aluminic hliníkový; hlinitý ■ ~ **acid** kyselina hlinitá

aluminium hliník ■ ~ **bronze** hliníkový bronz

■ ~ **carbide** karbid hliníku ■ ~ **casting** hliníkový odlitek; lití hliníku ■ ~ **coat** hliníková vrstva, hliníkový povlak ■ ~ **coating** hliníkování (*ponorem*)

■ ~ **foil** hliníková fólie ■ ~ **nitride** nitrid hlinitý

■ ~ **oxide** oxid hlinitý ■ ~ **pig** hliníkový bochník

met. ■ ~ **section** hliníkový profil; hliníkový nosník

■ ~ **sheet** hliníková fólie ■ ~ **sideboard** hliníková

bočnice ■ ~ **silicate** křemičitan hlinitý ■ ~ **works** hliníkárna, hliníková huť

aluminized pohliníkováný

aluminizing hliníkování difúzí, (*tepelné*) hliníkování

aluminoborate glass hlinitoborité sklo

aluminosilicate aluminosilikát, hlinítočremitan

aluminothermic aluminotermický ■ ~ **process** aluminotermie, aluminotermický postup, redukce oxidu kovu hliníkovým práškem ■ ~ **welding**

aluminotermické svařování

aluminous hliníkový; hlinitý

aluminum *am.* viz **aluminium**

alunite (*též alumstone*) alunit *min.*

alure ochoz na zdi *arch.*, zaatíkový ochoz *arch.*

Amagat unit Amagatova jednotka

amalgam amalgám *chem.*; spojení *mat.*, sjednocení *mat.*

amalgamate amalgamovat *úprav.*; sloučit, splýnout, fúzovat

amalgamating amalgamace; amalgamační

amalgamation amalgamace; splýnutí, sloučení, fúze, včlenění ■ ~ **pan** amalgamační pánev, amalgamátor

amanitin amanitin

amass akumulovat, hromadit

amber jantar *min.*; žluté světlo (*v dopravní signalizaci*)

■ ~ **mica** flogopit *geol.*, hořečnatá slída *geol.*, biotit *geol.*

ambident ambidentní

ambient všesměrový, okolní, obklopující ■ ~ **pressure** okolní tlak, atmosférický tlak ■ ~ **temperature** teplota vzduchu, teplota okolí

ambiguous nejednoznačný, mnohoznačný, vícevýznamový, dvojsmyslný

ambit ambit *stav.*; ochoz *stav.*

ambo ambona, řečníště *arch.*

ambrein ambrein

ambulance sanita

ambulant ambulantní, přenosný, pojezdny

ameliorating species meliorační dřevina *zem.*

amend odškodné *ek.*, náhrada *ek.*; zménit, opravit

amendment doplněk, korekce, změna; dodatek (*ke smlouvě*); náhrada (*škody*); pozměňovací návrh; novela (*zákona*) ■ ~ **file** změnový soubor

amenity pohodlí, komfort; hygienické zařízení; společenské vybavení; výhodná poloha

American ashes surová potaš

american cloth smaltovaný povrch, smaltový povlak

american leather smaltovaný povrch, smaltový povlak

americium americium

amethyst ametyst (*drahokamová odrůda křemene*) *min.*

ametropia ametropie *opt.* (*vada refrakce, lomivosti oka*)

amidation amidace, převedení v amid

amide oxime amidoxim

amidine amidin

amidopyrine amidopyrin, pyramidon

aminating agent aminační činidlo

amination aminování

amine amin

amino acid aminokyselina

amino compound aminosloučenina

aminoalcohol aminoalkohol

aminoalkylation aminoalkylace, zavedení aminoalkylové skupiny

aminolysis aminolýza, štěpení aminy

aminomethylation aminometylace, zavedení aminometylové skupiny

aminoplastic aminoplasty; aminoplastický, z aminoplastu

aminyl aminyl

aminylene aminylen

amitosis amitóza

ammeter (AM) ampérmetr *el.*

ammeter shunt bočník ampérmetru

ammitte oolit *geol.*

ammonal amonal *chem.* (*bezpečnostní trhavina*)

ammonia čpavek, amoniak; vodný roztok amoniaku

■ ~ **alum** kamenec, síran hlinito-amonný ■ ~ **ash**

amoniaková soda ■ ~ **leaching** moření čpavkem

■ ~ **liquor** amoniaková voda ■ ~ **nitrogen** čpavkový

dušík ■ ~ **process** syntéza amoniaku ■ ~ **recovery** výroba čpavku (*z čpavkové vody*) ■ ~ **soda ash** amoniaková soda, bezvodný uhličitán sodný ■ ~ **synthesis** syntéza amoniaku ■ ~ **water** amoniaková voda

ammoniacal amoniakový, čpavkový
ammoniation amonizace (*biochemický pochod, při kt. se uvolňuje amoniak*)
ammonite amonit *geol.* (vymřelí hlavonožci); amonit (bezpečnostní trhavina)
ammonium amonion (*jednomocný radikál*) *chem.*
 ▪ ~ **aluminium sulphate** síran hlinitoamonný
 ▪ ~ **chloride** chlorid amonný ▪ ~ **nitrate** dusičnan amonný ▪ ~ **phosphate** fosforečnan amonný
 ▪ ~ **sulphate** síran amonný
ammonolysis amonolýza (*štěpení chem. vazby působením amoniaku*)
ammonoxidation amoxidace
ammunition munice, střelivo
amoeba měňavka
amorphous amorfní, beztvář ▪ ~ **carbon** amorfní uhlík ▪ ~ **condition** amorfní stav
amortization amortizace, umořování (*dluhu*), odpis (*nehmotného majetku*) ▪ ~ **calculation** výpočet amortizace
amortize amortizovat, umořit, splácet
amount částka, obnos, suma; množství, velikost, rozsah, šíře ▪ ~ **of clouds** oblačnost *meteo.* ▪ ~ **of current** spotřeba proudu ▪ ~ **of moisture** obsah vlhkosti ▪ ~ **paid** zaplacená částka
ampere ampér (zn. *A*; *jednotka elektrického proudu*)
 ▪ ~ **conductor** ampér vodič *el.* ▪ ~ **gauge** (též *ampere meter*) ampérmetr *el.* ▪ ~ **hour** (*AH*) ampérhodina *el.*
ampereturn ampérvávit *el.* (starší jednotka magnetického potenciálu a magnetomotorického napětí, zn. *Az*)
amperometry amperometrie (*elektrochemická metoda odměrné analýzy*)
ampersand ampersand, logický člen AND (&)
amphibian obojživelník (*automobil, letadlo*); obojživelný ▪ ~ **sequence** amfibolický sled
amphibolite amfibolit (*přeměněná hornina složená převážně z amfibolu a žilce*) *geol.*
amphidiploidy amfidiploidie
amphigene amfigen *geol.*, leucit *geol.*
amphimorphic amfimorfní, vzniklý postupně několika procesy
amphiphilic amfifilní
amphitheatre amfiteátr; kar *geol.*, horní závěr ledovcového údolí *geol.*
ampholyte amfolyt (*sloučenina s vlastnostmi kyselými n. zásaditými podle reakce prostředí, amfoterní elektrolyt*)
amphoteric amfoterní (*reagující jako kyselina i zásada*) *chem.*
ampicilin ampicilin (*polosyntetické antibiotikum*)
ample rozsáhlý; vydatný, bohatý; neomezený
amplification zesílení *el.*; zisk *el.*; rozšíření *opt.*
 ▪ ~ **stage** stupeň zesílení
amplifier (též *amplifying element*) zesilovač
amplify zesilovat *rad.*; zvětšovat
amplitude amplituda *fyz., el.*, výkmit *fyz., el.*, hloubka

vlny *fyz., el.* ▪ ~ **decrement factor** útlum výkyvů, teplotní útlum ▪ ~ **frequency response** amplitudová kmitočtová charakteristika *rad.* ▪ ~ **sampling** amplitudové vzorkování ▪ ~ **shift keying** (*ASK*) klíčování amplitudovým posuvem

ampoule ampule, ampulka

amusement zábava

amygdaloidal rock mandlovec *geol.*

amyl amyl (*radikál*) *chem.* ▪ ~ **alcohol** amylalkohol

amylaceous škrobovitý

amylase amyláza *potr.*, diastáza *potr.*

amylene amylen *chem.*, penten *chem.*

amylogenic škrobovotvorný

amyloid amyloid; škrobovitý

amylon maltóza, sladový cukr

amylum škrob

amyrin amyrin

An (*actinon*) aktinon *j. fyz.*, aktiniová emance *j. fyz.*

anabatic anabatický, výstupný, vzestupný ▪ ~ **wind** vzestupný vítr

anabolic anabolikum; anabolický

anabolism anabolismus

anacampitic sound ozvěna, echo

anaclastic lomový *opt.*

anaclastics dioptrika (*nauka o lomu světla*)

anaerobic anaerobní, bez přístupu vzduchu

▪ ~ **decomposition** anaerobní rozklad ▪ ~ **process** anaerobní proces

anaesthesia anestézie

anaesthetic anestetikum (*látko působící znečtitlivěním*)

anaesthetized anestetizovaný

anaglyph anaglyf *arch.*, reliéfní ornament *arch.*

analetic analetikum (*lék zvyšující činnost životně důležitých orgánů*)

analgetic analgetikum (*lék utišující, zmírňující bolest*)

anallobaric area oblast stoupajícího tlaku (*vzduchu*) *meteo.*

analog analogový ▪ ~ **amplifier** analogový zesilovač

▪ ~ **circuit** analogový obvod ▪ ~ **code** analogový kód ▪ ~ **computer** analogový počítač ▪ ~ **display**

analogové zobrazení ▪ ~ **plotter** analogový zapisovač křivek ▪ ~ **quantity** analogová hodnota

▪ ~ **representation** analogové zobrazení ▪ ~ **storage** analogová paměť ▪ ~ **to digital conversion**

analogové číslicový převod

analog(ue) detector analogový požární detektor

analogic(al) analogický

analogous analogický, obdobný; shodný, souhlasný ▪ ~ **pole** souhlasný pól *el.*

analogy analogie, obdoba; podoba, příbuznost (*barev*)

analyse rozebrat, rozkládat, analyzovat

analyser analyzátor (*přístroj*)

analysis analýza, rozbor; výpočet, matematická analýza ▪ ~ **of fuel** rozbor paliva ▪ ~ **of truss**

statická analýza *mech.*; řešení osových sil prutové soustavy ▪ ~ **of variance** disperzní analýza, analýza odchylky

analyst analytik, laborant

analytic(al) analytický ▫ ~ **balance** analytické váhy
 ▫ ~ **signal** analytický signál ▫ ~ **study** analytický
 výzkum ▫ ~ **weighing** analytické vážení

analytics analytika

analyze analyzovat

analyzer analyzátor

anaphase anafáze

anastigmat anastigmat (*objektiv s vyrovnaným korigo-
 vaným astigmatizmem*)

anatase anatas *min.* (čtverečný nerost, kysličník
 titanu)

anatomical anatomický

ancestor primární jev, primární proces; východisková
 poloha

anchor kotva; kotvení, skoba; kleština; kleště;
 zajišťovací blok, zarážka; kotevní; (za)kotvit;
 připevnit ▫ ~ **arm** kotevní rameno ▫ ~ **block** zemní
 kotva, kotevní blok, kotevní hranol ▫ ~ **bolt** kotevní
 šroub, kotevní svorník ▫ ~ **buoy** kotevní plavátka
 ▫ ~ **cable** kotevní lano ▫ ~ **clamp** kotevní svorka
el. ▫ ~ **daiv** kotevní jeřáb(ek) ▫ ~ **flange** kotevní
 příruba (*střešní vpusti*) ▫ ~ **ice** dnový led, hlubinný
 led ▫ ~ **link** kotevní tyč ▫ ~ **male cone** kotevní
 kuželík ▫ ~ **mooring** zakotvení; uvázání (*lodě*)
 ▫ ~ **pin** kotevní čep; kotevní svorník ▫ ~ **plate**
 kotevní deska ▫ ~ **pole** kotevní sloup *el.* ▫ ~ **post**
 kotevní kůl; rozpěra ▫ ~ **prop** rozpěrná stojka
 ▫ ~ **rope** kotevní lano ▫ ~ **tower** kotevní věž;
 výztužný stožár *el.* ▫ ~ **wall** zemní kotva; kotvená
 stěna ▫ ~ **yoke** kotevní třmen

anchorage (za)kotvení; připevnění; zapuštění;
 kotviště ▫ ~ **cable** kotevní lano ▫ ~ **male cone**
 kotevní kuželík ▫ ~ **of a roof bolt** zabudování
 svorníku ▫ ~ **of the cable** zakotvení lana

anchored (za)kotvený ▫ ~ **bearing** kotvené ložisko;
 kotvená podpora ▫ ~ **complex** zakotvený komplex,
 fixovaný komplex

anchoring kotvení; připevnění; upevnění; zapuštění
 ▫ ~ **pulley** kotevní kladka

ancillary pomocný; doplňkový; pobočný; služební
 ▫ ~ **circuit** pomocný obvod ▫ ~ **equipment** pomocné
 zařízení, přídavné zařízení ▫ ~ **operations** pomocné
 práce ▫ ~ **spillage** pomocný přepad ▫ ~ **wage costs**
 vedlejší mzdové náklady

ancon ankona (*nosný článek (konzola) podpirající
 římsu nadpraží v jónském rádu*)

AND function logický součin

andalusite andalusit *min.* (kosočtverečný nerost,
 bezvodý křemičitan hliníku)

andesine andezin (*trojklonný nerost, hlinítokřemičitan
 vápníku a sodíku*) *min.*

andesite andezit (*výlevná hornina různé barvy odpoví-
 dající složením dioritu*) *geol.*

andosol andosol *geol.* (půdní typ vytvářející se na
 sopečném popelu)

Andrew's cross Ondřejův kříž *arch.*

androgen androgen (*pohlavní steroidní hormon*)

androgenesis androgeneze (*vývoj jedince, jehož
 buňky obsahují pouze haploidní jádra samčího
 genotypu*)

androstane androstan

androsterone androsteron (*pohlavní steroidní hor-
 mon*)

anechoic room anechoická komora, bezozvňový
 prostor

anemogram anemogram *meteo.* (záznam *anemo-
 grafu*)

anemograph anemograf *meteo.* (přístroj zazname-
 návající rychlost a směr větru)

anemometer anemometr *meteo.* (přístroj k měření
 rychlosti *n.* rychlosti a směru větru)

aneroid barometer aneroid, kovový barometr

anethole anetol (*krytalická, vonící látka*)

aneurin aneurin, thiamin, vitamin B₁

anex měnič antiontů *j. fyz.*, anex *j. fyz.*

angle úhel; roh, nároží; (*ostrá*) hrana; úhelník
 (*ocelový*); ostré koleno (*tvárovka*); příčná chodba
horn. ▫ ~ **bar** úhelník; úhlové železo; L-profil (*tyč*);
 rohový sloupek (*lomeného okna*) ▫ ~ **bending**
machine ohýbačka ▫ ~ **bevel** šikmost; sklon;
 pokosník *stav.* ▫ ~ **bisector** osa úhlu ▫ ~ **bond**
 úhlová vazba (*zdíva*) *stav.* ▫ ~ **brick** rohová cihla
 ▫ ~ **cutter** úhlová fréza ▫ ~ **dozer** boční shrnovač
 ▫ ~ **dunting** rýhování, šálírování, rázování ▫ ~ **error**
 úhlová chyba, úhlová úchyłka ▫ ~ **face** šikmý porub
 ▫ ~ **fillet** koutový přechod, koutové zaohlení;
 koutový náběh (*pod krytinou*) ▫ ~ **fish-plate**
 kolejnicová spojka *žel.* ▫ ~ **gauge** úhlová měrka,
 úhломěr; Bitterlichova hůl (*při relaskopování*)
lesn. ▫ ~ **iron** ocelový úhelník, ocel profilu L,
 úhlová ocel, úhelník ▫ ~ **joint cover** úhlová spojka
žel. ▫ ~ **lever** úhlová páka, lomená páka, kolenová
 páka ▫ ~ **of bedding** sklon vrstev *geol.* ▫ ~ **of lag**
 úhel fázového zpoždění ▫ ~ **of lead** úhel stoupání
 (*závitu*); fázový předstih ▫ ~ **of oscillation** rozkmit
 ▫ ~ **of repose** (*těž angle of rest*) přirozený úhel
 sklonu, přirozený sklon; svahový úhel; synný
 úhel (*míra svažitosti půdy*) ▫ ~ **of strike** směrný
 úhel (*vrstvy, žíly*); směrník ▫ ~ **paddle** koutové
 hladítko, rohové hladítko, koutová špachtle ▫ ~ **pipe**
 oblouková tvarovka, ohnutá trubka, kolenová trubka
 ▫ ~ **plane** římsovník (*hoblík*); koutová zednická
 škrabka ▫ ~ **plate** úhlová opěrka, úhlová deska,
 upínací úhelník; styčnicková deska ▫ ~ **pole** nároží
 stoup *el.* ▫ ~ **pulley** obváděcí buben; vodící kladka
 ▫ ~ **sheave** vodící kladka *stroj.* ▫ ~ **transmission**
 kuželový převod, kuželové soukolí

angled úhlový; hranatý; rohový ▫ ~ **housing** (*lemovací
 střešní*) manžeta ▫ ~ **lighting luminaire** směrové
 svítidlo

anglesite anglesit *min.* (*kosočtverečný nerost, síran
 olovnatý*)

angling hole úklonný vrt

angostura angostura

angular úhlový; rohový, nárožní; hranatý, ostrohranný;

šikmý ■ ~ **belt** klínový řemen *aut.* ■ ~ **cutting tool** rohový nůž ■ ~ **deformation** smyková deformace ■ ~ **displacement** úhlová odchylka, fázový posuv ■ ~ **hole** šikmý vrt, úklonný vrt ■ ~ **momentum** moment impulzu, moment hybnosti ■ ~ **motion** rotační pohyb ■ ~ **rotation** pootočení ■ ~ **section** hranatý profil, hranatý průřez ■ ~ **step** kosý stupeň (*schod*) ■ ~ **velocity** úhlová rychlost

angularity anhatost, ostrohrannost; šikmá poloha (*pod úhlem*)

anhaline anhalin, hordenin

anharmonic anharmonický

anharmonicity anharmoničita, anharmoničnost

anhydrate dehydrovat, zbavovat vody

anhydride anhydrid (*anhydridy; sloučeniny vzniklé z jiných sloučenin odnětím jedné n. více molekul vody*)

anhydrite anhydrit (*kosočtverečný nerost, síran vápenatý*) *miner.*

anhydrous bezvodý, zbavený vody ■ ~ **ammonia** bezvodý čpavek ■ ~ **lime** pálené vápno, nehašené vápno (*z čistého vápence*) ■ ~ **sulfate of lime** *am.* pálená sádra, bezvodá sádra

aniline anilin (*organická aromatická sloučenina*), aminobenzen

animal zvíře, živočich ■ ~ **glue** živočišné lepidlo ■ ~ **house** zvěřinec ■ ~ **room** vivárium

animated graphics animovaná grafika

animation animace, ožívování

anion anion (*ion se záporným elektr. nábojem*) ■ ~ **exchanger** měnič aniontů, anex

anionic aniontový ■ ~ **polymerization** aniontová polymerace

anionoid anionoidní

anionotropic anionotropní

anionotropy anionotropie

anise oil anýzová silice

anisobaric anizobarický *meteo.*

anisole anizol (*éter příjemné vůně*), metoxybenzen

anisometric anizometrický

anisotropic(al) anizotropní

anneal žíhat *hut.*; chladit (*sklo*) *sklár.*; spojit denaturovaná vlákna DNA

annealed žíhaný *hut.*; chlazený *sklár.*

annealing žíhání; tepelná úprava; chlazení (*skla*); žíhací ■ ~ **furnace** žíhací pec ■ ~ **temperature** (*těž annealing heat*) žíhací teplota *hut.*; chladicí teplota (*skla*) *sklár.*

annellate anelovat, připojit ve formě kruhu

annellation anelace, připojení kruhu

annex přístavba, přístavek; dostavba; křídlo budovy; přidružená obec; příloha (*k dokladu*) *ek.* ■ ~ **building** přístavba, dostavba

annexation zábor

annihilation anihilace *j. fyz.* (*jev závislý v přeměně částice a její antičástice na jiné antičástice*), zánikové záření *j. fyz.*; anihilační

anniversary volume sborník; ročenka

annotation anotace, komentář, poznámka (*na výkrese*)

announce oznámit, prohlásit; (*sb*) ohlásit (*koho*)

announcement oznámení (*veřejné*), vyhlášení, ohlášení; vyjádření

annual ročenka; jednoletá rostlina; (každoroční, celoroční; výroční ■ ~ **average** roční průměr ■ ~ **demand** roční odběr ■ ~ **flow** roční průtok (*vody*) ■ ~ **layer** letokruh *lesn.* ■ ~ **mean** roční průměr ■ ~ **output** roční výkon, roční produkce ■ ~ **ring** letokruh *lesn.* ■ ~ **shoot** letorost *lesn.*

annul anulovat, (z)rušit, stornovat, odvolat

annular kruhový, prstencový, mezikružný ■ ~ **area** mezikruží ■ ~ **borer** korunkový vrták *horn.*

■ ~ **furnace** kruhová pec, kruhovka ■ ~ **ring** mezikruží *geom., arch.*; kroužek *stroj.*

annulated prstencovitý

annulene annulen

annulment anulování, zrušení, storno, odvolání; prohlášení o neplatnosti ■ ~ **of a contract** zrušení smlouvy

annulus mezikruží *geom., arch.*

annunciator přístrojová deska; signalizace, signalizační panel; vizuální hlásič

anodal anodový *el.*

anode anoda *el.*; anodový *el.* ■ ~ **compartment** anodový prostor ■ ~ **conductance** anodová vodivost

■ ~ **current** anodový proud ■ ~ **dissipation** anodová ztráta; anodový rozptyl ■ ~ **drop** pokles anodového napětí, anodový spád ■ ~ **efficiency** anodová účinnost ■ ~ **leading-in-wire** anodový přívod ■ ~ **liquor** anodový elektrolyt ■ ~ **rays** anodové záření ■ ~ **voltage supply** zdroj anodového napětí

anodendrine anodendrin

anodic anodový, anodický ■ ~ **grinding** anodické broušení ■ ~ **oxidation** anodová oxidace, anodická oxidace, eloxování ■ ~ **polarization** anodová polarizace, anodická polarizace ■ ~ **protection** anodická ochrana ■ ~ **reaction** anodická reakce ■ ~ **stripping** anodové rozpouštění, anodické rozpouštění ■ ~ **treatment** anodické okysličování, anodická oxidace, anodické zpracování

anodize anodovat, anodicky oxidovat

anodized anodizovaný, anodicky oxidovaný

anodizing anodizace (*povrchová úprava*), anodické okysličování, eloxování

anodyne anodynum (*prostředek zmírňující bolesti*)

anolyte anolyt (*elektrolyt v anodovém prostoru elektrolyzéry*)

anomalous anomální, nepravidelný ■ ~ **viscosity** anomální viskozita *fyz.*

anomaly anomálie

anomer anomer

anomeric anomerní

anomerism anomerie

anonymous anonymní, bezejmenný

anorectic anorektikum

anorthite anortit (*nerost ze skupiny plagioklasů*) *min.*

anoxic anaerobní, bez přístupu vzduchu

answer odpověď; odezva (*na signál nebo vzruch*); řešení *mat.*; (z)odpovídat, ručit
answering service automatická informační služba (*telefonní*)

anta anta *arch.*, (*samostatně řešený*) pilastr *arch.*

antacid antacidum (*přípravek proti překyselení žaludku*)

antagonism antagonismus

antamanide antamanid

antarafacial antarafaciální

antecedent předchůdce; antecedentní *geol.*

antechamber předpokoj, předsíň, čekárna; předkomůrka *aut.*

anteclise anteklíza *geol.* (*velká kladná vrásová struktura na velké ploše*)

antemural vnější opevnění (*hradu*) *arch.*

antenna anténa ■ ~ **array** anténní soustava, anténní řada *rad.* ■ ~ **change-over switch** anténní přepínač ■ ~ **efficiency** účinnost antény ■ ~ **power** anténní výkon ■ ~ **tuning** ladění antény

anteroom předpokoj, předsíň, čekárna, vstupní hala

antetype prototyp

ante-venna markýza, stínící stříška

anthemion anthemion *arch.* (*plastický n. malovaný pásový ornament z rostlinných tvarů*)

authorization schválení, udělení plné moci

anthracene antracen *chem.* (*aromatický uhlovodík*)

anthracite antracit *geol.* (*nejstarší kamenné uhlí s největším obsahem uhlíku*) ■ ~ **coal** antracitové uhlí, antracit

Anthracolithic system permokarbon *geol.* (*kumulativní označení pro uloženiny karbonského a permského útvaru*)

anthraconite antrakonit (*uhlím znečištěný kalcit*)

anthrol antrol

anthrone antron

anthryl antryl

anti proti ■ ~ **crisis measure** protikrizové opatření ■ ~ **fire equipment** hasicí zařízení ■ ~ **glare screen** clona proti oslnění ■ ~ **government** protivládní ■ ~ **inflammatory** protizánětlivý ■ ~ **inflationary measure** protiinflační opatření ■ ~ **noise screen** protihluková ochrana, protihluková bariéra ■ ~ **sun glass** protisluneční sklo ■ ~ **theft bars** mříže proti vloupání

antialiasing vyhlazování hran

antiallergic antialergikum (*prostředek proti přecitlivělosti*); antialergický

antiasthmatic antiastmatikum; antiastmatický

antibackup zpětná záložka

antibacterial protibakteriální

antibandig glass bezpečnostní sklo

antibiotic antibiotikum; antibiotický

antibody protilátka

antibonding antivazebný, protivazebný

anticatalyst antikatalyzátor, katalytický jed

anticipate anticipovat, předpokládat, očekávat, předvídat, předcházet, jednat předem

anticipated předpokládaný

anticipation anticipace, očekávání; zaplacení před koncem lhůty

anticlastic antiklast

anticlinal antiklinální *geol.* ■ ~ **bend** antiklinální ohyb

■ ~ **dome** klenba, dóm ■ ~ **limb** křídlo antiklinály

anticline antiklinála *geol.* (*část vrásky vyklenutá nahoru, sedlo*)

anticlockwise levotočivý (*proti směru otáčení hodinových ručiček*)

anticlutter odrušovací ■ ~ **circuit** odrušovací obvod *el.*

anticoagulant antikoagulační činidlo

anticommutation antikomutace

anticompetitive protikonkurenční

anticonfamination clothing ochranný oděv *j. fyz.*

anticooperativity antikooperativita

anticorrosive antikorozi ■ ~ **coating** antikorozní nátěr

anticreasing finishing nemačková úprava *text.*

anticyclone anticyklona *meteo.*, oblast vysokého tlaku vzduchu *meteo.*

antidazzle neoslňující ■ ~ **screen** stínítko *aut.*, clona proti oslnění *aut.*

antidazzling clonění, stínění; clonící, stínící

antidegradant antioxidant *chem.*

antidenonant antidetonátor (*přísada do motorových paliv*), antidetonační látka

antidetonation timbering antidetonační výdřeva *horn.*, antidetonační výztuž *horn.*

antidote antidotum (*látka používaná k zrušení jedovatého účinku při otravách jedem*)

antidumping protidumpingový

antielectron antielektron *j. fyz.*, pozitron *j. fyz.*

antiferromagnetic antiferromagnetický

antifire protipožární ■ ~ **wall** protipožární stěna

antifluator vyrovnávací komora

antifoam(er) odpěňovadlo, odpěňovač, činidlo zabraňující pění

antifoaming odpěňování; protipění, odpěňovací ■ ~ **agent** odpěňovadlo, odpěňovač, činidlo zabraňující pění ■ ~ **oil** odpěňovací olej

antifreezing rozmrazování; mrazuvzdorný, nezamrzající

antifrost agent přísada proti zamrznutí

antifrothing oil odpěňovací olej

antifungal fungicidní, protiplísňový

antigen antigen

anthium tlumič hluku

antihunt stabilizační *el.*

antiicing salt rozmrazovací sůl

antikickback chain bezpečnostní řetěz *lesn.*

antiknock antidetonátor, antidetonační přísada, přísada proti klepání ■ ~ **additives** antidetonační přísady, protivznětové přísady ■ ~ **agent** antidetonátor, antidetonační prostředek ■ ~ **compound** antidetonační sloučenina ■ ~ **value** antidetonační hodnota (*paliva*)

antilogarithm antilogaritmus

antimagnetic antimagnetický, nezmagnetovatelný
antimatter antihmota *j. fyz.*
antimeson antimezon *j. fyz.*
antimetabolite antimetabolit
antimildew component fungicidní prostředek, fungicid
antimissile antiraketa
antimonate antimoničnan
antimonic antimonický
antimonide antimonid
antimonite antimonit *min. (kosočtverečný nerost); antimonitan chem.*
antimonopolist antimonopolní
antimony antimon *chem.* ■ **flint glass** antimonové křišťálové sklo ■ **glance** antimonit *min.* ■ **mirror** antimonové zrcadlo ■ **pentachloride** chlorid antimonický ■ **pentaoxide** oxid antimonický ■ **tetrachloride** chlorid antimonický ■ **trichloride** chlorid antimonitý ■ **trioxide** oxid antimonitý
antimycotic antimykotický, protiplísňový
antineoplastic antineoplastický
antineutrino antineutrino *j. fyz.*
antineutron antineutron *j. fyz.*
antinode kmitna *akust.*
antinoise odrušovací *el.*
antinucleon antinukleon
antinucleus protijádro *j. fyz.*
antioxidant inhibitor antioxidační prostředek, antioxidační přísada
antiparallel antiparalelní
antiparallelogram rovnoramenný lichoběžník
antiparticle antičástice *j. fyz.*
antiphase protifáze *fyz.*, opačná fáze *fyz.*
antipinking fuel vysokootanové palivo *let.*
antipipe compound prášek omezující tvoření staženin *válc., slév.*, lunđerit *válc., slév.*
antipodal antipodní, protichůdný ■ **point** protilehlý bod *geom.*
antipolar antipolára; antipolární
antipole protipól *el.*, protilehlý pól *el.*
antipollution standard norma přípustného znečištění *j. fyz.*
antiproton antiproton
antiputrefactive protihnilobný ■ **finishing** protihnilobná úprava
antiqua antikva *polygr. (druh písma; stojaté písmo)*
antiquark antikvark *j. fyz. (antičástice ke kvarku)*
antique antikva; starožitnost; patinovat, dávat patinu stáří
antiradical antiradikál *mat.*
antireflection coating (ochranný) antireflexní povlak
antiresonance antirezonance
antirheumatic antirevmatikum; antirevmatický
antirust(ing) ochrana proti korozi; chránící před rezavěním
antiscale composition prostředek proti tvoření kotelního kamene
antiseptic antiseptikum (*protihnilobný prostředek*);

antiseptický, protihnilobný ■ **agent** antiseptikum, protihnilobný prostředek ■ **finishing** antiseptická úprava ■ **paint** dezinfekční nátěr
antisiphon trap vzdušný a vodní lapač, vzdušný a vodní uzávěr (*sifon*)
antiskid protiskluzový, protismykový; neklouzavý ■ **chain** protismykový řetěz *aut.* ■ **treatment** protismyková úprava *aut.* ■ **tyre** protismyková pneumatika *aut.*
antispasmodic antispazmický prostředek; antispazmický, protikřečový
antispillage device postranice (*dopravníku*)
antistatic antistatický prostředek; antistatický ■ **finishing** antistatická úprava *text.*
antistick separační prostředek (*k vystřikování tvárcí*) *průž.*; antiadhezní prostředek *chem.*
antisticking agent prostředek proti slepování, separační prostředek, rozpojovací prostředek
antisymmetric vibration antisymetrická vibrace
antisymmetrizer antisymetrizátor
antithesis protiklad
antithetical correlation záporná korelace *mat.*
antitoxic antitoxický
antitoxin antitoxin
antitumour protinádorový
antivibrating compound antivibrační směs
antivirus program antivirový program *poč.*
antiwear agent protiotěrová přísada
antiwear protection protiotěrová ochrana, ochrana proti opotřebení
anucleate bezjaderný
anvil kovadlina *stroj.*; (*dolní*) kovadlo (*lisu*); babka (*klempířská*); pevný dotek, měřicí kontakt (*kalibru, měřidla*) ■ **stake** babka (*do kovadliny*)
apartment apartmá; byt (*ve vícebytovém domě*); nájemní (*vícebytový*) dům, činžovní dům ■ **building** obytný dům, obytný blok ■ **complex** sídliště (*komplex vícepodlažních domů*) ■ **house** nájemní dům, činžovní dům
apatite apatit
aperiodic aperiodický, neperiodický ■ **motion** aperiodický pohyb
aperture apertura *opt.*; ústí, štěrbina; oko (*síta*); světlost ok (*síta*) ■ **of sieve** jmenovitý rozměr síta; světlost ok síta ■ **stop** clona světelnosti *opt.*
apex hrot; vrchol (*tělesa*); východ (*žily*) *geol.* ■ **angle** vrcholový úhel *geom.*
aphanite afanit *geol. (vulkanická hornina, v níž nelze jednotlivé součástky rozeznat pouhým okem)*
aphanitic afinitický, velmi jemnozrný, celistvý ■ **lava** balvanitá láva *geol.*
apical apikální, hrotový, vrcholový, směrem k vrcholu
apiculture včelařství
apigenin apigenin (*rostlinné barvivo*)
APL programovací jazyk *APL poč.*
aplanatic aplanatický *opt.*, bez odchýlení (*světelných paprsků*) *opt.* ■ **refraction** aplanatický bod *opt.*
aplanatism aplanatismus *opt.*

aplastic neplastický

apochromatic objective apochromát *opt.*, apochromatický objektiv *opt.*

apochromatism apochromatizmus *opt.*

apoise vyvážený, v rovnováze

apomorphine apomorfín

aporphine aporfin

apostrophe apostrof

apparatus aparát, přístroj; aparatura, přístrojové zařízení, příslušenství ■ **for oxygen treatment and reviving** oživovací přístroj ■ **housing** kryt přístroje ■ **sensitivity** citlivost přístroje

apparent zřejmý, zjevný; patný; zdánlivý ■ **energy** celková energie ■ **equilibrium** zdánlivá rovnováha ■ **half-life** zdánlivý poločas (*rozpadu*) *j. fyz.* ■ **image** zdánlivý obraz ■ **input** zdánlivý příkon *el.* ■ **output** (též *apparent power*) zdánlivý výkon ■ **pressure** tlak ■ **superposition** zdánlivé překrývání (*vrstvami*), epigeneze

appeal stížnost, žaloba; odvolání; výzva

appearance vystoupení; objevení se; vzhled; zjev ■ **of the road** vzhled komunikace ■ **potential** prahový potenciál

appellation označení, pojmenování; titul; odvolání (*k soudu*)

append připojit, doplnit, rozšířit, přidat, připsat

appendage příslušenství, přídavek; (*nenosná*) přístavěná konstrukce

appendix appendix, dodatek (*k dokumentu*), příloha

appentice přístavek (*s pultovou střechou*) *stav.*

appertizing apertizace *potr.*, konzervování teplou cestou (*sterilizací*) *potr.*

appetizer aperitiv

applanation zarovnání

apple coal měkké uhlí

appliance zařízení, přístroj, prostředek, přípravek, pomůcka, spotřebič; upotřebení, použití ■ **panel** rozvodná deska *el.*, pojistková skříň *el.*

applicability aplikovatelnost, použitelnost, upotřebitelnost

applicable aplikovatelný, použitelný, upotřebitelný

applicant žadatel, uchazeč, kandidát; přihlašovatel, navrhovatel

application aplikace, (po)užití, upotřebení; nanášení (*nátěru, malty, lepidla*); žádost; prosba; přihláška; aplikační ■ **corroboration** doložení žádosti ■ **development** vývoj aplikace ■ **form** přihláška, tiskopis přihlášky, přihláškový formulář ■ **generator** generátor aplikací ■ **life** doba zpracovatelnosti (*tuhnoucího materiálu*) ■ **of computer technology** nasazení počítačové techniky ■ **of force** působení síly ■ **of load** zatěžování ■ **point** působíště (*síly*) ■ **program** uživatelský program *poč.*, aplikační program *poč.* ■ **software** aplikační programové vybavení *poč.*, aplikační software *poč.* ■ **system** aplikační systém

applicator aplikátor.

applied aplikovaný, užitý, přiložený, působící,

praktický, nanesený (*nátěr, lepidlo*) ■ **chemistry** praktická chemie, aplikovaná chemie ■ **computer technology** (*ACT*) užitá počítačová technologie ■ **informatics** aplikovaná informatika ■ **mechanics** aplikovaná mechanika, užitá mechanika ■ **research** aplikovaný výzkum

apply aplikovat, (po)užívat, upotřebit, uplatnit; nanášet (*nátěr*); vztahovat se (*k čemu*); (**for sth**) požadovat (*co*); (**to sb for sth**) obrátit se (*na koho ve věci*) ■ **a load** zatěžovat ■ **pressure to the tool** tláčit na nástroj ■ **the brakes** (za)brzdít

appoint ustanovit, určit, vyměnit

appointment ustanovení, nařízení, předpis; jmenování (*do funkce*)

apportion rozdělovat, rozvrhnout; přidělovat, přidělit

apportionment rozdělení, rozvržení, přidělení ■ **of costs** rozvrh nákladů

apposition apozice, růst přikládáním nových vrstev ke starším

appraisal posouzení, vyhodnocení; posudek, hodnocení (*pracovníka*); odhad

appraise ocenit, vyhodnotit, zhodnotit; odhadnout

appreciable znatelný, nezanedbatelný

appreciate ocenit; hodnotit, posoudit; odhadnout

apprentice učeň; čekatel

approach přístup, příjezd, příchod, vjezd; přiblížení, přibližování; příjezdová komunikace; rejda (*plavební komory*); nájezd na most; koncepce *poč.*, metoda řešení *poč.*; přiblížit se; nabíhat (*o řemeni na řemenici*) ■ **angle** úhel náběhu (*frézy*) ■ **bank** příjezdový násp, příjezdová rampa ■ **cut** vstupní zářez *horn.* ■ **end of runway** práh vzletové a přistávací dráhy ve směru přiblížení *let.* ■ **radar** přibližovací radiolokátor ■ **ramp** příjezdová rampa ■ **road** příjezdová cesta, nájezd na most ■ **viaduct** příjezdni viadukt

approached from two sides přístupný ze dvou stran

approbation aprobace; schválení, souhlas, úřední uznání ■ **of a building** kolaudace stavby

appropriate speed přiměřená rychlost

appropriation dotace; přivlastnění, osvojení si; zcizení; vyhrazení

approval schválení, povolení, souhlas ■ **note** schvalovací osvědčení; potvrzení o převzetí ■ **of building** kolaudace stavby

approved schválený, povolený k použití, vyzkoušený, osvědčený ■ **rating** připuštěné zatížení

approximate přibližný; přiblížit se ■ **number** přibližné číslo

approximation aproximace; přibližování, přiblížení

appurtenance dodatek; příslušenství

apron kryt, viko; zástěra; uzávěr, clona (*skrejpuru*); těsnící (*injekční*) clona; krycí deska (*soustruhu*); kryt motoru, kapota; nekonečný dopravní řetěz; suportová skříň; ochranné sklo (*proud větru*) *aut.*; řetězový dopravník s unášecími deskami; rampa; klín hobliku; odbavovací plocha, přistávací

plocha; klapačka (*hoblovky*); parapetní prkno; lišta pod parapetním prknem; lub stolu; deska podjezí, dno podjezí; předscéna, proscénium ■ ~ **flashing** ochranný plech, oplechování ■ ~ **flight** hrabka (*čládkového dopravníku*) ■ ~ **rail** dveřní vlys (*příčník*) se zámkem

aprotic aprotický

apse apsida *arch.*

apsis bod obratu, inflexní bod

apt vhodný, způsobilý, schopný

aptitude způsobilost; schopnost ■ ~ **test** zkouška způsobilosti

aqua regia lučavka královská

akvadag akvadag (*koloidní emulze grafitu s vodou*) *j. fyz.*

aquamarine akvamarín (*zelená až modrá odrůda berylů*) *min.*

aquametry stanovení vody (*titrační*)

aquaplaning klouzání (*kol po mokré dráze*) *aut., let.*

aquarelle akvarel

aquarium akvárium

aquatic vodní

aquation hydratace (*sloučení, slučování látky s vodou; adice molekuly vody k jiné látce*)

aqueduct akvadukt, vodovodní most, umělé zařízení pro vedení vody (*potrubi, kanál, tunel apod.*)

aqueous vodní; vodnatý; vodný, hydratační, obsahující vodu ■ ~ **corrosion** koroze působením vlhkosti ■ ~ **phase** vodná fáze ■ ~ **process** vodný proces ■ ~ **solution** vodný roztok ■ ~ **stratum** vodní vrstva

aqueousness vodnatost

aquiferous vodonosný, zvodnělý

aquifuge nepropustná hornina, nepropustná vrstva

aquosity vodnatost

arabesque arabeska *polygr.*

Arabic figures arabské číslice

arabinaric acid arabinarová kyselina

arabinitol arabinitol

arabinose arabinóza

arabinoside arabinosid

arable land orná půda *zem., ornice zem.*

araeometer přístroj na měření hustoty kapalin

aragonite aragonit

arbitrary libovolný; rozhodčí ■ ~ **variable** nezávisle proměnná *mat.*

arbitration arbitráž, rozhodčí řízení; posouzení; vyšetření ■ ~ **award** arbitrážní rozhodnutí, arbitrážní výrok ■ ~ **sample** arbitrážní vzorek

arbitrator arbitř, rozhodčí

arbor upínací tm (*frézy*); vřetené stroj.; stopka (*rozpínacího výstružníku*); hřídel (*hodinek*)

arborescent stromovitý *lesn., dendritický lesn.*

arc oblouk; obloukový výboj *el.; přeskočit (o jiskře)* ■ ~ **extinguishing** zhášení elektrického oblouku

■ ~ **furnace** oblouková pec ■ ~ **lamp** oblouková lampa *el., obloukovka el.* ■ ~ **melting** obloukové tavení, tavba elektrickým obloukem ■ ~ **plasma**

oblouková plazma ■ ~ **shear cutting machine** zářezový stroj (*razicí*) *horn.* ■ ~ **voltager** napětí oblouku *el.* ■ ~ **welding** svařování elektrickým obloukem ■ ~ **welding cable** svařovací kabel

arcade arkáda, podloubí, pasáž, průchod (*s obchody*)

arcature arkatura (*románská ozdobná*) *arch.*

arch oblouk (*geometrický*); klenba, (vy)klenutí; zaoblení; překlad *stav., překladový nosník stav.*; oblouková výztuž *horn.*; antiklinála *geol.*; podjezd; klenout se; ohýbat do oblouku ■ ~ **abutment** klenbová opěra, krajní opěra obloukového mostu ■ ~ **action** klenbové působení *mech.* ■ ~ **boom** výztuž klenby *hut.* ■ ~ **brick** klínová cihla ■ ~ **culvert** klenutý propustek *stav., klenutá propust stav.* ■ ~ **dam** klenbová přehrada, klenbová hráz ■ ~ **pressure** klenbový tlak ■ ~ **ring** oblouk (*konstrukce*), klenbový pás, zdvo klenby ■ ~ **span** rozpětí oblouku, rozpětí klenby; rozestup opěrných pilířů ■ ~ **stone** klenbový kámen ■ ~ **type drier** oblouková sušárna ■ ~ **walling** klenba; klenutí; klenbová zděná výstroj

archaic map historická mapa

archband archivolta (*profilovaná čelní část oblouku*) *arch.*

Archean archaikum *geol., archeozoikum geol., prahory geol.*; archaický, prahorní

arched obloukový, klenutý, ohnutý, kupolovitý ■ ~ **beam** obloukový nosník

Archeozoic archaikum *geol., archeozoikum geol., prahory geol.*

Archimedeian drill svidřík

arching klenutí materiálu (*u pásového dopravníku*); vyklenutí; klenbové působení; vytvoření horninové klenby

archipelago archipel *geol. (skupiny ostrovů, většinou téhož původu, souostroví)*

architect architekt, stavitel; generální projektant

architectonic architektonický, stavitelský; architektonicky uspořádaný

architectonics architektonika, nauka o architektuře

architect-planner urbanista, architekt územního plánu

architectural architektonický, stavitelský ■ ~ **acoustics** prostorová akustika, stavební akustika ■ ~ **design** architektonické řešení, stavební projekt ■ ~ **engineering** architektura, stavitelství ■ ~ **metal** obkladový plech ■ ~ **model** maketa (*objektu*) ■ ~ **work** architektonické dílo

architecture architektura, stavitelství; stavební sloh; stavba

architrave architráv *stav. (spodní vodorovná část kladi spočívající na hlavicích sloupů, epistyl), podřímší stav.*

archive archiv; archivní; archivovat ■ ~ **copy** archivní kopie, záložní kopie

archives archiv

archiving archivace, archivování

archivolt archivolta *stav., ozdobná oblouková římsa stav.*

archstone klenbový kámen *stav.*

archtop obloukové nadpraží

archway klenuté podlouhí, oblouková chodba, klenutý průchod, oblouková brána

arcing hoření oblouku, spálení v oblouku, jiskření
 ■ ~ **fault** obloukový zkrat ■ ~ **process** tavení (*při bodovém sváření*); hoření oblouku

arctic arktický

arcuated obloukovitý, klenbový, obloukovitě prohnutý
 arduous strmý, příkrý; obtížný, náročný; vytrvalý, soustavný

are ar

area plocha, plošný obsah; prostor, oblast, zóna; terén; (*podzemní*) osvětlovací a větrací šachta *horn.*

■ ~ **burning rate** plošná rychlost hoření ■ ~ **code** telefonní předvolba, směrové číslo UTO ■ ~ **forecast** oblastní předpověď *meteo.* ■ ~ **management** územní řízení ■ ~ **of contact** styčná plocha ■ ~ **of cut** plocha řezu *stroj.* ■ ~ **of deposit** plocha ložiska *horn.* ■ ~ **of explosion** zóna výbuchu ■ ~ **of high pressure** oblast vysokého tlaku vzduchu *meteo.* ■ ~ **of low pressure** oblast nízkého tlaku vzduchu *meteo.* ■ ~ **of passage** průtokový průřez, průtočná plocha ■ ~ **of section** plocha průřezu ■ ~ **of subsidence** poklesová oblast *horn.*, oblast sedání *horn.* ■ ~ **of tension** oblast napětí ■ ~ **stage** arénové jeviště *div.*, aréna *div.* ■ ~ **type flowmeter** objemový průtokoměr ■ ~ **vector** plošný vektor *poč.* ■ ~ **worked** rubaná plocha *horn.*, plocha záběru při rubání *horn.*

areal oblastní, plošný, povrchový, areální ■ ~ **density** plošná hustota *j. fyz.*

arecaidine arekaidin

arena jeviště (*amfiteátru*); letní divadlo

arenaceous písčité, pískovité ■ ~ **arenite** arenit *geol.*, psamit *geol.* ■ ~ **marl** opuka *geol.*, písčité slín *geol.* ■ ~ **quartz** křemenný pískec *geol.* ■ ~ **rock** pískovec *geol.*

arendiazonium salt arendiazoniová sůl

arenose písčité, obsahující pískec

argent stříbro; stříbrný

argentan slitina niklu, mědi a zinku

argmentation (po)stříbření

argenteous stříbrnosný

argentiferous stříbrný, stříbrnosný, obsahující stříbro

argentite argentit, přírodní sulfid stříbrný

argentometry argentometrie (*srážecí metoda odměrné analýzy stanovení látek*)

argil hlína (*hrnčířská*), (bílý) jíl

argillaceous jílovitý, hlinitý ■ ~ **earth** jílovitá zemina ■ ~ **marl** hlinitý slín ■ ~ **ore** jílovitá ruda

argilliferous jílovitý, obsahující jíl

argillo-calcite stín

arginase argináza (*enzym*)

argon argon

argument parametr; úsudek vedoucí k důkazu; nezávisle proměnná *mat.*; argument (*komplexního čísla*) *mat.*

arid aridní *meteo.*, bezvodý *meteo.*

aridity aridita *meteo.*, suchost *meteo.*

arise vzniknout, vznikat, nastat

aristolochine aristolochin

Aristotelian logic aristotelovská logika

arithmetic aritmetika; aritmetický ■ ~ **average** aritmetický průměr ■ ~ **constant** aritmetická konstanta ■ ~ **distribution** aritmetické rozložení ■ ~ **element** aritmetický prvek ■ ~ **instruction** aritmetická operace ■ ~ **mean** aritmetický průměr, střední hodnota ■ ~ **operation** aritmetická operace ■ ~ **operator** aritmetický operátor ■ ~ **product** aritmetický součin ■ ~ **progression** aritmetická řada, aritmetická posloupnost ■ ~ **unit** aritmetická jednotka, operační jednotka

arity arita

ark archa; přenosný chlív *zem.*

arkose arkóza (*usazená hornina*)

arm rameno, páka; rukojeť; raménko (*pevného disku*) *poč.*; křídlo vrásky; šikmá stojka *horn.* ■ ~ **of crane** rameno jeřábu, výložník jeřábu ■ ~ **of the anchor** kotevní rameno ■ ~ **saw** ramenová pila ■ ~ **support** opěrka ruky; loketní opěrka

armament výzbroj; zbrojení

armature armatura, výzbroj, výstroj; ocelová výztuž (*do betonu, kamenné konstrukce, plastiky*); kotva *el.* ■ ~ **conductor** vodič kotvy ■ ~ **hub** náboj kotvy ■ ~ **shaft** armaturová šachta ■ ~ **winding wire** drát vinutí kotvy

armorize cementovat *hut.*, nauhličovat *hut.*, nauhličit *hut.*

armorizing cementování *hut.*, nauhličení *hut.*; cementovací, nauhličovací

armour pancéř, pancéřování; kovové vyztužení; kování; armovat, pancéřovat, vyztužit, okovat

armoured armovaný, pancéřovaný, okovaný ■ ~ **door** okované dveře, pancéřované dveře, ohnivzdorné dveře

armouring pancéř; pancéřování, vyztužování, výztuž, kování; vyztužovací

armrest loketní opěra; opěrka ruky

army vojsko, armáda

aroma aroma, vůně ■ ~ **compound** aromatická složka ■ ~ **strength** intenzita aromatu

aromate aromát

aromatic aromatický, vonný, kořeněný ■ ~ **compound** aromatická sloučenina ■ ~ **hydrocarbon** aromatický uhlovodík, aromát ■ ~ **rearrangement** přesmyk aromatické struktury

aromatization aromatizace

arrange srovnat, uspořádat; zabudovat, vestavět; dohodnout; organizovat

arranged domluvený, sjednaný, ujednaný ■ ~ **for** připravený

arrangement uspořádání, úprava, rozmístění, rozložení, rozčlenění; soustava, řád, systém; (*výtvarná*) kompozice ■ ~ **in parallel** paralelní zapojení *el.*, zapojení vedle sebe *el.* ■ ~ **of lines** kolejíště *žel.* ■ ~ **of reinforcement** uspořádání

výztuže ■ ~ **of rivets** rozmístění nýtů ■ ~ **of winding** způsob vinutí *el.*

arranging úprava; uspořádání; řazení; zprostředkování

arras nástěnná tkanina, tapisérie

array uspořádání; seskupení; mřížka; matice *mat.*; pole (*skupina prvků*); směrová soustava (*anténová*) *rad.* ■ ~ **dimension** rozměr pole ■ ~ **segment** úsek pole

arrears nedoplatek *ek.*; nedodělávky ■ ~ **of work** nedodělek, nedodělaná zakázka

arrest zástava, zastavení (*stroje*); zachycení, záchyt, aretace (*přístroje*); zastavit, zachytit

arrestation point kritický bod, bod změny (*skupenství*)

arrester zachycovač, lapač; odkalovač;bleskojistka; svodič ■ ~ **catch** zarážka; západka ■ ~ **gap** jiskřička bleskojistky *el.*

arresting aretační, záchytný ■ ~ **gear** záchytné zařízení *let.* ■ ~ **stop** zarážka

arrestment aretace; zachycení; zastavení (*stroje*); zaražení (*pohybu*)

arris nároží, ostrá hrana, ostrouhlý roh; hřeben; žebro; průřez V; hrana mezi kanelami (*důrskými*) *arch.* ■ ~ **edge** zkosená hrana *arch.* ■ ~ **tile** hřebenovka, hřebenová taška

arriswise úhlopříčně, stromkovitě (*kladený*) *arch.*

arrival příjezd, příchod, přilet, přistání; dovoz, dodávka, došlá zásilka, došlé zboží; přírůstek (*do zásob*)

arrow ukazatel; šipka; šíp; střelka (*kompasu*); šipkový ■ ~ **key** kurzorová klávesa *poč.*, kurzorový ovladač (*klávesnice*) *poč.* ■ ~ **pin** měřický hřeb

arrowhead kótovací šipka; hrot šipu

arsane arzan

arsenate arzenat (*sůl kyseliny arzeničné*)

arsenate(III) arzenitan

arsenic arzen; arzenik; arzeničný ■ ~ **bloom** arzenový květ, arzenit, oxid arzenitý ■ ~ **trioxide** oxid arzenitý

arsenical arzenový, obsahující arzen ■ ~ **iron** arzenopyrit ■ ~ **nickel** nikelin ■ ~ **pyrite** arzenopyrit

arsenide arzenid (*arzenidy; sloučeniny arzenu s kovy*)

arsenious arzenitý

arsenite arzenitan (*sůl kyseliny arzenité*)

arsenobenzene arzenobenzen

arsenolite arzenit *geol.*, arzenolit *geol.*

arsenopyrite arzenopyrit (*jednoklonný nerost, sírník železa a arzenu*)

arson založení požáru, zhářství

art dovednost, zručnost, technika; (*výtvarné*) umění ■ ~ **glass** umělecky ztvárněné sklo, vzorované sklo ■ ~ **of building** architektura, stavitelství ■ ~ **studio** výtvarný ateliér

arterial arteriální, tepenný, hlavní (*např. silnice*) ■ ~ **highway** dopravní tepna ■ ~ **road** hlavní silnice, výpadek silnice

artery arterie, (*dopravní*) tepna, hlavní trať, magistrála

artesian artéský ■ ~ **spring** artéský pramen ■ ~ **water** artéská voda, napjatá voda ■ ~ **well** artéská studna, artéský vrt

article zboží, výrobek; druh zboží; článek (*v tisku*); paragraf (*zákona*)

articles podmínky, stanovy, ustanovení; zboží, výrobky ■ ~ **of manufacture** průmyslové zboží

articulate (roz)členit; vyjádřit; spojit kloubem

articulated členěný; vyjádřený; kloubový ■ ~ **arch** oblouková kloubová výztuž, klenba s kloubovou spárou ■ ~ **bus** kloubový autobus ■ ~ **cantilever** kloubová stropnice *horn.* ■ ~ **coupling** kloubová spojka ■ ~ **joint** kloubový spoj, kloubové spojení ■ ~ **spindle** kloubové vřeteno ■ ~ **steering tractor** traktor s kloubovým řízením ■ ~ **truck** nákladní vozidlo s přívěsem

articulation kloubové spojení; členění; napojení, návaznost; zdůraznění

artifact artefakt (*uměle vyrobený předmět, lidský výtvor*)

artificial umělý, falešný, nepravý, syntetický ■ ~ **abrasive** umělé brusivo ■ ~ **acration** umělé provzdušňování ■ ~ **ageing** umělé stárnutí *pap., plast.*; urychlené dozrávání (*betonu*) *stav.* ■ ~ **constraint** umělé ohraničení *mat.* ■ ~ **crop** porost *lesn.*, kultura (*vzniklá setím nebo sadbou*) *lesn.* ■ ~ **crystal** umělý krystal ■ ~ **drying** umělé sušení ■ ~ **fibre** umělé vlákno, syntetické vlákno ■ ~ **forest reproduction** umělá obnova lesa ■ ~ **isotope** umělý izotop ■ ~ **leather** umělá kůže, koženka ■ ~ **oil** umělý tuk ■ ~ **radioactivity** umělá radioaktivita ■ ~ **sausage skin** umělé střevo ■ ~ **spinning fibre** buničinová stříž, umělé předivo ■ ~ **stone** umělý kámen

artisan (*umělecký*) řemeslník

artist umělec; malíř; návrhář *polygr.*

artwork umělecké dílo, kresba (*pro reprodukci do knihy, časopisu atd.*); předloha (*obvodu*) *poč.*

aryl aryl (*radikál*) ■ ~ **ester** arylester ■ ~ **halide** arylhalogenid

arylating arylování

aryne aryn, dehydroaren

asbestos azbest *min.*, osinek *min.* ■ ~ **board** azbestová deska, osinková deska ■ ~ **cement** azbestocement, osinkocement ■ ~ **cement pipe** azbestocementové potrubí ■ ~ **cement roofing** azbestocementová krytina, osinkocementová krytina ■ ~ **cement sheets** azbestocementová krytina ■ ~ **cloth** azbestová tkanina ■ ~ **felt** azbestová plst ■ ~ **flue** azbestový komín, azbestocementový průduch ■ ~ **gasket** azbestové těsnění, osinková ucpávka ■ ~ **lining** azbestové obložení ■ ~ **packing** azbestové těsnění, osinkové těsnění, osinková ucpávka ■ ~ **rope** azbestový provazec ■ ~ **sealing** azbestové těsnění ■ ~ **slate** azbestocementová krytina ■ ~ **wire gauze** azbestová síťka; osinková síťka ■ ~ **wool** azbestová vlna, osinková vlna

ascend stoupat, vystupovat (*vzhůru*)

ascendable dostupný, přístupný; pochůzný; průlezný (*komín*) ■ ~ **chimney** komín se stupadly

ascender horní dotah (*písmena*) *polygr.*; písmeno s horním dotahem *polygr.*

ascending stoupající, vzestupný ■ ~ **order** vzestupné pořadí ■ ~ **pipe** svislá trubka, stoupačka, stoupací potrubí ■ ~ **sequence** vzestupné pořadí ■ ~ **sort** vzestupné třídění

ascension stoupání, vzestup; vystupování

ascensional stoupající, stoupavý, vzestupný

ascent stoupání, vzestup; nabírání výšky; rampa (*sklonová*); výstup (*po schodech*); výjezd (*z dolu*), vyfáření

ascertain zjistit, určit (*objem provedených prací*)

aschistic aschistní *geol.*, neodštěpený (*u vyvřelín*) *geol.*

ascomycetes askomycéty *potr.*

aseismic area aseizmická oblast, oblast bez zemětřesení

ash jasan; jasanové dřevo; (*sopečný*) popel, popelovina; zpopelnit ■ ~ **blinding** vyrovnání škvárou ■ ~ **can** popelnice, nádoba na odpadky ■ ~ **cellar** popelník ■ ~ **coal** popelovité uhlí, uhlí s velkým obsahem popelovin ■ ~ **content** obsah popela, popelnatost ■ ~ **discharge** odpopelování ■ ~ **dump** křbová výsypka, jáma na popel, skládka popela ■ ~ **free** bez popela, bezpopelný, bezpopelový ■ ~ **heap** smetiště ■ ~ **hole** jáma na popel a odpadky, popelnice ■ ~ **material** (*těž ash matter*) popelovina ■ ~ **mined coal** popelnaté uhlí ■ ~ **pan** popelník (*plechový pod topeništěm*), popelová jímka ■ ~ **pit** jáma na popel a odpadky, popelník (*zděný*) ■ ~ **receiver** stojanový popelník, (*chodbový*) popelník ■ ~ **removal** odpopilkování, zbavení popílku, odstraňování popela ■ ~ **scale** váhy na stanovení popela ■ ~ **utilization** využití popela

ashen popelový

ashing zpopelnění; spalování, mineralizace

ashlar (*těž ahler*) tesaný kámen, kamenná obkládačka, fasádní kámen; kvádrové zdivo; svislé ztužení krokve (*na nadezdívce*)

ashlared (*těž ahlered*) obložený kamenným obkladem (*deskovým*), obložený kamennými kvádry

ashless bez popela, bezpopelový, bezpopelný

ashpit jáma na popel, popelník

ashy popelnatý

aslope šikmo; z kopce; ukloněný

asoak promočený; nasáknutý

asparagine asparagin

aspartate aspartat

aspartoyl aspartoyl

aspect aspekt, stanovisko, hledisko; poloha, situace, vyhlídka; ohled; vzhled; světelná návěst *žel.* ■ ~ **ratio** poměr šířky a výšky obrazu (*poměr stran*) *TV*, charakteristický poměr; expozice (*sklon svahu vůči světovým stranám*) *lesn.*

aspen osika *dřev.*

asperge kropit, zkrápět, stříkat

aspersion kropení, zkrápění

asphalt asfaltová směs, asfalt; živice; asfaltovat

■ ~ **bearing petroleum** asfaltická ropa ■ ~ **cement** asfaltové pojivo, asfaltový tmel, živočišné pojivo

■ ~ **coat** asfaltový nátěr, asfaltový povlak ■ ~ **coating**

asfaltový nátěr, asfaltový povlak, asfaltový

potah ■ ~ **concrete** asfaltový beton, asfaltobeton

■ ~ **covering** asfaltová úprava ■ ~ **emulsion**

ředěný asfalt, asfaltová emulze ■ ~ **felt** asfaltová

lepenka, asfaltovaná plst' ■ ~ **grout** směs asfaltu

a pisku (*zdlivka*), asfaltová injekce ■ ~ **mastic**

asfaltový tmel, asfaltový mastix, lity asfalt ■ ~ **oil**

asfaltová ropa ■ ~ **paint** asfaltová nátěrová barva;

asfaltový nátěr ■ ~ **pavement** asfaltová vozovka

■ ~ **powder** asfaltová moučka ■ ~ **road** asfaltová

silnice ■ ~ **roofing** živichná krytina ■ ~ **roofing felt**

asfaltovaná lepenka ■ ~ **saturated felt** asfaltovaná

lepenka, asfaltovaný izolační pás ■ ~ **sheet**

asfaltovaný pás (*izolační*) ■ ~ **tank** zásobník na

asfalt ■ ~ **topping** asfaltování vozovky; asfaltová

vrstva, asfaltový koberec vozovky ■ ~ **tube** asfaltová

trubka ■ ~ **works** asfaltovna; asfaltérské práce

asphaltene asfalten

asphalter asfaltér

asphaltic asfaltový ■ ~ **bitumen** asfaltová živice

■ ~ **concrete** asfaltový beton ■ ~ **mortar** asfaltová

malta ■ ~ **putty** asfaltový tmel

aspherical asférický *opt., geom.*

asphyxiant dusivá látka

asphyxiating gas dusivý plyn

aspirail větrací otvor (*jámy*)

aspirate nasávat

aspirating nasávání; nasávací ■ ~ **stroke** nasávací zdvih

aspiration aspirace, sání, nasávání; odsávání

aspirator aspirátor, nasávací přístroj; odtah, vývěva; respirátor, dýchací přístroj

aspiral ventilační otvor

assailing wind přepadový vítr *zem., lesn.*

assay zkouška, přezkoušení, stanovení; vzorek (*vzatý pro rozbor*); kvantitativní rozbor (*na obsah kovu v rudě*); analyzovat, zkoušet na obsah kovu v rudě

■ ~ **balance** vzorkovací váhy, analytické váhy

assayer analytik

assaying analýza vzorku (*na rudu*); zkoušení (*obsahu kovu v rudě*); prubřívání

assemblage kompletace (*jednotlivých kusů výrobku*), sestavení, složení, montáž; scelování (*pozemeků*); společenstvo; množina *mat.*, soubor *mat.*

assemble kompletovat (*jednotlivé kusy výrobku*), sestavovat, skládat dohromady, montovat, shromažďovat ■ ~ **frame** montovaný rám, montovaná rámová konstrukce

assembler assembler *poč.*, sestavující program (*jazyka symbolických adres*) *poč.*; sázítko *polygr.*, sběrač *polygr.*; montér ■ ~ **box** sázítko, sběrač (*sázecího stroje*)

assembling kompletace, sestavování, skládání, montáž, instalace ▫ ~ **area** montážní plocha ▫ ~ **crew** montážní četa ▫ ~ **department** montážní oddělení, montážní hala ▫ ~ **drawing** montážní výkres ▫ ~ **mark** montážní značka ▫ ~ **pin** montážní kolík, středící kolík ▫ ~ **scaffold(ing)** montážní lešení ▫ ~ **time** doba překladu

assembly kompletace, skládání, sestavování, montáž; montážní jednotka, montážní skupina, montážní celek; skladba; souvrství; množina fyz.; sázení *polygr.* ▫ ~ **adhesive** konstrukční lepidlo; laminační pojivo ▫ ~ **belt** běžící pás, montážní pás ▫ ~ **conditions** montážní podmínky ▫ ~ **crane** montážní jeřáb ▫ ~ **diagram** montážní schéma, montážní diagram ▫ ~ **fixture** montážní přípravek ▫ ~ **group** konstrukční skupina, montážní celek ▫ ~ **hall** montážní hala, montovna; aula, zasedací síň, shromažďovací sál ▫ ~ **hole** montážní otvor ▫ ~ **instructions** návod k montáži ▫ ~ **jig** montážní přípravek ▫ ~ **line** montážní linka, výrobní pás, běžící pás ▫ ~ **line production** pásová výroba, výroba na montážní lince ▫ ~ **of atoms** soubor atomů ▫ ~ **of drawings** skládání výkresů ▫ ~ **of particles** soustava částic ▫ ~ **press** montážní lis ▫ ~ **production** montážní výroba ▫ ~ **program** asembler ▫ ~ **project** montážní projekt ▫ ~ **room** aula, sál, shromažďovací prostor; montážní hala, montovna ▫ ~ **schedule** montážní plán ▫ ~ **stand** montážní stojan ▫ ~ **tools** montážní nářadí

assert zajistit, zabezpečit

assertion jednotková logická funkce, výrok, tvrzení; uplatnění; prosazení

assess odhadnout, posoudit, stanovovat; ocenit; vyměřovat; zdaňovat

assessable zdanitelný *ek.*; povinný hradit škody

assessment odhad (*škody, daně*), stanovení, určení; posouzení, ohodnocení, vyhodnocení, zhodnocení; ocenění; výměr (*povinnosti*), vyměření (*dávky*); zdanění; daňová soustava ▫ ~ **of personnel** hodnocení pracovníků

assessor daňový inspektor, daňový odhadce; soudní poradce; likvidátor *poj.*

asset aktivní položka, aktivum, majetková hodnota

assets aktiva; celkový majetek, stav jmění; konkurzní podstata; majetková podstata

assign postoupit, převést (*majetek*); určit; přiřadit, přidělit

assignment asignace (*komu*), převedení

assigned přiřazený, přidělený

assignee zmocněnec; právní nástupce

assignment úkol, úloha, převod; stanovení, určení, specifikace; přiřazení, přidělení; rozvrhování dopravy *st. sil.* ▫ ~ **of a copyright** převod autorských práv ▫ ~ **problem** přiřazovací problém

assimilation asimilace, přizpůsobení

assist pomáhat, podporovat; přispět

assistance pomoc, podpora; přispění

assistant asistent, spolupracovník, pomocník,

zástupce ▫ ~ **driver** závozník

assize válcový kámen, buben

associate partner, společník; přidružený, přičleněný; přičlenit; spojit se, sjednotit se ▫ ~ **associated** přidružený, přiřazený, sdružený, skupinový ▫ ~ **association** asociace, spolek, společenství, svaz; přičlenění, přidružení

associative memory asociativní paměť *poč.*

assort (roz)třídit; rozdužovat; sestavovat

assorting třídící ▫ ~ **apparatus** třídící přístroj ▫ ~ **machine** třídíčka, třídící stroj

assortment sortiment zboží, výběr zboží; kolekce, souprava zboží; roztrídění; rozdužování

assume předpokládat, domnívat se; přijímat; předstírat ▫ ~ **value** nabývat hodnoty

assumption domněnka, předpoklad; převzetí, uchození

assurance ujištění; zajištění; pojištění (*životní*) ▫ ~ **coefficient** součinitel bezpečnosti

assure zaručovat; zabezpečovat; pojišťovat

assured pojištěnec, pojištěný

astable astabilní, nestabilní

astacin astacin (*purpurová látka vznikající oxidací z červeného barviva raků*)

astatic astatický

astatine astat

astaxanthin astaxantin

astel vypoření stropu *horn.*, vyztužení stropu *horn.*

asterane asteran

asterisk hvězdička (*v tisku*) *polygr.*

asteroid asteroid *astr.*, planetka *astr.*

astigmatism astigmatismus (*vada optických zobrazovacích soustav s kulovými plochami*)

astrofoil astralon, transparentní fólie

astragal astragal (*spojovací článek ant. staveb*), obloun sloupu; kroužek *stav.*

astream po proudu

astrochemistry astrochemie (*obor zabývající se chem. složením nebeských těles a chem. reakcemi probíhajícími ve vesmíru*)

astronomer astronom, hvězdář

astronomical astronomický ▫ ~ **clock** astronomické hodiny, orloj ▫ ~ **telescope** astronomický dalekohled, hvězdářský dalekohled ▫ ~ **unit** astronomická jednotka

astronomy astronomie

astrophysics astrofyzika

astryl astryl *chem.* (*směs třaskavé rtuti a azidu stříbrného*)

Asturian phase asturská fáze (*variského vrásnění*) *geol.*

astylar bez pilastrů *arch.*, bezesloupový *arch.*

asymmetric(al) asymetrický, nesymetrický, nesouměrný ▫ ~ **carbon** asymetrický uhlík ▫ ~ **top** asymetrický rotátor, asymetrický setrvačnik

asymmetry asymetrie, nesymetrie, nesouměrnost

asymptote asymptota *geom.*

asymptotic(al) asymptotický *geom.*

asynchronism asynchronizmus *el.*, nesoudobost *el.*

asynchronous asynchronní, nesoudobý ■ ~ **computer** asynchronní počítač ■ ~ **motor** asynchronní motor ■ ~ **timer** asynchronní časovač

atactic ataktický

ataxic nevrtěvnatý (*rudní ložisko*) *geol.*

atelier ateliér, dílna

atilt nakloněný, náchýlený

atisine atizin

atlante atlant *arch.* (*plastika mužské postavy ve funkci svislé podpory*)

atlas atlas *geogr.*, *polygr.* ■ ~ **cedar** cedr atlaský *dřev.*

atmogenic atmogenní (vzniklý *eolickou činností nebo kondenzací*) *geol.*

atmolysis atmolýza *chem.* (*dělení plynů difúzí*)

atmosphere atmosféra, ovzduší, plynné prostředí ■ ~ **sampling** odběr vzorků vzduchu

atmospheric atmosférický ■ ~ **absorption** atmosférický útlum *rad.* ■ ~ **action** vliv povětrnosti ■ ~ **back radiation** zpětné záření atmosféry ■ ~ **braking** brzdění odporem vzduchu ■ ~ **circulation** proudění vzduchu ■ ~ **conditions** atmosférické podmínky ■ ~ **disturbance** atmosférická porucha ■ ~ **humidity** (*též atmospheric moisture*) vzdušná vlhkost ■ ~ **noise** atmosférický šum *rad.* ■ ~ **pressure** atmosférický tlak ■ ~ **temperature** teplota ovzduší ■ ~ **water** atmosférická voda, voda v ovzduší

atom atom ■ ~ **bomb** atomová bomba ■ ~ **constitution** stavba atomu ■ ~ **physics** fyzika atomového jádra ■ ~ **recombination** rekombinace atomu

atomic atomový; atomární ■ ~ **arrangement** konfigurace atomů (*v molekule*) *j. fyz.* ■ ~ **battery** atomový článek, jaderná baterie ■ ~ **blast** atomový výbuch ■ ~ **bomb** atomová bomba ■ ~ **bond** kovalentní vazba ■ ~ **burst** atomový výbuch ■ ~ **charge** atomové číslo ■ ~ **chart** tabulka atomových hmotností ■ ~ **clock** atomové hodiny ■ ~ **cloud** atomový mrak, oblak atomů ■ ~ **collision** atomová srážka ■ ~ **constant** atomová konstanta ■ ~ **core** atomový zbytek ■ ~ **diameter** průměr atomu ■ ~ **displacement** vyražení atomů, přemísťování atomů ■ ~ **electron** vázaný elektron ■ ~ **energy** atomová energie ■ ~ **explosion** atomový výbuch ■ ~ **fuel** jaderné palivo ■ ~ **furnace** jaderný reaktor ■ ~ **kernel** atomové jádro ■ ~ **mass** atomová hmotnost ■ ~ **nucleus** atomové jádro ■ ~ **number** atomové číslo ■ ~ **orbital** atomový orbital ■ ~ **photoelectric effect** atomový fotoelektrický jev, fotoionizace ■ ~ **pile** atomový reaktor, jaderný reaktor ■ ~ **power** atomová energie, jaderná energie ■ ~ **power plant** (*též atomic power station*) atomová elektrárna, jaderná elektrárna ■ ~ **powered** na atomový pohon, s atomovým pohonem ■ ~ **radius** atomový poloměr ■ ~ **reaction** reakce atomů ■ ~ **reactor** atomový reaktor ■ ~ **research** atomový výzkum ■ ~ **space lattice** atomová mřížka ■ ~ **spectroscopy** atomová spektroskopie

■ ~ **structure** atomová struktura ■ ~ **theory** atomová teorie ■ ~ **timing device** atomové hodiny ■ ~ **waste** atomový odpad, radioaktivní odpad ■ ~ **weight** atomová hmotnost

atomics atomová fyzika, atomistika

atomization atomizace; jemné rozprašování; drobení, rozdrobení, tříštění, roztříštění, rozkládání, rozložení na drobné, nepatrné jednotlivosti, částičky ■ ~ **ability** rozprašovací schopnost

atomize atomizovat, rozdělovat na atomy; jemně rozprašovat, jemně rozstříkavat

atomizer atomizér, rozprašovač, rozprašovací zařízení, rozprašovací tryska; mlýn na velmi jemné mletí

atomizing nozzle rozprašovací tryska

atrium atrium, vnitřní dvůr, nádvoří

atropine atropin (*prudce jedovatý alkaloid*)

atropyl atropoyl

attach připevnit, připojit, přichytit (*k čemu*), přilepit, vázat

attachable zabavitelný

attached přímo (*kontaktně*) připevněný; přimontovaný, namontovaný; přivázaný; přilepený ■ ~ **balcony** konzolový balkon (*hledišť*) ■ ~ **water** vázaná voda

attachment připevnění, připojení, připoutání, navázání; příslušenství, přídavné zařízení (*stroje*); nástavec (*kružítko*); obstavení (*dluhu, majetku*), zabavení; dodatek (*k dokumentu*) ■ ~ **flange** spojovací příruba ■ ~ **plug** upevňovací kolík *el.*

attack napadení, působení; záběr (*při ražení tunelu*) *horn.*; napadnout; korodovat

attain docílit, dosáhnout (*úspěchu*)

attainable dosažitelný

attempt pokus, snaha; pokusit se, usilovat (*o co*)

attend obsluhovat (*stroj*); dohlížet

attendance obsluha (*stroje, zařízení*); dohled, dozor; služba; obstarávání; údržba; docházka, účast

attendant operátor, obsluha, dozorce; průvodce; společník; doprovodný, průvodní

attended operation provoz s obsluhou

attention výstřaha, upozornění; dozor, obsluha; péče

Attention! Pozor!

attenuate zeslabit, oslabit, tlumit

attenuated zeslabený, tlumený

attenuation zeslabení, útlum; zúžení; zmenšení; zředění ■ ~ **distortion** útlumové zkreslení

attenuator atenuátor, útlumový článek, zeslabovač

attest osvědčení, ověření; ověřit, dokazovat, dosvědčit, osvědčit

attestation atestace, osvědčení, ověření, svědecký důkaz

attested copy ověření kopie

attic podkrovní místnost, podkrovní patro, podkrovní ■ ~ **floor** podkrovní podlaží, podkrovní ■ ~ **window** vikýř, střešní okno

attitude postoj, stanovisko; vztah; poloha v prostoru *let.* ■ ~ **of groundwater level** úroveň hladiny podzemní vody

attle jalovina, hlušina; základka *horn.*; opuštěné důlní dílo *horn.*; základat

attract přitahovat; získávat

attracting force přitažlivá síla; přitahování

attraction atrakce, přitažlivost, přitahování ■ ~ **zone** spádový obvod *stav.*; spádová oblast *stav.*, spádové území *stav.*

attractive atraktivní, lákavý, přitažlivý ■ ~ **force** přitažlivá síla

attribute atribut, charakteristický znak, příznak; připisovat (*komu*), přiřadit, přisoudit

attrition tření, otěr; oděr, odírání; obroušování; roztržení (*kovových prášků*); úbytek pracovních sil (*přirozený*) ■ ~ **resistance** odolnost proti obrušování ■ ~ **test** zkouška otěru, zkouška obrušování

atypical atypický, neobvyklý

auction aukce, dražba; aukční; (vy)dražit

auctioned vydražený, prodaný v aukci

audibility slyšitelnost

audible slyšitelný, akustický ■ ~ **alarm** zvuková (*akustická*) signalizace ■ ~ **signal** akustická návest, zvukový signál ■ ~ **warning** akustická signalizace

audio zvuk; reprodukce zvuku; zvukový *fyz.*; nízkofrekvenční *rad.*, elektroakustický ■ ~ **power** nízkofrekvenční výkon ■ ~ **tape** magnetofonový pásek; zvuková páska ■ ~ **terminal** hlasový terminál

audiocassette magnetofonová kazeta

audiograph audiograf (*akustický měřicí přístroj*)

audiometer audiometr (*přístroj pro vyšetřování sluchu*)

audiovisual audiovizuální

audit audit, revize (*úctů*), (*finanční*) kontrola; provádět audit, kontrolovat (*účty*); monitorovat

auditor auditor, revizor (*úctů*)

auditorium sál, síň; hlediště; posluchárna

auger spirálový vrták; šnek (*šnekového dopravníku*) ■ ~ **bit** hadovitý vrták ■ ~ **of bailer type** ventilový vrták, naběrák, kalovka ■ ~ **stem** zátěžka (*vrtné soupravy*); vrtný beran

augment augit *min.*

augment zvětšovat, zvyšovat, rozšiřovat, rozmnožit

augmentation zvětšení, zvýšení, vzrůst; přírůstek

augmented rozšířený, zvětšený

aural sluchový

aurate zlatitan

aureate zlatit, pozlatit, pozlacovat

aureola (*aureole*) aureola (*zář kolem slunce nebo měsíce*); kontaktní dvůr

aureolin kobaltová žluť

aureomycin aureomycin (*antibiotikum*)

aureous zlatý; obsahující zlato

auric zlatý; obsahující zlato; zlatitý *chem.* ■ ~ **acid** kyselina zlatitá

auriferous zlatonosný, obsahující zlato (*o rudě*) ■ ~ **vein** zlatonosná žíla

auripigment auripigment *min.* (*jednoklomný nerost, siriak arzenu*)

aurite zlatnan *chem.*

aurora (*polaris*) polární záře *astr.*

aurous zlatný *chem.* ■ ~ **acid** kyselina zlatná

aureum zlato

auspices záštita; patronát

austempering izotermické kalení

austenite austenit *hut.* (*strukturní složka oceli, tuhý roztok uhlíku v železe*), alfa-železo *hut.*

austenitic austenitický ■ ~ **steel** austenitická ocel *hut.*

austenization austenizace *hut.* (*ohřev oceli nad kritické teploty a přeměna feritické n. feritocementitické struktury na austenitickou*)

authentic copy ověřená kopie

authenticate ověřit (*pravost*) (*úředně*)

authenticity autentičnost, pravost

authigenic autigenní *geol.*

author autor, původce

author's alteration autorská korektura

authoring language výukový jazyk

authority autorita, uznávaný odborník; úřad, orgán, instituce; oprávnění, (*úřední*) pravomoc; zmocnění

authorization autorizace, oprávnění, schválení, zmocnění, udělení plné moci

authorization code přístupový kód, opravňovací kód

authorize autorizovat, oprávnit, zmocnit, zplnomocnit; úředně schválit

authorized autorizovaný, oprávněný, zplnomocněný; úředně schválený ■ ~ **maximum demand** pohotový výkon *en.* ■ ~ **representative** oprávněný zástupce, zmocněnec

auto automatický; automobil ■ ~ **arrange** automatická úprava ■ ~ **assign** automatické přiřazení ■ ~ **rental**

office *am.* půjčovna aut

autoalarm device samočinné poplašné zařízení

autoantibody autoprotilátka

autoarchy autarkie *ek.* (*soběstačnost*)

autobus autobus

autocar automobil

autocatalysis autokatalýza (*urychlování chem. reakce působením katalyzátoru, kt. vzniká jako její produkt*)

autochoke samočinný sytič

autochthonous autochtonní

autochthonous fold autochtonní vrása *geol.*

autoclase autokláza *geol.*

autoclave autokláv

autoclaved tepelně zpracovávaný v autoklávu ■ ~ **aerated concrete** pórovitý beton

autocode autokód

autocontrol automatická kontrola, automatické řízení

autocorrelation autokorelace, automatická oprava

autocrane automobilový jeřáb, jeřáb na automobilovém podvozku

autocycle motorové kolo; lehký motocykl

autodissociation autodisociace

autoelectrician autoelektrikář
autoexcitation samobuzení *el.*
auto-financing samofinancování
autogenous/ cutting autogenní řezání, řezání plamenem ▪ ~ **heating** samozažhívání, samovolné zažhívání ▪ ~ **welding** svařování plamenem
autogiro autogýra *let.* (*letadlo s otáčivými nosnými plochami a s tažnou vrtulí, vírmík, gyroplán*)
autograph autograf; autogram, rukopis, vlastnoruční podpis; vlastnoručně podepsat
autohoist zvedací plošina *aut.*
autoignition samozápal, samovznícení ▪ ~ **temperature** teplota samovznícení
autoindexing automatické indexování
autolink automatické spojení
autolift zvedací plošina *aut.*, zvedák *aut.*
autolysis autolýza
automate automatizovat (*zavádět automatizaci*)
automated automatizovaný
automatic(al) automatický, samočinný ▪ ~ **acceleration** automatické zrychlení ▪ ~ **action** automatické působení ▪ ~ **advance** automatický předstih *aut.* ▪ ~ **aiming** automatické zaměřování ▪ ~ **answer** automatická odpověď ▪ ~ **balance** automatické váhy ▪ ~ **billing** automatické účtování ▪ ~ **brake** samočinná brzda *aut.* ▪ ~ **cager** mechanický narážec ▪ ~ **call point** automatický požární hlásič ▪ ~ **carfeeder** mechanický narážec ▪ ~ **catch** samočinná západka *stroj.* ▪ ~ **choke** samočinný sytič ▪ ~ **closed-loop control** automatická zpětnovazební regulace ▪ ~ **clutch** samočinná spojka *aut.* ▪ ~ **control** automatické řízení; samočinná regulace ▪ ~ **controller** samočinný spínač; automatický regulátor ▪ ~ **coupler** samočinné spřáhlo *žel.* ▪ ~ **cut-out** automatický vypínač ▪ ~ **dialling** automatická volba ▪ ~ **discharge** samočinné vybití, samočinné vyprazdňování ▪ ~ **discharger** automatický vykládač ▪ ~ **door** dveře s automatickým otevíráním ▪ ~ **exchange** automatická (*telefonní*) ústředna ▪ ~ **feed** automatický posuv; samočinné podávání ▪ ~ **feed grate** řetězový rošt; rošt s automatickým podáváním ▪ ~ **filler** automatická plnička ▪ ~ **flap** samočinná klapka ▪ ~ **gate closing** automatické uzavírání dveří, automatické uzavírání vrat ▪ ~ **gearbox** samočinná převodovka ▪ ~ **governor** samočinný regulátor *el.*, automatický regulátor *el.* ▪ ~ **handling** automatické zpracování ▪ ~ **input** automatický vstup ▪ ~ **lathe** soustružnický automat ▪ ~ **lubrication** samočinné mazání ▪ ~ **machine** automat (*stroj*) ▪ ~ **metal forming machine** tvářecí automat ▪ ~ **metering** samočinné měření, samočinné dávkování ▪ ~ **mode** automatický režim ▪ ~ **packing** samočinné těsnění ▪ ~ **processing** automatické zpracování (*dat*) *poč.* ▪ ~ **recalculation** automatický přepočít ▪ ~ **recording gauge** limnigraf ▪ ~ **regulating system** automatický regulační systém ▪ ~ **regulator** automatický regulátor ▪ ~ **remote control**

automatické dálkové ovládání ▪ ~ **sampler** automatický vzorkovač, automatický přístroj na odběr vzorků ▪ ~ **scales** automatické váhy ▪ ~ **schedule line** automatické rozvržení ▪ ~ **screw lathe** podélný automatický soustruh ▪ ~ **search** automatické vyhledávání ▪ ~ **shift** automatické řazení ▪ ~ **siphon** násoskový přeliv *stav.* ▪ ~ **speed control** automatická regulace rychlosti ▪ ~ **stabilizer** automatický stabilizátor ▪ ~ **start** automatické spuštění ▪ ~ **stoker** samočinný příkladač (*paliva na rošt*) ▪ ~ **stop** koncový vypínač; samočinně vypínající doraz; zabezpečovací automatické traťové zařízení ▪ ~ **switch** automatický vypínač, automatický spínač ▪ ~ **switching** automatické přepínání ▪ ~ **telling machine (ATM)** bankomat ▪ ~ **tipper** automatický vyklápač, automatické vyklápačí zařízení; shazovací vozík ▪ ~ **tippler** automatický výklopník ▪ ~ **tracing** automatické sledování ▪ ~ **train identification** automatická identifikace vlaků *žel.* ▪ ~ **train-stopping device** autostop (*automatické zabezpečovací traťové zařízení*) ▪ ~ **transfer** automatický převod ▪ ~ **washer** automatická pračka ▪ ~ **weigher** automatické váhy ▪ ~ **welding** automatické svařování
automatically automaticky, samočinně ▪ ~ **adjusting** samonastavitelný ▪ ~ **regulated** samočinně regulovaný
automatics automatika (*teorie automatizace*)
automation automatizace, mechanizace ▪ ~ **level** stupeň automatizace ▪ ~ **technology** automatizační technika
automatize automatizovat
automaton automat ▪ ~ **theory** teorie automatů
autometamorphism autometamorfóza *geol.*
automobile automobil ▪ ~ **engineering** automobilová technika ▪ ~ **glass** bezpečnostní sklo pro vozidla ▪ ~ **industry** automobilový průmysl ▪ ~ **manufacturer** *am.* výrobce automobilů ▪ ~ **mechanic** automechanik ▪ ~ **radio set** (*těž automobile receiver*) autorádío ▪ ~ **trade** obchod s automobily ▪ ~ **wagon** nákladní automobil
automorphic automorfní *mat.*; idiomorfní *geol.*
automotive automobilový (*týkající se automobilové techniky*) ▪ ~ **gas oil** motorový nafta ▪ ~ **industry** automobilový průmysl ▪ ~ **lift** zvedák na automobil ▪ ~ **service station** čerpací stanice (*pohonných hmot*) pro automobily ▪ ~ **shop** automobilová dílna ▪ ~ **supplies** příslušenství automobilů ▪ ~ **truck** nákladní automobil
autonomous autonomní, nezávislý, samosprávný ▪ ~ **system** autonomní systém
autonomy autonomie *ek.*, samospráva *ek.*, samostatnost *ek.*
autooxidation autooxidace, samookysličování
autopatrol grader autogrejdř (*stroj určený k udržbě silnic*), motorový srovnávač
autopilot autopilot, samočinný pilot
autopolymerization autopolymerace

autopolyploidy autopolyploidie

autoprotolytic autoprotolytický

autopsy pitva

autoradio autorádio

autoreducing autoredukční (*dálkoměr*) *geod.*

autoregressive autoregresní

autorestart automatický restart (*programu*) *poč.*

autoroute dálnice (*ve Francii*)

autorun automatické spuštění (*programu*) *poč.*

autosave automatické ukládání *poč.*

autosort automatické třídění

autostrada dálnice (*v Itálii*)

autosyn autosyn (*druh selsynu*)

autotracer automatická vektorizace

autotransformer autotransformátor *el.* (*transformátor mající část elektrického vinutí společnou pro průchod primárního i sekundárního proudu*), úsporný transformátor *el.*

autotrophic autotrofní

autotruck nákladní automobil

autotype autotyp *polygr.* (*výsledný obraz vzniklý na šotku použitím autotypie*)

autowrap automatické zalamování řádků *polygr.*

Autunian autun *geol.* (*spodní stupeň permu*)

auxanometer auximetr *lesn.*, přírůstoměr *lesn.* (*přístroj měřící n. zapisující růst rostliny*)

auxiliary pomocník, pomocný pracovník, pomocná síla; pomocné zařízení, příslušenství, pomůcka; pomocný, přídavný, vedlejší, doplňující ▪ ~ **agent** pomocný prostředek ▪ ~ **air** přídavný vzduch, sekundární vzduch ▪ ~ **boiler** záložní kotel, pomocný kotel ▪ ~ **device** pomocné zařízení ▪ ~ **engine** pomocný motor ▪ ~ **equipment** pomocné zařízení, přídavné zařízení ▪ ~ **fan** pomocný větrák ▪ ~ **fault** druhořadý zlom *geol.* ▪ ~ **file** pomocný soubor ▪ ~ **firing** přídavné palivo ▪ ~ **gearbox** rozdělovací převodovka; přídavná převodovka ▪ ~ **jet** pomocná tryska ▪ ~ **mechanization** pomocná mechanizace ▪ ~ **memory** pomocná paměť, přídavná paměť, podpůrná paměť ▪ ~ **power** pohotový výkon ▪ ~ **relay** pomocné relé ▪ ~ **routine** pomocný postup ▪ ~ **storage** vnější paměť, pomocná paměť, sekundární paměť, přídavná paměť ▪ ~ **train** zvláštní vlak, mimořádný vlak ▪ ~ **transmission** přídavná převodovka; redukční převodovka ▪ ~ **turbine** pomocná turbína ▪ ~ **winding** přídavné vinutí *el.* ▪ ~ **work** dodatečné práce, pomocná práce

auximeter auximetr, přírůstkoměr

auxin auxin *lesn.*, růstový regulátor *lesn.*

auxochrome auxochrom

auxotroph auxotrof

avail výhoda *ek.*, zisk *ek.*; výnos; výtěžek

availability dostupnost, dosažitelnost; upotřebitelnost, použitelnost, disponibilita

available dostupný, přístupný, k dispozici, disponibilní; použitelný, upotřebitelný; užitečný ▪ ~ **chlorine** aktivní chlor ▪ ~ **head** využitelná tlaková výška vody ▪ ~ **heat** využitelné teplo

▪ ~ **oxygen** aktivní kyslík ▪ ~ **power** pohotový výkon

avalanche lavina ▪ ~ **area** lavinové území ▪ ~ **like** lavinovitý ▪ ~ **quenching** lavinové zhašení

aven vertikální dobývání *horn.*, komínové dobývání *horn.*

aventurine aventurin *min.*, aventurin (*odráda křemene, ozdobný kámen s rozptýlenými šupinkami slidy*)

avenue (*AVE*) alej, stromořadí; široká ulice, třída

average průměr, střední hodnota; havárie *poj.*, pojistná událost (*námořní*) *poj.*; vypočítat průměr ▪ ~ **consumption** průměrná spotřeba ▪ ~ **deviation** průměrná odchylka, střední odchylka ▪ ~ **fuel economy** průměrná spotřeba ▪ ~ **illumination** střední intenzita osvětlení ▪ ~ **lifetime** průměrná životnost ▪ ~ **precipitation over area** výška srážek ▪ ~ **rate** průměrná velikost; průměrná sazba *ek.* ▪ ~ **time of use** průměrná životnost ▪ ~ **velocity** průřezová rychlost, průměrná rychlost

averaging průměrování, středování, vyrovnávání

avian ptáci

aviary voliéra

aviation letectví; letecký ▪ ~ **engineering** letecká technika ▪ ~ **fuel** letecké palivo, letecké pohonné hmoty ▪ ~ **spirit** letecké palivo, letecký benzin ▪ ~ **turbine fuel** letecký petrolej, petrolej pro proudové motory

aviette lehký letoun, letadélko

Avogadro's principle Avogadrův zákon *fyz.*

avoid (z)rušit; zbavit účinnosti; vyhnout se

avoidance odstoupení (*od závazku*), zrušení účinnosti

avulsion odtržení, utržení; přirozené zmenšení území

award cena, odměna, vyznamenání; arbitrážní rozhodnutí; udělit, přiknout, přiznat ▪ ~ **con-**

struction permit udělit stavební povolení

awner klasňovač *zem.*

awning plátěná markýza; vyklápecí okno (*zavěšené nahoře*)

axe sekera; zednické kladívko; špičák, nosák; sekat sekerou; drasticky omezit *ek.* ▪ ~ **helve** násada sekery, topůrko sekery

axerophthol axerofтол

axhammer zednické kladivo

axial axiální, osový ▪ ~ **angle** osový úhel *poč.*

▪ ~ **bearing** axiální ložisko ▪ ~ **clearance** osová vůle *stroj.* ▪ ~ **compressor** axiální kompresor, osový kompresor ▪ ~ **coordinates** osové souřadnice ▪ ~ **dispersion** axiální disperze, zpětné promíchávání ▪ ~ **displacement** axiální posuv, posunutí ve směru osy ▪ ~ **fan** axiální ventilátor, osový ventilátor ▪ ~ **flow pump** axiální čerpadlo, osové čerpadlo ▪ ~ **flow turbine** axiální turbína ▪ ~ **force** osová síla ▪ ~ **load** axiální zatížení, osové zatížení; nápravový tlak; tlak na vrtný nástroj ▪ ~ **pressure** osový tlak ▪ ~ **ratio** poměr os, poměr základních parametrů mřížky ▪ ~ **stress** axiální napětí, osové namáhání ▪ ~ **substituent** axiální substituent ▪ ~ **tension** osový tah ▪ ~ **thrust** osový tlak

axiality osovost

axillarine axillarin

axiom axiom

axiomatic axiomatický

axiomatics axiomatika (*množina axiomů dané teorie*) *mat.*

axis osa; přímka ■ **~ of centre of gravity** těžnice ■ **~ of channel surface** osa toku, osa kanálu ■ **~ of gravity** těžnice ■ **~ of sight** záměrná osa *geod.* ■ **~ of stream** proudnice ■ **~ of symmetry** osa souměrnosti ■ **~ plane** osová rovina *geol.*

axisymmetric osově souměrný

axle osa (*kolesa*); hřídel; náprava ■ **~ arrangement** uspořádání náprav ■ **~ base** rozvor náprav ■ **~ bearing** osové ložisko ■ **~ box** ložisková skříň *žel.*, skříň ložiska nápravy *žel.* ■ **~ box wedge** klín osového ložiska *žel.* ■ **~ break** zlomení nápravy ■ **~ cap** kryt kola *aut.*, kryt nápravy *aut.* ■ **~ damper** tlumič pérování nápravy ■ **~ drive casing** skříň nápravové rozvodovky ■ **~ driving shaft** hnací poloosa ■ **~ end** osový čep *žel.* ■ **~ fork** vidlice (*vidlicové nápravy*) ■ **~ guide stay** rozsocha *žel.* ■ **~ housing** nápravnice; skříň nápravy ■ **~ jack** zvedák (*nápravy*) ■ **~ journal** čep nápravy ■ **~ load** tlak na nápravu, zatížení na nápravu (*vozidla*) ■ **~ load weight** zatížení nápravy ■ **~ notation** uspořádání náprav ■ **~ puller** stahovák polonápravy ■ **~ shaft** náprava dvojkolí *žel.*; dřík nápravy; polonáprava *aut.* ■ **~ shift** posuv náprav ■ **~ springs** odpružení nápravy ■ **~ suspension** zavěšení nápravy; odpružení nápravy ■ **~ vibrations** kmitání nápravy ■ **~ weight** tlak na nápravu *žel.*, zatížení nápravy *žel.*

axonomic chart stereogram *mat.*

axonomic projection axonometrie, axonometrické

promítání (*metoda zobrazování na jednu průmětnu*)

azaborane azaboran

azaserine azaserin (*cytostatické antibiotikum*)

azelaoyl azelaoyl

azeotropic azeotropní, azeotropický

azepine azepin

azete azet

azetidine azetidin

azetine azetin

azide azid

azimuth azimut, směrník; polární úhel; odměr *el.* ■ **~ determination** určení azimutu ■ **~ of declination** azimut odchylky

azine aziny

aziridine aziridin, etylenimin

azirine azirin

azlactone azlaktón

azo compound azosloučenina

azobenzene azobenzen (*základní aromatická azosloučenina*)

azocine azocin

azoic azoický (*z doby před vznikem života*) *geol.*

azoimide azoimid, kyselina azidovodíková

azomethane azometan

azomethine azometin

azonal soil azonální půda

azonine azonin

Azores high azorská výše, anticyklón

azote dusík (*starší název*)

azoxy compound azoxysloučenina

azoxybenzene azoxybenzen

azulene azulen (*bicyklický uhlovodík*)

azurite azurit (*modrý jednoklonný nerost, zásaditý uhličitán mědi*)

Bb

B cells B-buňky

BA (*bank acceptance*) bankovní akcept

babbitt babbitt, ložiskový kov, kompozice

bachelor apartment (*též bachelor flat*) garsoniéra

bachelor house (*též bachelor's home*) svobodárna

bacitracin bacitracin

back rub, záda, hřbet; zadní (*rubová*) strana; hřbet

(*řezného nástroje, frézy, knihy*); opěradlo (*židle*);

nosný podklad; bezprostřední nadloží *horn.*;

strop (*důlní chodby*) *horn.*; podélná trhlina *horn.*;

zadní; zpětný; nezaplacený; podporovat (*koho*);

sponzorovat; opírat, podpírat; couvat ■ **acting**

shovel hloubkové lopatkové rýpadlo ■ **action**

zpětné působení, zpětný chod, opačný účinek,

zpětný účinek ■ **~around** obrátit se *dop. am.* ■ **~axle**

zadní náprava ■ **~balance** protizávaží; svážná

s protizávažím *horn.* ■ **~boarding** podvalování

kož. ■ **~borehole** vrtná díra ve stropu *horn.*

■ **~check-valve** zpětný ventil ■ **~cloth** běhoun;

podklad; spodní tkanina *text.* ■ **~contact** zpětný

kontakt, zpětný dotek; zadní kontakt (*stykače*) *el.*

■ **~coupling** zpětná vazba ■ **~discharge** zpětný

výboj *el.* ■ **~drill** řetačka (*ruční vrtačka*) ■ **~entry**

větrná chodba *horn.* ■ **~face** zadní plocha, zadní

stěna, rub ■ **~filler** zahrnovač, zasypávač ■ **~flow**

zpětný tok ■ **~guy** kotevní lano ■ **~interest**

nedoplacený úrok *ek.* ■ **~intersection** protínání zpět

geod. ■ **~iron** klopka (*hoblika*) ■ **~mixing** zpětné

míchání ■ **~mutation** zpětná mutace ■ **~of arch**

rub klenby ■ **~of timber** rub výdřevy ■ **~off** otočit

zpět; podbrousit; podsoustružit ■ **~out** odstoupit;

odtahovat; vytahovat; vyšroubovat; vycouvat

■ **~plastering** omítání skryté zdi (*ve vzduchové*

mezeře), (za)plentování, rabcování ■ **~pressure**

zpětný tlak, protitlak; tlak na rub konstrukce

■ **~projection** zadní projekce ■ **~puttying**

podtmelení (*skla*) ■ **~reaction** zpětná reakce

■ **~reflection** zpětný odraz ■ **~run** zpětný chod

■ **~shore** šikmá podpěra (*provizorního podepření*

budovy) ■ **~sloping machine** svařovač *lesn.*

■ **~titration** zpětná titrace, retitrace ■ **~up** podpírat,

podporovat; pracovní *poč.*; záložní *poč.* ■ **~up**

spodní vrstva; nosný podklad *stav.*; přepad (*potrubí*);

rubový tisk *polygr.*; zálohování *poč.*; podpůrný;

záložní (*kopie*) ■ **~up computer** záložní počítač

■ **~up energy** doplňková energie *el.* ■ **~up mix**

betonová výplň (*fasádního panelu*) ■ **~up of data** zálohování dat *poč.* ■ **~up strip** spárová vložka (*pod tmel*) ■ **~up unit** záložní jednotka ■ **~up wall** podkladní zdivo, zeď pod obkladem ■ **~vent** přívod čerstvého vzduchu ■ **~voltage** závěrné napětí, zpětné napětí

backacter rýpadlo s hloubkovou lopatou, lžicové rýpadlo

backboard zadní deska, zadní prkno; opěradlo; (*tenisová*) cvičná stěna; odrazová deska (*košíkové*)

backbone páteř; hlavní řetěz polypeptidu *chem.*

■ **~label** hřbetní štítek ■ **~road** magistrála

backer vložka dilatační spáry, spárová vložka (*pod tmel*); finanční společník *ek.*

backfall opačný sklon

backfill základka, materiál pro zásyp, zához, zavážka; zahrnutí (*výkopu*); nenosné výplňové zdivo *stav.*;

zakládat (*prostor za pažením*) *horn.*; zasypávat (*vytěžená důlní díla*) *horn.* ■ **~under pressure** zakládat (*pod tlakem*); vtačovat

backfiller zahrnovač, stroj na zahrnování výkopů

backfilling zasypávání (*zeminou*), zához, zásyp;

zakládání (*prostoru za výztuží*) *horn.*; základka (*vyrubaných prostor*) *horn.*

backfire zpětný zážeh, zpětný plamen; zpětný náraz při roztáčení *aut.*; protipožár *lesn.*

backflow zpětný tok, vratný proud ■ **~preventer** (*též backflow valve*) zpětná klapka

background podklad (*omítky*), podloží; pozadí *fol.*; biografické údaje, zázemí; příprava ■ **~blackening** zčernání pozadí ■ **~count** impulz pozadí *j. fyz.*

■ **~display** zobrazování na pozadí ■ **~material** podkladový materiál, podklad ■ **~noise** šum pozadí, základní šum ■ **~research** rešerše

backing zadní zdivo, zadní vrstva; nosný podklad, opěrná konstrukce; výplň, výplňové zdivo; obezdívka, nadezdívka; levé stáčení (*větru*) *meteo.*; podložka *el.*;

opora, podpora; vnější; záložní; levotočivý *meteo.* ■ **~masonry** výplňové zdivo ■ **~memory** záložní paměť *poč.* ■ **~storage** (*též backing store*) záložní paměť *poč.* ■ **~up screw** upínací šroub

backland zázemí *geol.*

backlash (*nežádoucí*) vůle, boční vůle; mrtvý chod; zpětné proudění vzduchu (*do důlních prostor po*

výbuchu plynu) *horn.* ■ **~elimination** odstranění vůle, odstranění mrtvého chodu

backlighting osvětlení pozadí

backlog nahromaděná práce, nedodělek, nevyřízená úloha, nevyřízená věc

backplane propojovací rovina

backscatter(ing) zpětný rozptyl *j. fyz.* ■ **~factor** faktor zpětného rozptylu *j. fyz.*

backshift odpolední směna

backslash zpětné (*obrácené*) lomítko *poč.*, oddělovací znak *poč.*

backspace krok zpět (*zpětná klávesa na klávesnici*) *poč.*

backsplash odstřík; odstříková lišta (*za dřezem*)

backspring lock západka

backstage zákulisí *div.*

backstairs zadní schodiště, schodiště pro personál

backstay kotevní táhlo (*derikového jeřábu*), kotevní lano; zadní stěh *lod.*

backstop pojištění proti zpětnému chodu (*dopravníku*)

backward zpáteční, zpětný, zadní, směřující dozadu; zaostalý; dozadu, nazpět, pozpátku ■ ~ **erosion** zpětná eroze ■ ~ **movement** zpětný pohyb ■ ~ **reading** zpětné čtení, zpětné snímání ■ ~ **reference** zpětný odkaz ■ ~ **torque** zpětný moment ■ ~ **wave** zpětná vlna

backwardness zaostalost

backwater vzdutí, vzdutá voda ■ ~ **area** (též *back-water zone*) zatopené území

backwave zpětná vlna

backwearing ústup (*svahu apod.*)

bacteria bakterie ■ ~ **filter** biologický filtr

bacterial bakteriální

bactericidal baktericidní

bacteriochlorophyll bakteriochlorofyl

bacteriology bakteriologie

bacteriophage bakteriofág

bacteriostatic bakteriostatický

bacterium bakterie

bad špatný, chybný, vadný, poškozený; škodlivý; zkažený (*o potravinách*) ■ ~ **command** chybný příkaz ■ ~ **crops** neúroda ■ ~ **top** slabý strop, špatný strop

badge znak; značka; odznak

baffle přepážka, příčka, mezistěna; ozvučnice; tlumič zvuku; stínidlo (*u zdroje světla*); krycí plech; zarážka (*větracího zařízení*); usměrňovač (*toku*); normá stěna; tlumič (*hluku*); odrážet; odvádět směr (*proudu*), měnit směr ■ ~ **block** rozrážec ■ ~ **paint** zastírací nátěr

baffling změna směru

bag sáček, pytel, vak; kapsa, dutina (*v hornině vyplněná vodou nebo plynem*); nálož; textilní filtr; množina *mat.*; pytlovat ■ ~ **up** nasáčekovat

bagasse bagasa (*z cukrové třtiny*)

baggage zavazadlo ■ ~ **office** úschovna zavazadel

bagged balený v pytlích, pytlovaný

bagging pytlovina; pytlování; zahlazeni (*betonového povrchu maltou*)

bail záruka; soudní kauce; vnější opevnění; přepážka ve stáji; třmen; závěs (*vrtný*); těžit ropu; vyčerpat vodu (*z jímky*)

bailer těžní lžice (*s klapkou a dna*), kalovka, lžicový ventilový vrták; deponent *ek.*, vkladatel *ek.*

bailey hradní nádvoří *arch.*; vnější hradba *arch.*

bailing lžicování *horn.*; čerpání lžicováním (*vody, ropy*) *horn.* ■ ~ **auger** ventilový vrták, kalovka ■ ~ **out** vyvážení (*ze šachty, z vrtu*) ■ ~ **up** čerpání (*vody*)

bailor deponent (*zboží*) *ek.*, vkladatel *ek.*

bake sušit (*v peci*); vypalovat; aglomerovat, spékat

■ ~ **out** vysušování (*v peci*); vypalování; odpalňování *el.*

baked sušený; pálený, vypalovaný; pečený ■ ~ **clay** vysušená cihlářská hlína, pálená hlína (*horkým vzduchem*); porcelanit

bakehouse pekárna; sušárna

bakelite bakelit

baker's yeast pekařské droždí, pekařské kvasinky

baking pečení; spékání; sušení v peci (*nad 65 °C*); vypalování; pečení; spékání; sušení; vypalovací ■ ~ **coal** spékové uhlí, koksové uhlí

balance váha, váhy; vyvážení, vyrovnání, rovnováha; protizávaží; (*účtů*) vyrovnání, bilance; zůstatek (*na účtu*); vyvažovat, uvádět do rovnováhy, kompenzovat; srovnávat ■ ~ **beam** rameno vah, vahadlo ■ ~ **capacity** nosnost vah ■ ~ **housing** skříňka vah ■ ~ **needle** jazýček vah ■ ~ **of an account** uzávěrka účtu, saldo účtu ■ ~ **on the market** vyváženost trhu ■ ~ **out** vyrovnat, (vy)kompenzovat ■ ~ **pointer** jazýček vah ■ ~ **quantity** vyrovnávací objem ■ ~ **room** váhovna ■ ~ **sheet profit** bilanční zisk ■ ~ **step** kosý stupeň (*točitého schodiště*) ■ ~ **value** zůstatková hodnota ■ ~ **wheel** setrvačník

balanced vyvážený, vyrovnaný, rovnovážný; symetrický, rovnoměrný, souměrný ■ ~ **boulder** viklan *geol.* ■ ~ **budget** vyrovnaný rozpočet *ek.* ■ ~ **line** symetrické vedení ■ ~ **position** rovnovážná poloha ■ ~ **state** rovnovážný stav

balancer kompenzátor *energ.*

balancing vyvažování, vyrovnávání, rozvržení, nastavení; zrovnoměření průtoku; bilancování; uzávěrka (*účtů*); bilanční, vyrovnávací ■ ~ **boom** vyvažovací výložník ■ ~ **lever** vahadlo ■ ~ **reservoir** vyrovnávací nádrž

balconied opatřený balkonem

balcony balkon; mezistrop, vestavěný strop; galerie, ochoz ■ ~ **beam** balkonový nosník, balkonový trám ■ ~ **corridor** ochoz, pavlač ■ ~ **exterior exit** únikový balkon

bald holý; ojetý (*pneumatika*) *dop.*

baldachin baldachýn

bale balík (*lisovaný*), žok; lisovat do balíků, balit (*do žoků*); paketovat *hut.* ■ ~ **goods** zboží v balících

balection moulding překryvací lišta (*dveří vyplně*)

baling paketování; paketovací, balicí

balk břevno, trám, dřevěný hranol; výřez; přerušení sloje *geol.*

ball koule, kulička; hrudka; vlk (*hrouda těstovitého železa*) *hut.* ■ ~ **and-socket** (*pin*) joint kulový kloub ■ ~ **bearing** kuličkové ložisko ■ ~ **cock** plovákový ventil, plovák (*v záchodové splachovací nádrži*) ■ ~ **crusher** kulový mlýn ■ ~ **float** plovák (*kulový*) ■ ~ **joint** kulový kloub ■ ~ **lightning** kulový blesk ■ ~ **mill** kulový mlýn ■ ~ **point** pen kuličkové pero ■ ~ **structure** kulovitá stavba ■ ~ (*thrust*) **test** zkouška tvrdosti podle Brinella ■ ~ **valve** kulový ventil, plovákový ventil

ballast přítěž, zátěž; neprosátý štěr, šterkopísek, písčité štěr (*do betonu*) ■ ~ **bed** kolejové lože želez., šterkové lože želez. ■ ~ **chips** drcený štěr ■ ~ **pit** šterkoviště ■ ~ **rod** zátěžník horn., zátěžka horn. ■ ~ **separator** třídící šterku ■ ~ **stone** kamenný štěr ■ ~ **tamper** podběječka želez.

balling hrudkování, peletizování

ballistics balistika

balloon balon, koule; demizon; (*vězni*) makovice arch.

ballooning výstup balonem; létání balonem; vydutí

ballot volby, (*tajné*) hlasování, kandidátní listina, hlasovací lístek, volební lístek

balsam balzám

baluster baluster, kuželka, zábradelní sloupek (*tvaru kuželky*)

balustrade balustráda, sloupková výplň, (*sloupkové*) zábradlí, kuželkové zábradlí

bamboo bambus

bambooing bambusování (*palivového elementu*) j. fyz.

ban zákaz; zakázat ■ ~ **on imports** zastavení dovozu

banana pin banánová zástrčka

band pás(ek), páska; pruh; pásmo (*měřické*); řemen (*hmací apod.*); (*cihlová*) vazba; spojení; proplástek horn.; vázat, spojit, svazovat ■ ~ **and-gudgeon**

hinge dlouhý závěs, vratový závěs (*páskový na čepu*) arch. ■ ~ **balance** pásové váhy ■ ~ **brake**

pásová brzda ■ ~ **conveyer** pásový dopravník ■ ~ **drier** pásová sušárna ■ ~ **feeder** pásový podáváč

■ ~ **position** poloha pásu ■ ~ **saw** pásová pila ■ ~ **shell** mušle (*akustická pódiová*), akustická mušle (*pódia v přírodě*) arch. ■ ~ **splitting** rozštěpení pásu

■ ~ **spreading** rozmývání pásu *chromat.*

bandage obvaz; zední kleština

banded páskovaný, pruhovaný (*uhlí*) ■ ~ **line** bandážované potrubí ■ ~ **structure** pásková struktura, vrstevnatá struktura

banderole výtyčka *geod.*; pásek s nápisem *stav.*

banding páskování, vrstevnatost; lemování, zdobení pásovým článkem; vznik pásové struktury j. fyz.; skládání mzdy ■ ~ **machine** páskovací stroj, lepička obalů; ohýbačka

bandings lemování hran dveří

bandpass filter pásmová propust

bands pásová ocel; pásy (*ve struktuře*) *hut.*; bandáž (*kočvy*) *el.*

bandstop filter pásmová zádrž

bandwidth (BW) šířka pásma (*kmitočtového*)

banel svislice (*přítřadová*)

banishment vyhoštění, vypovězení

banister kuželka, baluster, madlo (*zábradlí*) ■ ~ **back** sloupkové opěradlo

banjo taper zásobník lepicí pásy (*omítácké*)

bank banka; lavice, sedátko; řada, skupina, série; násyp, odval, svah; vrstva, plást; sloj; porub; výstup; břež; ohlubeň jámy; stoupání tratí (*rampa*) želez.; návěš (*sněhu*); blok (*paměťový*) *poč.*; ztlumit

(*chod vysoké pece*); naklonit *let.*; uložit v bance *ek.* ■ ~ **account** bankovní účet ■ ~ **angle** úhel

náklonu (*etadla*) ■ ~ **bill** bankovní směnka *brit.*; bankovka *am.* ■ ~ **card** bankovní karta, platební karta ■ ~ **erosion** vymílání břehů ■ ~ **gravel**

kopaný šterkopísek, lomový šterk ■ ~ **of gravel** šterková lavice *geol.* ■ ~ **of sand** písčivá lavice ■ ~ **overdraft** kontokorentní úvěr ■ ~ **protection**

opevňování břehů, ochrana břehů před vymíláním ■ ~ **rate** bankovní úroková míra ■ ~ **safe** bankovní

schránka, bezpečnostní schránka ■ ~ **sand** říční písek, kopaný písek ■ ~ **sapping** břehový sesuv ■ ~ **transaction** bankovní transakce ■ ~ **type**

partition nízká přička, polopřička ■ ~ **up** ztlumit, přitlumit (*chod vysoké pece*)

banked řazený, v řadě; nakloněný, klopený (*např. závodní dráha*)

banker podložka, podlaha; plošina na ruční míchání (*betonu*); pracovník na ohlubi jámy horn.; bankéř

banker's bankovní

banker's order bankovní příkaz

banket zlatonosný slepenec *geol.*; křemenný slepenec *geol.*

bankful discharge průtočnost koryta, kapacita koryta

banking převýšení (*okraje vozovky v oblouku*); tlumení (*chodu vysoké pece, ohně*); odebrání vozíků (*na ohlubi těžní jámy*) horn.; bankovníctví, peněžnictví; bankovní ■ ~ **facilities** bankovní služby

■ ~ **ground** skládka (*těžba dřeva*)

banknote bankovka

bankruptcy bankrot, (*finanční*) úpadek, konkurz (*soudní řízení*)

banksman signalista u výkopu; narážeč v dole (*na výjezdním povalu*) horn.

banned zakázaný

banner transparent (*např. firmy*)

banquette etáž; násep; pěší lávka nad úrovní vozovky; ochranná hrázka; (*čalouněná*) lavice (*pod oknem, podél zdi*)

baptist(ery) baptisterium arch.; křtitelnice

bar tyč, prut; břevno, kláda; závora; rameno; nános písku; stropnice horn.; zátěžka (*při nárazovém*

vrátání) horn.; obslužný pult; výčep; bar (*starší jednotka tlaku*); uzavřít, zahradit, přehradit

■ ~ **bender** ruční ohýbačka na tyče, ohýbačka na pruty; železář, armovač ■ ~ **cap** krytnice, zasklívací

líšta ■ ~ **chair** stolička (*pod betonářskou výztuž*) ■ ~ **chart** (*těž bar graph*) histogram, sloupcový

diagram ■ ~ **code reader** (*těž bar code scanner*) snímač čárového kódu ■ ~ **connection** připojení

prutu (*nosníku*) ■ ~ **door** laťové dveře ■ ~ **down** odlupovat horn., obtrhat (*stropní jalovinu tyčí*) horn.

■ ~ **graph** (*těž bar chart*) histogram, sloupcový diagram ■ ~ **handle** tyčová rukojeť ■ ~ **iron** tyčová

ocel, prutové železo ■ ~ **joist** stropnice, vaznice, příhradový nosník ■ ~ **primary bushing-type**

transformer průchodkový transformátor proudu *el.*

▪ ~room výčep, bar (*místnost*) ▪ ~schedule rozkreslení výztuže, schéma (*rozkreslené betonářské*) výztuže ▪ ~screen roštnicový třídič úprav.; třídič rošt úprav.; roštová mříž úprav. ▪ ~setting kladení betonářské oceli, armování ▪ ~steel tyčová ocel ▪ ~straightening machine rovnačka betonářské oceli ▪ ~timbering dveřevový výdřeva horn.

barbaralane barbaralan

barbecue grill gril, rožeň

barbed wire ostnatý drát

barbican barbakán *arch.*

barbital barbital, kyselina dietylbarbiturová

barbiturate barbiturát (*derivát kyseliny barbiturové*)

bare holý, nepokrytý; neizolovaný; rezný, neomítaný; nezastavěný (*pozemek*) ▪ ~ground nezastavěný pozemek ▪ ~pipe hladká trubka (*bez závitů*); holá trubka (*neizolovaná*) ▪ ~wire neizolovaný drát, holý drát

bareface tenon postranní čep

barelene barelen

bargain smlouva (*kupní a prodejní*); výprodej, výhodná koupě, dobrý obchod; smlouvat, vyjednávat (*cenu*) ▪ ~sale doprodej za snížené ceny

barge loď, plavidlo, člun (*nákladní*); písmovka na korigování formy *polygr.* ▪ ~derrick plovoucí jeřáb

baring odkryv, odkliz, obnažení (*žily apod.*)

barite baryt *min.*

barium baryum *chem.* ▪ ~oxide oxid barnatý

bark kůra (*stromu*); odkorňovat; loupat; hoblovat (*dřevo*) ▪ ~beetle kůrovec ▪ ~pocket prorost (*dřevo*)

barked odkorňený *lesn.*

barker odkorňovací stroj *dřev., pap.,* odkorňovač *dřev., pap.;* loupáč kůry (*pracovník*) *dřev., pap.*

barking knife odkorňovací nůž *lesn.*

barley ječmen ▪ ~malt ječný slad

barm kvasnice; kvásek

barn barn (*jednotka účinného průřezu*) stodola; kůlna; stáj *am.*

barney protizávaží (*na svážné*); posunovač *žel.*

baroclinic baroklinný *meteo.*

barograph barograf, zapisovací tlakoměr

barometer barometr, tlakoměr

barometric barometrický, tlakoměrný ▪ ~altimeter barometrický výškoměr ▪ ~fluctuation kolísání barometrického tlaku

barometry barometrie, měření tlaků

baron magnát

baroque baroko; barokní

barracks kasárny

barrage přehrada; hráz; pohyblivý jez ▪ ~gate jezový uzávěr

barred zamřížovaný

barrel barel (*dutá míra = 163,65 l*), sud, soudek; válcové těleso, buben; raketový motor; plnit do sudů ▪ ~cam bubnová vačka ▪ ~ceiling klenbový strop ▪ ~copper přírodní měď ▪ ~key dutý klíč ▪ ~mixer bubnová míchačka ▪ ~printer bubnová tiskárna ▪ ~pump ruční čerpadlo ▪ ~roof valená

střecha *stav.* ▪ ~vault valená klenba; tunelová klenba

barren pustá půda, úhor; jalový, neplodný, pustý, bezeslojný ▪ ~lode (*těž barren vein*) jalová žíla, hluchá žíla ▪ ~rock hlšina *horn.,* jalovina *horn.*

barrens pustina

barricade barikáda, zátarasa; oplocení výkopu; přehrada; pažení pro uchycení základky *horn.*

barrier bariéra, závora, ohrazení; překážka, zábrana; hráz, val; potenciálový val *j. fyz.* ▪ ~free bezbariérový, přístupný bez překážek (*pro invalidy*) ▪ ~height výška bariéry ▪ ~leakage propustnost bariéry ▪ ~packing balení do ochranných fólií ▪ ~system pilířování; způsob dobývání s ponecháním pilířů *horn.*

barrow kolečko, trakař, ruční vozík; pahorek, mohyla

bars tyče; tyčový materiál; tyčová ocel

baryon barion *j. fyz.*

baryte(s) baryt *min.,* těživec *min.*

basal základní; bazální, spodový

basalt bazalt, čedič; podvojná sůl *chem.* ▪ ~glass čedičové sklo, tachylit ▪ ~lava čedičová láva ▪ ~wool čedičová vata

basalte čedičová kamenina

basaltic čedičový ▪ ~jointing sloupcovitá odlučnost ▪ ~knob čedičová kupa ▪ ~parting sloupcovitá odlučnost ▪ ~tuff čedičový tuf

bascule bridge sklápěcí most, zvedací most

base báze, základ, podklad; základna; pata, úpatí (*horny*); spodek, podklad, počva; podloží; základní, bázev ▪ ~address bázev adresa (*báze*) ▪ ~addressing základní adresování ▪ ~charge primární náplň (*rozbušky*), zápalná náložka *horn.* ▪ ~coat napouštěcí nátěr, základní nátěr ▪ ~contour line úpatnice *geod.* ▪ ~course podkladní vrstva

▪ ~court hospodářský dvůr (*statku, zámku*) ▪ ~detonating fuse dnový nárazový zapalovač ▪ ~element základní člen ▪ ~failure porušení podloží *horn.* ▪ ~line základna *geod.;* základnice (*perspektivní*); základní účarčí písma *polygr.*

▪ ~memory základní paměť *poč.* ▪ ~metals polymetaly (*Pb, Zn, Cu*) ▪ ~mix základní surovina *am.,* výchozí směs *am.* ▪ ~network základní síť

▪ ~of column pata sloupu ▪ ~of rail pata kolejnice ▪ ~oil surová nafta ▪ ~plate základová deska, podkladní deska, spodní deska; základový rám

▪ ~point řádová čárka, referenční bod, pevný bod ▪ ~quantity základní množství ▪ ~rate základní sazba ▪ ~register bázev registr ▪ ~runoff základní odtok ▪ ~solution základní roztok

▪ ~station základní stanice ▪ ~stock základní zásoba, minimální zásoba; základní složka *chem.* ▪ ~surface obzor *horn.,* horizont *horn.;* počva *horn.;* základová plocha (*obráběcího stroje*) *stroj.*

basement (*basmt*) základ; základy; podzemní podlaží (*alespoň s poloviční výškou nad terénem*) *am.,* suterén; podklad, podložka; krystalinické podloží

geol. ■ ~ **building** podsklepená budova ■ ~ **complex** spodní stavba; komplex hornin v podloží *horn.* ■ ~ **flat** sklepní byt, suterénní byt ■ ~ **floor** podzemní podlaží; podkotelí ■ ~ **window** sklepní okno

basementless nepodsklepený

BASIC programovací jazyk (*interpret*) *poč.*

basic základní, elementární, výchozí; zásaditý *chem., geol.*, bazický *chem., geol.* ■ ~ **agglomerate** zásaditý aglomerát, vápenatý aglomerát (*spečenec*) ■ ~ **block** základní blok ■ ~ **characteristic** základní vlastnost ■ ~ **clock rate** základní takt ■ ~ **colour** základní barva, primární barva ■ ~ **concept** základní koncept, základní pojem ■ ~ **dye** bazické barvivo, zásadité barvivo ■ ~ **equipment** základní vybavení ■ ~ **function unit** základní jednotka, funkční jednotka ■ ~ **index** základní ukazatel ■ ~ **industry** těžký průmysl; prvovýroba ■ ~ **machine cycle** základní takt ■ ~ **memory** základní paměť ■ ~ **module** základní rozměrový modul ■ ~ **noise** vlastní šum ■ ~ **operation** základní operace ■ ~ **part** základní díl ■ ~ **plane** základní rovina, základní plocha (*perspektivy*) *geom.* ■ ~ **principle** základní princip ■ ~ **quantity** základní veličina ■ ~ **raw material** základní surovina ■ ~ **rule** základní pravidlo ■ ~ **setup** základní sestava ■ ~ **size** jmenovitý rozměr, koordinační rozměr, základní rozměr ■ ~ **slag** zásaditá struska ■ ~ **storage** základní paměť ■ ~ **structure** spodní stavba ■ ~ **unit** základní jednotka ■ ~ **variable** základní proměnná, bazická proměnná

basicity zásaditost, bazicita

basification alkalizace

basifying alkalizace *kož.*

basilica bazilika

basin pánev, kotlina, bazén; nádrž (*umělá, menších rozměrů*); povodí; vodojem; revír *horn.* ■ ~ **boundary** rozvodnice ■ ~ **fold** brachysinklinála *geol.* ■ ~ **mouth** uzavírací profil ■ ~ **relief** reliéf povodí ■ ~ **urinal** pisoárová mušle

basis báze, základna, základ, podklad; hlavní součást, hlavní přísada; východisko, podstata ■ ~ **of valuation** základ pro ocenění ■ ~ **set** báze

basket koš(ík); těžní nádoba ■ ~ **centrifuge** bubnová odstředivka

basketene basketen

basophil bazofilní

bas-relief nízký reliéf, basrelief

basswood lípa *dřev.*

bast lýko

bast stehovat *text.*

bastion bastion *arch.*, hradba *arch.*

bat tvrdá jílovitá břidlice; bituminózní břidlice; krátká cihla, přiseknutá cihla; balená rohož (*izolační*); rouno *text.* ■ ~ **bolt** kamenáč, kotevní šroub (*rozvidlený*)

batch dávka (*výrobní*), partie (*výrobní*), série, šarže; kopa, hromada; dávkovat ■ ~ **analysis** sériová analýza *chem.* ■ ~ **charging** dávkovací zařízení, přerušované vsazení ■ ~ **extraction** vytřepávání ■ ~ **furnace**

komorová pec, vsázková pec, pec s přerušovaným provozem ■ ~ **number** číslo výrobní série, číslo šarže ■ ~ **order** sériová zakázka ■ ~ **production** sériová výroba, dávková výroba ■ ~ **size** velikost dávky ■ ~ **total** mezisoučet ■ ~ **water** záměšová voda ■ ~ **work** dávkování

batcher dávkovač; dávkovací zásobník, dávkovací zařízení

batching dávkování; dávkové zpracování, diskontinuální zpracování; dávkovací ■ ~ **plant** dávkovací souprava, dávkovací zařízení; mísící jádro; betonárka *stav.*

bate mořidlo *kož.*; mořit; přibírat počvu *horn.*

bath koupel, lázeň; vana; koupelna; sklovina (*obsah vanové pece*) *sklář.*; ponořovat do lázně ■ ~ **tub** vana (*koupelnová*) ■ ~ **WC unit** bytové jádro

bathroom lázeňský dům, (*parní*) lázeň; šatny, kabiny

bathochromic batochromní

batholite batolit *geol.*

bathometer batometr, hloubkoměr

bathroom koupelna

bathyal batýální *geol.*, hlubokomořský *geol.*

bathylite batolit *geol.*

bathymeter hloubkoměr

bathymetric contour izobáta (*hloubková vrstevnice*) *geogr.*

bathysphere batysféra

batt rouno; propletená vlákna; plst (*ze skleněných vláken*)

batten lať, deska; hranol; svlak; podlahové prkno; úzké řezivo; bidlo *text.*; horní osvětlovací rampa *div.*; laťovat; zatlouci prkny, zabetnit; přirážet (*bidlo*) ■ ~ **cleat** svlak ■ ~ **flooring** prkenná podlaha, palubová podlaha ■ ~ **up** opatřit latěmi, upevnit latěmi, zalaťovat ■ ~ **wall** laťová přepážka

battened column složený sloup

battered partition laťová přepážka, prkenná přepážka, prkenná příčka

battening (za)laťování dřevěná kostra pod pletivo; přiráz (*bidla*) *text.*

batter sklon; úhel odklonu od svislice; kuželovité rozšíření; náběh (*zdi*); opotřebovat; tlouci; postavit stojku (*šikmo*) *horn.* ■ ~ **level** svahoměr ■ ~ **of a wall** sklon lince zdi ■ ~ **peg** vytýčovací kolík ■ ~ **pile** nakloněná pilota, šikmá pilota

batterboard vytýčovací lavička *geod.*

battered šikmý, skloněný; zkosený, zúžený; rozrušený ■ ~ **pile** nakloněná pilota, ohýbaná pilota

battery souprava, skupina, řada; baterie, akumulátor

■ ~ **box** (*těž battery case*) skříň akumulátoru ■ ~ **cell** akumulátorový článek, bateriový článek ■ ~ **charging** nabíjení akumulátorů ■ ~ **discharging**

vybíjení akumulátoru ■ ~ **driven locomotive** akumulátorová lokomotiva ■ ~ **lamp** kapesní svítilna ■ ~ **room** akumulátorovna ■ ~ **supply** bateriový zdroj ■ ~ **tester** zkoušeč baterie *aut.* ■ ~ **truck** akumulátorový vozík, ještěrka